

HRVATSKI RESTAURATORSKI ZAVOD

Izvješće o radu u 2009. godini

Zagreb, kolovoz 2010.

SADRŽAJ

1. UVODNE NAPOMENE	3
2. O ZAVODU	4
2.1. Osnivanje i djelatnost Zavoda	4
2.2. Kronologija razvoja Zavoda u razdoblju 1997. – 2010.....	5
2.3. Postojeća organizacijska struktura	7
2.4. Poslovni prostori i rasprostranjenost Zavoda.....	9
2.5. Postojeća kadrovska struktura	12
2.6. Rad stalnih i privremenih tijela Zavoda.....	14
2.7. Upravno vijeće Zavoda.....	15
2.8. Stručno vijeće Zavoda.....	16
2.9. Ostala interna povjerenstva i radne skupine Zavoda.....	17
3. KONZERVATORSKO-RESTAURATORSKI RADOVI.....	18
3.1. Nepokretna kulturna dobra.....	19
3.2. Pokretna kulturna dobra	32
3.3. Arheološka kulturna dobra	38
3.4. POSEBAN PROJEKT „Istraživanje, obnova i revitalizacija kulturne baštine Ilok- Vukovar-Vučedol“.....	41
3.5. Zajedničke stručne službe	45
<i>Knjižnica</i>	<i>46</i>
<i>Arhiv</i>	<i>47</i>
<i>Prirodoslovni laboratorij</i>	<i>47</i>
<i>Međunarodna suradnja.....</i>	<i>49</i>
<i>Školovanje, stručno usavršavanje i edukacija djelatnika Zavoda</i>	<i>50</i>
<i>Prijava projekata na natječaje EU fondova, te provođenje projekata financiranih iz europskih fondova</i>	<i>50</i>
<i>Publicistička i promotivna djelatnost.....</i>	<i>51</i>
4. FINACIJSKI, OPĆE PRAVNI I ADMINISTRATIVNI POSLOVI.....	52
4.1. Financijski pregled poslovanja za 2009. godinu	52
4.2. Ostali financijsko-računovodstveni, i opće-pravni i administrativni poslovi	60
5. SURADNJA S DRUGIM USTANOVAMA U HRVATSKOJ	62
5.1. Poseban odnos između Zavoda i Međunarodnog centra za podvodnu arheologiju u Zadru	62
5.2. Suradnja s drugim ustanovama u Hrvatskoj.....	63
6. POPIS PRIVITAKA	65

1. UVODNE NAPOMENE

Hrvatski restauratorski zavod (u daljnjem tekstu: Zavod) kao javna, državna ustanova za konzervatorsko-restauratorsku djelatnost u neposrednoj nadležnosti Ministarstva kulture, zadužena je i odgovorna u okvirima svoje djelatnosti za fizičku zaštitu hrvatske kulturne baštine, koju provodi slijedom svojih godišnjih programa rada prihvaćenih od strane Ministarstva kulture i jednim dijelom ugovorenih s drugim zainteresiranim investitorima.

Sukladno aktu o osnivanju Zavoda, Uredbom Vlade Republike Hrvatske od 19. prosinca 1996. godine, Zavod podnosi ovo izvješće o svom radu u 2009. godini. Izvješće obuhvaća ukupnu aktivnost Zavoda podijeljenu po vrstama poslova i zadaća u okvirima organizacijskih jedinica zaduženih za njihovu provedbu.

U nastojanju da izvješće bude pregledno i da u svim svojim segmentima odražava osnovni smisao, sadržaj i opseg obavljenih poslova, uz pojedina obrazloženja dati su i određeni brožani odnosno kvantitativni pokazatelji.

Nastojali smo također da izvješće odrazi matičnu ulogu Zavoda u konzervatorsko-restauratorskoj djelatnosti na području Hrvatske, kako svojom rasprostranjenošću na području Države, tako i svojom ulogom u školovanju i stručnom usavršavanju konzervatora i konzervatora-restauratora, unapređivanju struke primjenom suvremenih metoda i tehnologija u radu, razgranatom suradnjom s drugim stručnim ustanovama u nas i u inozemstvu, i konačno s uspješnim rezultatima rada za koje je Zavod dobio mnoga priznanja, pa i nagradu Vijeća Europe i Europe Nostre.

Izvedbom konzervatorsko-restauratorskih radova na kulturnoj baštini Zavod promiče kriterije struke s posebnim naglaskom na etici struke u svrhu očuvanja spomeničkih svojstava svakog kulturnog dobra.

Pregled radova Zavoda u 2009. godini odražava i doseg u kontinuiranom razvoju Zavoda uz poticaj Ministarstva kulture kao i razvoja konzervatorsko-restauratorske djelatnosti u cjelini, čiji se stupanj očituje prvenstveno u formiranju čak tri restauratorska studija: u Zagrebu, Splitu i Dubrovniku.

Time možemo pretpostaviti da će daljnje ulaganje u konzervatorsko-restauratorske radove na hrvatskoj kulturnoj baštini, kao i na razvoju konzervatorsko-restauratorske djelatnosti ubuduće znatno umanjiti jaz između lošeg i zapuštenog stanja brojnih kulturnih dobara i potencijala za njihovu stručnu obnovu, očuvanje i doprinos gospodarskom razvoju Republike Hrvatske.

2. O ZAVODU

2.1. Osnivanje i djelatnost Zavoda

Hrvatski restauratorski zavod (u daljnjem tekstu: Zavod) osnovan je Uredbom Vlade Republike Hrvatske od 19. prosinca 1996. godine (NN br. 2/97), spajanjem dviju javnih ustanova prethodnica: *Restauratorskog zavoda Hrvatske*, i *Zavoda za restauriranje umjetnina*, Zagreb, kojima je osnivač također bila Republika Hrvatska.

Pregled djelatnosti Zavoda u nastavku slijedi iz navedene Uredbe te Statuta Hrvatskog restauratorskog zavoda.

Djelatnost je Zavoda određena člankom 4. Uredbe, a obuhvaća konzerviranje i restauriranje pokretnih i nepokretnih spomenika kulture, i to:

- konzerviranje i restauriranje pokretnih i nepokretnih spomenika kulture, te umjetnina i drugih kulturnih dobara, a poglavito pojedinačnih građevina i građevinskih sklopova te slikarskih djela na zidu, drvu, platnu i drugim materijalima;
- konzerviranje i restauriranje kiparskih djela od drva, kamena i drugih materijala, zatim predmeta od tekstila i kože, predmeta od metala, predmeta od keramike, stakla i sličnih materijala, te ukrasnih elemenata građevina od drva, kamena, štuko-mase, keramike i drugih materijala;
- konzervatorsko i restauratorsko istraživanje nepokretnih i pokretnih spomenika kulture i to: istraživanje stilskih, kulturno-povijesnih i materijalnih svojstava spomenika te istraživanje promjena spomenutih svojstava i njihovih uzroka;
- izrada prijedloga konzervatorsko-restauratorskih zahvata i izvođenje zahvata;
- vođenje stručne dokumentacije;
- izrada konzervatorsko-tehničke dokumentacije za rekonstrukcije građevina koje su spomenici kulture, kao i vođenje stručnog nadzora nad rekonstrukcijom tih građevina prema Zakonu o građenju, te obavljanje drugih konzalting usluga vezanih za rekonstrukciju pokretnih i nepokretnih spomenika kulture;
- stručni nadzor nad konzervatorsko-restauratorskim radovima izvođenim od strane drugih osoba i organizacija;
- obavljanje stručnog uvida u rad registriranih restauratorskih radionica u vlasništvu fizičkih i pravnih osoba;
- davanje mišljenja o ispunjavanju stručno-tehničkih uvjeta za obavljanje restauratorske djelatnosti od strane fizičkih ili pravnih osoba;
- organiziranje stručnog usavršavanja konzervatora i restauratora i stručnih ispita za restauratorska zvanja;
- stručna vještačenja o stanju spomenika kulture i konzervatorsko-restauracijskim radovima izvršenim na njima od strane drugih osoba i organizacija;
- unapređivanje tehničke zaštite spomenika kulture;
- razvijanje i promidžba konzervatorsko-restauratorske djelatnosti;
- predstavljanje rezultata iz djelokruga rada Zavoda, osobito objavljivanjem stručnih radova i organiziranjem izložbi;
- održavanje stručne suradnje s istovrsnim i sličnim ustanovama u zemlji i inozemstvu.

Zavod može, temeljem odluke Upravnog vijeća, obavljati i druge djelatnosti koje služe što uspješnijem obavljanju djelatnosti iz st. 1. čl. 6. Statuta Zavoda.

Hrvatski restauratorski zavod je matična ustanova konzervatorsko-restauratorske djelatnosti u Hrvatskoj, stoga su u ovom izvješću važne matične funkcije dodatno razrađene jer one imaju utjecaja na cjelokupno očuvanje materijalne kulturne baštine koja je u temeljima kulturnog identiteta nacije, sa značajnim udjelom u gospodarskim aktivnostima, ponajprije u turizmu.

Osnovna je djelatnost Zavoda konzervatorsko-restauratorska i odnosi se na konzerviranje i restauriranje:

1. nepokretnih kulturnih dobara:
 - graditeljskog naslijeđa
 - zidnih slika i mozaika
 - kamene plastike
 - štukatura
 - arheoloških artefakata/lokaliteta
2. pokretnih kulturnih dobara:
 - štafelajnog slikarstva
 - drvene polikromirane skulpture
 - arheoloških nalaza
 - umjetnina na papiru
 - namještaja
 - predmeta od tekstila i kože
 - predmeta od metala
 - predmeta od keramike, stakla i sličnih materijala
3. drugih predmeta kulturnog, povijesnog ili tehničkog značaja.

2.2. Kronologija razvoja Zavoda u razdoblju 1997. – 2010.

Za bolje razumijevanje kontinuiteta konzervatorsko-restauratorske djelatnosti navodimo i napomene o počecima te djelatnosti na području Hrvatske.

- 1916..godine započinje dokumentirana restauratorska djelatnost u Hrvatskoj.
- 1942. godine osnovana je prva restauratorska radionica pri nekadašnjem Narodnom muzeju kasnije Muzeju za umjetnost i obrt.
- 1948. godine osniva se prva specijalizirana restauratorska ustanova u Hrvatskoj – Zavod za restauriranje umjetnina (ZZRU), na početku u sastavu tadašnje Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti pod nazivom Restauratorski zavod Instituta za likovne umjetnosti JAZU; ; kasnijim osamostaljenjem ustanove postaje Zavod za restauriranje umjetnina;.
- 1966. godine osniva se Restauratorski zavod Hrvatske.
- 1997. godine Uredbom Vlade RH osnovan je Hrvatski restauratorski zavod spajanjem dviju ustanova restauratorske djelatnosti sa sjedištem u Zagrebu i već

ustrojenim vanjskim radionicama: Restauratorskim centrom u Ludbregu i Radionicom u Vodnjanu i Juršićima. Sjedište je Zavoda u Zagrebu, a navedene radionice danas djeluju kao restauratorski odjeli Zavoda u Ludbregu i u Juršićima.

- 1998. godine Zavodu su pripojene restauratorske radionice u Splitu i Dubrovniku, koje su do tada djelovale unutar konzervatorskih odjela Ministarstva kulture. Pripojene radionice nastavljaju s radom kao Restauratorski odjel Dubrovnik i Restauratorski odjel Split .
- 2001. godine osnovan je Restauratorski odjel u Osijeku.
- 2004. godine u Zavod su prešli arheolozi Ministarstva kulture, Uprave za zaštitu kulturne baštine, a ustrojena je i posebna služba s odjelima za kopnenu i podvodnu arheologiju, te pripadajućim odjelom za restauriranje kopnenih arheoloških nalaza.
- 2005. godine u sastavu Zavoda osnovan je Restauratorski odjel u Rijeci.
- 2006. godine Zavodu su pripojene restauratorske radionice konzervatorskih odjela Ministarstva kulture u Zadru i Splitu.
- 2007. godine ustanovljen je Međunarodni centar za podvodnu arheologiju u Zadru (dalje MCPA) pod pokroviteljstvom UNESCO-a, a uz njega i zavodski odjel za restauriranje podvodnih arheoloških nalaza.

Odjeli Zavoda u osnivanju

- 2006. je godine sklopljen ugovor s Gradom Šibenikom kojim se osigurava korištenje prostora u Mandalini za potrebe restauratorskog odjela na rok od 30 godina. Upravo traju radovi na uređenju prostora radi njegove prilagodbe restauratorskoj djelatnosti. Zbog provedbe mjera štednje i smanjenja investicijskih sredstava, dovršetak radova i otvaranje šibenskog odjela predviđeni su 2012. godine.
- 2007. godine sklopljen je ugovor sa Gradom Pulom kojim se osigurava korištenje prostora utvrde Sv. Juraj za potrebe restauratorskog odjela Zavoda na području Istre na rok od 40 godina. Radovi na uređenju prostora su u tijeku.

2.3. Postojeća organizacijska struktura

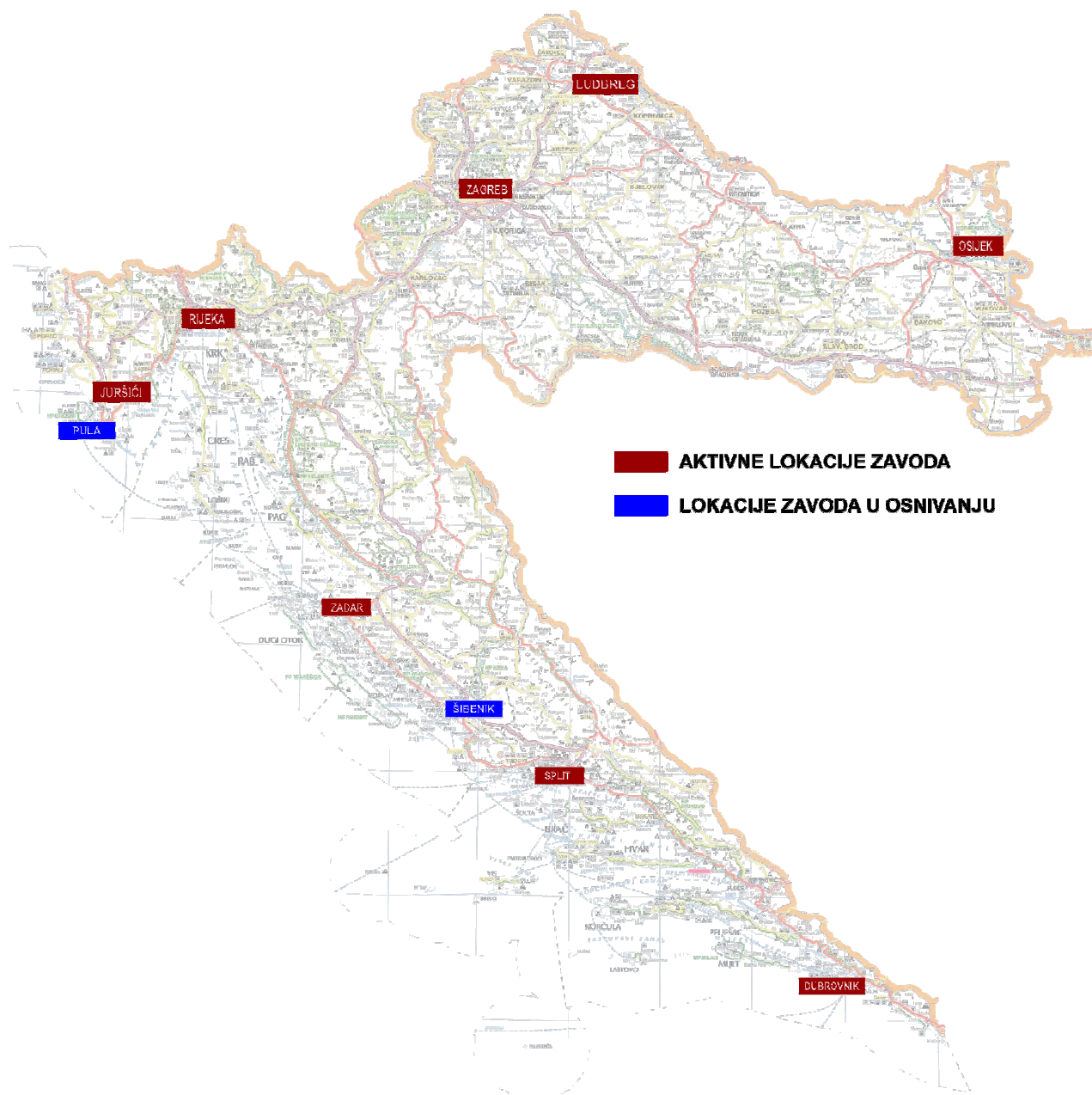
Ustrojstvene jedinice Hrvatskog restauratorskog zavoda s adresama na kojima se nalaze:

Ured ravnatelja Odsjek za školovanje, stručno usavršavanje i međunarodnu suradnju Odsjek za unutarnju reviziju	ZAGREB	N. Grškovića 23
Služba financijskih, pravnih i administrativnih poslova		
Odjel opće pravnih i administrativnih poslova Odsjek opće pravnih poslova Odsjek za kadrovske poslove Pisarnica	ZAGREB	N. Grškovića 23
Financijsko- računovodstveni odjel Odsjek financijske operative Odsjek za knjigovodstvo Odsjek za obračun plaća i drugih osobnih primanja	ZAGREB	N. Grškovića 1
Služba za nepokretnu baštinu	ZAGREB	Ilica 44
Odjel za graditeljsko nasljeđe Odsjek za arhitektonsku dokumentaciju		
Odjel za zidno slikarstvo i mozaik s radionicama u Osijeku, Rijeci i Dubrovniku	ZAGREB	Radićeva 26
Odjel za kamenu plastiku	ZAGREB	Voćarska 106
Odjel za štuko		
Služba za pokretnu baštinu	ZAGREB	Zmajevac 8
Odjel za drvenu polikromnu skulpturu Odsjek I za drvenu polikromnu skulpturu Odsjek II za drvenu polikromnu skulpturu Odsjek III za drvenu polikromnu skulpturu Odsjek IV za drvenu polikromnu skulpturu Odsjek V za drvenu polikromnu skulpturu	ZAGREB ZAGREB ZAGREB ZAGREB ZAGREB	Voćarska 106 Kneza Mislava 18 Zmajevac 8
Odjel za štafelajno slikarstvo Odsjek I za štafelajno slikarstvo Odsjek II za štafelajno slikarstvo Odsjek III za štafelajno slikarstvo		
Odjel za tekstil Stolarska radionica Radionica za namještaj Radionica za metal Radionica za papir i kožu	ZAGREB ZAGREB ZAGREB ZAGREB ZAGREB	Kneza Mislava 18 Ilica 44 Zmajevac 8 N. Grškovića 23 Ilica 44
Služba za odjele izvan Zagreba	SPLIT	Porinova 2a i
Restauratorski odjel Split Odsjek za kamenu plastiku Odsjek za zidno slikarstvo, mozaik i štuko	SPLIT	Dračevac

Restauratorski odjel Dubrovnik Odsjek za papir	MOKOŠICA <i>Batahovina bb</i>
Restauratorski odjel Juršići s radnim prostorom u Vodnjanu, Gradina bb i Puli, utvrda sv. Jurja (u osnivanju)	JURŠIĆI <i>Juršići 7</i>
Restauratorski centar Ludbreg Odsjek za tekstil	LUDBREG <i>Trg sv. Trojstva 15</i>
Restauratorski odjel Osijek Odsjek za kamenu plastiku	OSIJEK <i>Fakultetska 4</i>
Restauratorski odjel Rijeka	RIJEKA <i>Užarska 26</i>
Restauratorski odjel Zadar	ZADAR <i>Bedemi zadarskih pobuna bb</i>
Restauratorski odjel Šibenik (u osnivanju)	ŠIBENIK <i>Milice i Turka bb</i>
Zajedničke stručne službe	ZAGREB <i>Zmajevac 8</i>
Informacijsko-dokumentacijski odjel	
Arhiv	ZAGREB <i>Ilica 44</i>
Knjižnica	ZAGREB <i>Zmajevac 8</i>
Fotolaboratorij	ZAGREB <i>Ilica 44, Zmajevac 8</i>
Dokumentacijski odsjek za pokretnu baštinu	ZAGREB <i>Zmajevac 8</i>
Dokumentacijski odsjek za nepokretnu baštinu	ZAGREB <i>Ilica 44</i>
Prirodoslovni laboratorij	ZAGREB <i>Kamenita 15</i>
Služba za arheološku baštinu	ZAGREB <i>Kožarska 5</i>
Odjel za podvodnu arheologiju	ZAGREB <i>C. Zuzorić 43</i>
Odjel za restauriranje podvodnih arheoloških nalaza	ZADAR <i>B. Petranovića 1</i>
Odjel za kopnenu arheologiju	ZAGREB <i>Kožarska 5</i>
Odsjek za kopnenu arheologiju za jedinice izvan Zagreba	JURŠIĆI <i>Juršići 7</i>
Odjel za restauriranje kopnenih arheoloških nalaza	ZAGREB <i>Kožarska 5</i>
Služba za nabavu i opće tehničke poslove	ZAGREB <i>N. Grškovića 23</i>
Odjel za poslove nabave	
Odsjek za provođenje postupaka javne nabave	
Odsjek za realizaciju nabave, izradu i praćenje plana nabave	
Skladište	ZAGREB <i>Zmajevac 8</i>
Odjel za zaštitu na radu i opće tehničke poslove	ZAGREB <i>N.Grškovića 23</i>
Odsjek za zaštitu na radu i zaštitu od požara	
Odsjek za opće tehničke poslove	

2.4. Poslovni prostori i rasprostranjenost Zavoda

Hrvatski restauratorski zavod za obavljanje djelatnosti koristi prostore na 26 lokacija, od toga se samo u Zagrebu radne aktivnosti odvijaju na 12 mjesta (v. Slika 1). Prostorna dislociranost organizacionih jedinica Zavoda u znatnoj mjeri uvjetuje organizaciju rada, nameće izvjesna ograničenja u poslovanju i zahtijeva ulaganje u prostore kako bi bili prilagođeni obavljanju konzervatorsko-restauratorske djelatnosti. Istovremeno su stoga povećani i režijski troškovi, troškovi komunikacije kao i indirektni troškovi organizacije rada i funkcioniranja ustanove.

Slika 1.: Lokacije Hrvatskog restauratorskog zavoda.

Ukupna površina prostora o kojima Zavod trenutno skrbi iznosi 23.131 m², od toga prostor površine 5.600 m² kao radni prostor koriste 223 zaposlena radnika u Zagrebu, dok se 1300 m² koristi za depo i skladište u Kerestincu. Izvan Zagreba prostore ukupne površine 16.231 m² koristi 140 zaposlenika.

Nerazmjer u ukupnoj površini prostora i broja zaposlenih izvan Zagreba proizlazi iz broja lokacija i njihovih površina, koje se osim za restauriranje kulturnih dobara koriste i za druge namijene u djelokrugu rada Zavoda. U takve prostore ubrajamo Ludbreg, Osijek i Dračevac u Splitu, s ukupno 9.737 m². Ukoliko iz te kvadrature izuzmemo kvadraturu onih prostora koji se tek obnavljaju i nisu još u funkciji, kao što su Pula, Šibenik i Ljetnikovac kaboga u Dubrovnika, tada su 140 zaposlena djelatnika raspoređena na prostoru od 3.963 m². Osim toga, od ukupnog prostora za koje je Zavod nadležan treba uzeti u obzir da se znatan dio koristi kao pomoćni prostor, primjerice za deponiranje kulturnih dobara, te skladištenje materijala i opreme za rad.

Pregled prostora koje koristimo razvrstan u dvije kategorije s obzirom na obavezu plaćanja najamnine dajemo u nastavku.

Tablica 1.: Pregled poslovnih prostora Zavoda: adrese, površine, aktivnosti koje se obavljaju u prostoru, te broj radnika koji boravi u prostoru.

RED BR.	LOKACIJA	Površina (m²)	Vrsta aktivnosti koja se obavlja u prostoru	Pros.j.br. radnika u prostoru
A. Prostor za koje se ne plaća najamnina				
1.	Nike Grškovića 23, Zagreb	645	uprava i radionica za metal	32
2.	Zmajevac 8, Zagreb	2.060	restauratorski atelijeri, dokumentacija, centralni depo umjetnina, knjižnica, stolarija, fotolaboratorij, RTG snimaona, skladište, memorijalna soba V. Radauša	60
3.	Ilica 44, Zagreb	908	arhitektura, tekstil, papir, dokumentacija, fotolaboratorij	47
4.	Kneza Mislava 18, Zagreb	475	restauratorski atelijeri	14
5.	Cvijete Zuzorić 43, Zagreb	150	podvodna arheologija	8
6.	Ludbreg, Trg sv.Trojstva 15	3.386	Konzervatorsko-restauratorska djelatnost i depo umjetnina	15
7.	Osijek, Fakultetska bb	3.351	Konzervatorsko-restauratorska djelatnost i bastioni koji su u nadležnosti Zavoda, a namijenjeni su za razvoj Centra starih zanata	38
8.	Dubrovnik, Batahovina bb	837	Konzervatorsko-restauratorska djelatnost	18
9.	Juršići, Vodnjan	1.200	Konzervatorsko-restauratorska i arheološka djelatnost	8
10.	Split, Porinova 2	593	Konzervatorsko-restauratorska djelatnost	42
11.	Split, Dračevac, bivša vojarna sv. Križ objekt br 10	3.000	Konzervatorsko-restauratorska djelatnost za kulturna dobra velikog formata i skladišni prostor	0

RED BR.	LOKACIJA	Površina (m²)	Vrsta aktivnosti koja se obavlja u prostoru	Prosj.br. radnika u prostoru
12.	Rijeka, Palača Garbas	450	Konzervatorsko-restauratorska djelatnost	9
13.	Zadar, B. Petranovića bb, HRZ i MCPA	492	Konzervatorsko-restauratorska i arheološka djelatnost	6
14.	Zadar, Bedemi zadarskih pobuna bb, radionice	330	Konzervatorsko restauratorska djelatnost	5
15.	Šibenik, Mandalina, Milice i Turka bb	595	radovi na sanaciji i uređenju prostora u tijeku	0
16.	Pula, utvrda sv. Juraj	1.093	radovi na sanaciji i uređenju prostora u tijeku	0
17.	Dubrovnik, ljetnikovac Kaboga	843	radovi na sanaciji i uređenju prostora u tijeku	0
18.	Dubrovnik, ljetnikovac Sorkočević - Na Skali 4/I, ACI d.d.	39	Konzervatorsko-restauratorska djelatnost za zidno slikarstvo	5
UKUPNO (A)		20.447		307

B. Prostori za koje se plaća najamnina

RED BR.	LOKACIJA	Površina (m²)	Vrsta aktivnosti koja se obavlja u prostoru	Prosj.br. radnika u prostoru
1.	Zagreb, Radićeva 26	142	zidno slikarstvo	14
2.	Zagreb, Kožarska 3	163	arheolozi, radionica za restauriranje arheoloških nalaza	8
3.	Zagreb, Voćarska 106	683	kamena plastika, štukatura i dio polikromirane skulpture	28
4.	Zagreb, Nike Grškovića 1	170	financije i računovodstvo	9
5.	Zagreb, Kerestinec	1.300	spremište	0
6.	Zagreb, Kamenita 15	104	prirodoslovni laboratorij	5
7.	Zagreb, Masarykova 24/2	100	projektiranje vezano uz projekt Podunavlje	3
8.	Vukovar, Padobraska 5	22	ured vezan uz projekt Podunavlje	0
UKUPNO (B)		2.684		67
SVEUKUPNO (A + B)		23.131		374

Budući da većina prostora koje Zavod koristi nije namjenski građena za temeljnu djelatnost neophodne su adaptacije kako bi se prostor prilagodio namjeni, izvođenju konzervatorsko-restauratorskih radova. Kod utvrđivanja prioriteta ulaganja u 2009. godini uvaženi su kriteriji broja prostora u kojima se odvija poslovanje, zahtjeva konzervatorsko-restauratorske struke za prostornim uvjetima za svaku specifičnu djelatnost, zakonskih odredbi zaštite na radu i potrebe nastavka ulaganja u prostore u kojima je ulaganje započeto ranijih godina.

Planirana i realizirana sredstva za razvoj restauratorske djelatnosti na pojedinim lokacijama Zavoda u 2009. godini prikazana su u sljedećoj tablici.

Tablica 2.: Pregled poslovnih prostora Zavoda i planiranih i realiziranih investicija u 2009.g.

Redni broj	OBJEKT	PLANIRANI IZNOS za radove u 2009.g.	UTROŠENI IZNOS
1.	Zagreb, ZMAJEVAC	1.560.000,00	1.245.506,99
2.	Dubrovnik, LJETNIKOVAC BUNIĆ-KABOGA	479.999,99	531.417,22
3.	LUDBREG	340.000,00	335.908,24
4.	Šibenik, MANDALINA	1.250.000,00	1.479.673,68
5.	Rijeka, UŽARSKA	178.000,00	85.257,48
6.	Pula, UTVRDA SV. JURJA	280.000,00	336.729,94
7.	Zagreb, ILICA 44	73.475,23	73.475,23
8.	Zagreb, MISLAVOVA 18-20	11.590,00	11.590,00
9.	Split, DRAČEVAC	900.000,00	962.251,39
10.	Dubrovnik, LJETNIKOVAC STAY	100.000,00	122.918,00
11.	NABAVA OPREME	214.934,78	264.514,28
		5.388.000,00	5.449.242,45

U svezi s radnim prostorima Zavoda zaključno možemo naglasiti da je 12 lokacija Zavoda u Zagrebu na više načina otežavajuće za redovito funkcioniranje Zavoda, pa bi ubuduće bilo od posebnog interesa za Zavod i razvoj konzervatorsko-restauratorske djelatnosti osigurati jedinstvenu lokaciju na kojoj bi se moglo okupiti sve organizacione jedinice Zavoda koje tu djeluju i na kojoj bi se mogli osigurati atelijerski prostori za odvijanje prakse poslijediplomskih restauratorskih studija.

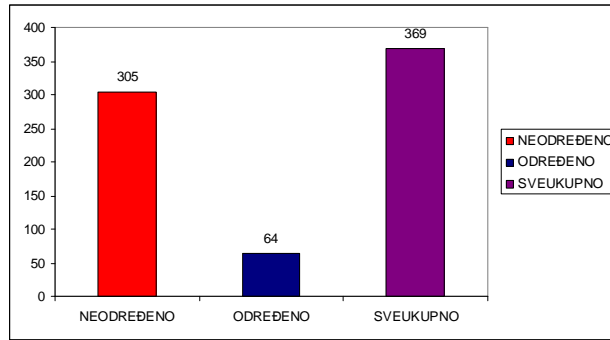
2.5. Postojeća kadrovska struktura

Struktura zaposlenih prema vrsti radnog odnosa

U Hrvatskom restauratorskom zavodu ukupno je u radnom odnosu **369** djelatnika, od čega je njih **305** u radnom odnosu na neodređeno vrijeme, a **64** u radnom odnosu na određeno vrijeme (v. Slika 2).

Zaposlenici prema vrsti poslova koje obavljaju

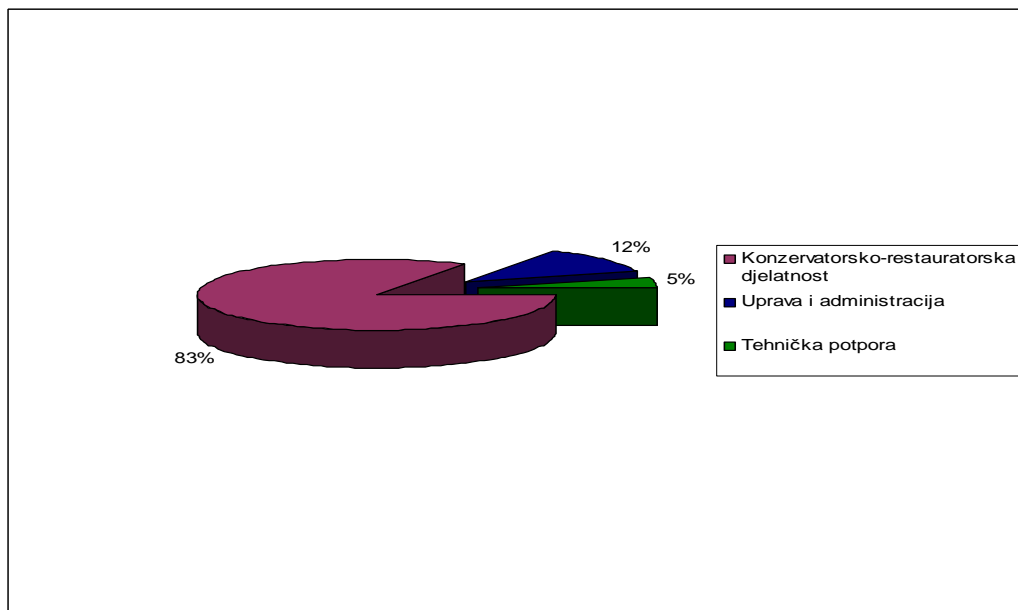
Prema vrsti posla koji obavljaju, zaposlene možemo svrstati u tri cjeline pa tako u prvu cjelinu spadaju djelatnici koji čine najveći broj zaposlenih obavljanjem konzervatorsko-restauratorskih poslova i drugih stručnih zadaća na zaštiti kulturnih dobara (v. Slika 3).

Slika 2.: Broj zaposlenih na neodređeno i određeno radno vrijeme.

Uprava i administracija, kao sljedeća cjelina, potpora su zaposlenima na zaštiti kulturne baštine u smislu upravne, financijsko-računovodstvene i pravne podrške, te u poslovima nabave i ostalim poslovima koji su propisani zakonskim i drugim aktima.

Treću, najmanju cjelinu tzv. tehničku potporu čine djelatnice i djelatnici zaposleni na poslovima čišćenja i održavanja radnih prostora na lokacijama Zavoda.

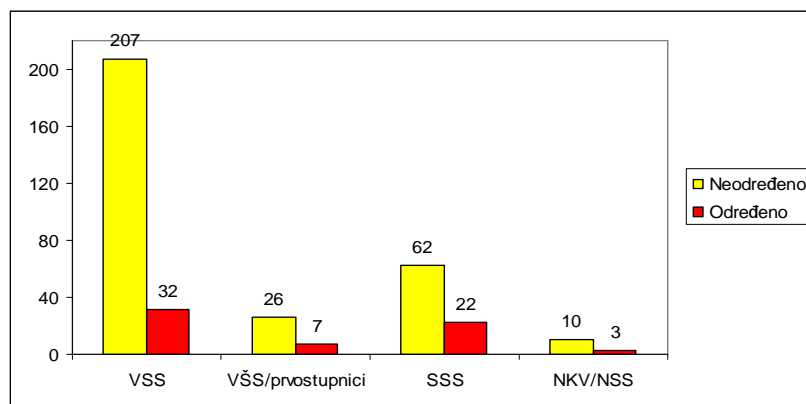

Slika 3.: Postotak zaposlenih prema vrsti posla koji obavljaju.

Kvalifikacijska struktura zaposlenih

Većina zaposlenika njih 64% visoko je obrazovana sa završenim diplomskim ili dodiplomskim (prvostupnik) stupnjem obrazovanja te znanstvenim stupnjem magistra. 32% zaposlenih ima završeno srednjoškolsko obrazovanje, a 4% je niže kvalificirano ili nekvalificirano (v. Slika 4).

Kvalifikacijska struktura zaposlenih podložna je promjenama sukladno Pravilniku o stručnim zvanjima u konzervatorsko-restauratorskoj djelatnosti, te uvjetima i načinima njihovih stjecanja.

Slika 4.: Broj zaposlenih prema stručnoj spremi radnog mjesta;

Tijekom godine istekom ugovora o radu na određeno vrijeme radni je odnos prestao za 16 zaposlenika, sporazumnim prestankom radnog odnosa (9), smrću zaposlenika (1), odlaskom u starosnu (1) i invalidsku mirovinu (1).

Napomena

Stupanjem na snagu novog Zakona o radu s 1.1.2010. godine provedene su jednim dijelom promjene u vrsti radnog odnosa, tako da je određenom broju zaposlenika promijenjen radni status sukladno novom Zakonu o radu, i u dogovoru s Ministarstvom kulture i Ministarstvom financija. Stoga u ovom izvješću dajemo pokazatelje o zaposlenima u Zavodu sa stanjem 1.1.2010. godine.

2.6. Rad stalnih i privremenih tijela Zavoda

Stručno i administrativno upravljanje Zavodom proizlazi iz stalnih, statutarnih i privremenih radnih tijela Zavoda kao što su Upravno vijeće, ravnatelj, stručno vijeće te privremena radna tijela: povjerenstva, radne skupine i sl.

Tablica 3.: Razine nadležnosti i odgovornosti u Zavodu

Razina	Područje nadležnosti	Nadležni / odgovorni
1	Zavod	Upravno vijeće
2	Zavod	Ravnatelj
3	Sektor poslovanja	Pomoćnici ravnatelja
4	Službe	Pročelnici službi

Razina	Područje nadležnosti	Nadležni / odgovorni
5	Odjeli	Voditelji odjela
6	Odsjeci	Voditelji odsjeka

2.7. Upravno vijeće Zavoda

Sukladno aktima o osnivanju Hrvatskog restauratorskog zavoda Upravno vijeće ima 5 članova koje ministar kulture imenuje na mandat od dvije godine. Način rada Upravnog vijeća uređen je Poslovníkom o radu Upravnog vijeća.

Prema nadležnostima i zadaćama Upravno vijeće, između ostalog, donosi godišnji program rada i razvoja Zavoda i nadzire njihovo izvršavanje, odlučuje o financijskom planu i donosi godišnji obračun, donosi statut uz suglasnost osnivača, a na prijedlog ravnatelja akt o unutrašnjem ustrojstvu i druge opće akte u skladu sa statutom i zakonom, donosi odluke u drugom stupnju u svezi s pravima zaposlenika Zavoda i raspravlja o godišnjim izvješćima ravnatelja.

Upravno je vijeće tijekom 2009. godine održalo 6 sjednica s 37 točaka dnevnog reda i donijelo 45 zaključka, te je između ostalog, raspravilo i donijelo odluke o sljedećim temama:

- proveden je postupak izbora za ravnatelja Zavoda tijekom veljače 2009;
- usvojen je izvještaj o korištenju viška prihoda ranijih godina, godišnji obračun za 2008., kao i polugodišnji obračun I. – VI. 2009. te prijedlog financijskog plana Zavoda za razdoblje 2010. – 2012.;
- prihvaćen je prijedlog rebalansa financijskog plana za 2009. te razmotrena strategija postupanja u situaciji očekivanog smanjenog financiranja;
- raspravljani su prijedlozi programa rada Zavoda u 2009. godini i usvojen je program rada Zavoda za 2009.;
- raspravljena su razna sindikalna pitanja, npr. ona vezana za napredovanje djelatnika u struci i stručnim zvanjima;
- prihvaćen je preliminarni prijedlog programa rada Zavoda za 2010. godinu i kriteriji za njihovo predlaganje, kao i prenamjena sredstava po odobrenim programima rada Zavoda koje financira Ministarstvo kulture;
- raspravljeno je izvješće o aktivnostima poduzetima na ustroju unutarnje revizije;
- usvojene su izmjene i dopune Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu Zavoda i usklađivanju naziva organizacijskih jedinica, donesena je odluka o promjenama Statuta, te o izradi pročišćenog teksta Statuta Zavoda;
- raspravljeno je pitanje financiranja zajedničkih stručnih službi i „hladnog pogona“ Zavoda;
- raspravljena su pitanja vezana za radove na projektu „Istraživanje, obnova i revitalizacija kulturne baštine Ilok-Vukovar-Vučedol“, kao i suradnja sa MCPA;
- provedena je rasprava o ulozi Zavoda i restauratorske djelatnosti u strategiji razvoja zaštite hrvatskih kulturnih dobara koju izrađuje Ministarstvo kulture;
- raspravljeno je pitanje angažiranja djelatnika na određeno vrijeme na programima u 2010. godini.

2.8. Stručno vijeće Zavoda

Stručno je vijeće stručno savjetodavno tijelo, koje saziva i vodi ravnatelj Zavoda. Sukladno čl. 26 Statuta Zavoda, Stručno vijeće raspravlja i odlučuje o stručnim pitanjima rada Zavoda, daje Upravnom vijeću i ravnatelju Zavoda mišljenja i prijedloge glede organizacije rada i razvoja djelatnosti.

Sukladno čl. 26 Statuta Zavoda, članovi Stručnog vijeća, uz ravnatelja Zavoda, pomoćnici su ravnatelja i pročelnici službi, ukupno 9 osoba, a na sjednice se redovito pozivaju i drugi stručnjaci, ovisno o temi sjednice.

Stručno je vijeće tijekom 2009. godine održalo 22 sjednice s 54 točaka dnevnog reda, i donijelo 82 zaključka.

Stručno je vijeće tijekom 2009., između ostalog, raspravilo i donijelo odluke o sljedećim temama:

- konsolidiranje investicijskih ulaganja u prostore Zavoda, s obzirom na rasprostranjenost Zavoda na više lokacija;
- reguliranje suradnje (praktičan rad, mentorstva) sa visokoškolskim ustanovama koje imaju restauratorske studije;
- pitanje posebnih programa i aktivnosti, kao što je sudjelovanje u pripremi velike izložbe „Slavonija, Baranja i Srijem“; projekt „Podunavlje“, suradnja sa MCPA;
- pitanje redovnog poslovanja, zaštite na radu u Zavodu i postupaka nabave;
- reguliranje i standardiziranje internih kalkulacija za troškove izvođenja radova;
- reguliranje i pregled nad radom svakog pojedinog djelatnika u Zavodu, te unapređenje planiranja i evidencije radnog vremena;
- nabava opreme potrebne za rad na zahtjevnim programima, poput Peristila u Splitu, Arene u Puli, Dvoru Veliki Tabor, za vršenje analiza u Prirodoslovnom laboratoriju Zavoda i dr.;
- uvođenje ISO 9001 standarda u poslovanje Zavoda;
- pitanja rebalansa financijskih planova, revizije programa rada i pitanja štednje;
- pitanja pravilnika o stručnim zvanjima u konzervatorsko-restauratorskoj struci;
- pitanja prezentacije rada Zavoda: izložbe, publikacije, promotivne aktivnosti, web stranica, interni bilten Zavoda, radnih dnevnika Zavoda, i dr.;
- plan razvoja restauratorske djelatnosti, te pitanje strategije konzervatorsko-restauratorske djelatnosti i Zavoda;
- program rada Zavoda za narednu godinu i njegove revizije;
- pitanja stručnog usavršavanja djelatnika i uspostavljanja međunarodne suradnje
- rasprava o kriterijima za programe i projekte Zavoda, te kriterijima za dodjelu voditeljstva.

2.9. Ostala interna povjerenstva i radne skupine Zavoda

Radi potrebe razrade i rješavanja tekućih pitanja, Stručno vijeće i ravnatelj Zavoda ustrojili su sljedeća privremena radna tijela odnosno povjerenstva:

- Povjerenstvo za definiranje programa i imenovanje voditelja programa
- Povjerenstvo za osposobljavanje i stručno usavršavanje djelatnika
- Povjerenstvo za znanost
- Povjerenstvo za promotivne materijale Zavoda
- Uredništvo stručne publikacije Zavoda
- Radnu grupu za programske smjernice i plan strateškog razvoja Zavoda
- Radnu grupu za organizaciju internih skupova i pripremu internih stručnih rasprava

3. KONZERVATORSKO-RESTAURATORSKI RADOVI

Osnovna i najopsežnija djelatnost Zavoda pripada konzervatorsko-restauratorskim radovima na hrvatskoj kulturnoj baštini od graditeljskog nasljeđa i umjetničkih ostvarenja do različitih predmeta umjetničkog obrta.

S obzirom na specifične pristupe zaštiti i obnovi pojedinih vrsta kulturnih dobara oni određuju i podjelu konzervatorsko-restauratorskih radova u Zavodu na dvije skupine: radove na nepokretnim i radove na pokretnim kulturnim dobrima.

Radovi na nepokretnim kulturnim dobrima odnose se na graditeljsku baštinu, zidno slikarstvo i mozaik, štuko dekoracije i kamen, prvenstveno kamenu skulpturalnu plastiku; dakle, arhitekturu i ostvarenja fizički povezana s arhitekturom.

Radove na pokretnim kulturnim dobrima dijelimo po vrstama predmeta, odnosno po materijalima iz kojih su sačinjeni. Ta se podjela odnosi na slikarstvo, drvenu polikromiranu plastiku, namještaj, tekstil, papir, metal, keramiku i staklo.

Uz to se arheologija kao specifična djelatnost dijeli na kopnenu i podvodnu arheologiju, uz restauratorsku podjelu na kopnene i podvodne arheološke nalaze.

Stoga su organizacijske jedinice u kojima se odvijaju radovi Zavoda orijentirane svaka na svoje predmete rada, sa svojim specifičnostima, u odnosu na oblikovne, materijalne i tehnološke karakteristike i vrijednosti.

Istovremeno, djelatnost Zavoda podrazumijeva interdisciplinarni pristup konzervatorsko-restauratorskim radovima, jer svaki predmet rada uključuje: istraživanje, projektiranje, tehniku i tehnološke procese rada, praćenje radova i izradu prateće dokumentacije.

S obzirom na vrlo velik broj konzervatorsko-restauratorskih radova koje Zavod provodi tijekom godina, pa tako i tijekom 2009. godine, u nastavku dajemo vrlo sažete prikaze radova u okvirima organizacijskih jedinica Zavoda, a njihov popis dajemo u privitku s abecednim redoslijedom lokaliteta i nazivom građevine ili predmeta u okviru podijele na nepokretna i pokretna kulturna dobra, kao i podijele na radove koje je Zavod ugovorio s Ministarstvom kulture i posebno na radove ugovorene s drugima.

Posebno napominjemo da se odgovarajuća izvješća o radovima Zavoda redovito dostavljaju temeljem ugovora Ministarstvu kulture za svako pojedino kulturno dobro, kao i svakom drugom investitoru s kojim je Zavod radove ugovorio. Također ističemo da djelatnici Zavoda kontinuirano surađuju sa stručnjacima konzervatorskih odjela Ministarstva kulture u okviru njihove nadležnosti na području na kojem djeluju, naročito u okviru davanja konzervatorskih smjernica za radove na kulturnim dobrima, nadzora nad radovima i prihvaćanja izvješća nakon obavljenih radova.

3.1. Nepokretna kulturna dobra

Za radove na nepokretnim kulturnim dobrima u Zavodu je formirana posebna Služba za nepokretnu kulturnu baštinu, koja se dijeli na četiri odjela: Odjel za graditeljsko naslijeđe, Odjel za zidno slikarstvo i mozaik, Odjel za štuko i Odjel za kamenu plastiku.

Ti odjeli međusobno surađuju pri radovima na pojedinim kulturnim dobrima, ovisno o problematici koja se rješava, s obzirom da su na određenoj povijesnoj arhitekturi često prisutna i djela iz domene navedenih odjela. Sudjelovanje Prirodoslovnog laboratorija za analize u okviru pratećih istraživanja kao i Dokumentacijskog odsjeka za nepokretnu baštinu dopunjuju cjelovito sagledavanje i provedbu radova na pojedinom kulturnom dobru kao cjelini.

Stoga se za svaki takav program formira radna grupa u kojoj sudjeluju u okviru svoje profesionalne domene arhitekti, konzervatori-restauratori, povjesničari umjetnosti i drugi stručnjaci po potrebi.

Prije izvođenja samih konzervatorsko-restauratorskih radova, prethode arhivska istraživanja, te pregled postojeće literature i dokumentacije o prethodnim radovima. Za te poslove, kao i za vođenje dokumentacije tijekom radova, angažirani su povjesničari umjetnosti, koji uz obradu stručnih povijesno-umjetničkih pitanja sudjeluju u izradi elaborata i projektiranju radova.

Programi obnove nepokretnih kulturnih dobara većinom su višegodišnji zbog svoje zahtjevnosti i opsežnosti, brojnosti faza radova i specifičnosti postupaka tijekom konzervatorsko-restauratorskih radova, stoga su tijekom 2009. godine pretežno nastavljeni projekti započeti prethodnih godina.

Osim sredstava koja je nakon provedenog natječaja za zaštitne radove na kulturnim dobrima osiguralo Ministarstvo kulture, ostvaren je i niz dodatnih programa ugovorenih i s drugim korisnicima Državnog proračuna, kao što su Vlada RH, Ured predsjednika RH i Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva, te sa samostanima i župama, gradovima i lokalnim zajednicama, te brojnim udrugama.

Posebno bismo istaknuli financijsku potporu na sljedećim kapitalnim projektima:

- Osječko-baranjske županije na obnovi Velike vijećnice u Osijeku;
- Arheološkog muzeja Istre pri konzervatorsko-restauratorskim radovima na Areni u Puli;
- Grada Rijeke pri obnovi Upravne zgrade bivše šećerane u Rijeci;
- Grada Splita za konzervatorsko-restauratorske radove na Peristilu Dioklecijanove palače u Splitu;
- financijski doprinos Društva prijatelja dubrovačke starine za radove na crkvi sv. Vlaha u Dubrovniku.

Odjel za graditeljsko naslijeđe

U Odjelu za graditeljsko naslijeđe smještenome u Zagrebu radi 12 diplomiranih inženjera arhitekture. Među njima je 10 ovlaštenih arhitekta koji mogu organizirati istraživačke radove i projektirati te obavljati stručni nadzor građevinskih radova što ih izvode izvođači registrirani za rad na spomenicima kulture. Zavod nema vlastitu

građevnu operativu. U navedenom odjelu je, uz arhitekta, u rad stalno uključeno 5 povjesničara umjetnosti.

Konzervatorsko-restauratorski radovi na graditeljskom nasljeđu provedeni tijekom 2009. godine odražavaju ukupnost karakterističnih zahvata od istraživanja pojedinih spomenika povijesne arhitekture, izrade elaborata, projektiranje radova, angažmana građevnih firmi i drugih izvođača građevinsko-obrtničkih radova, organiziranja nadzora nad radovima, pa do prezentiranja kulturnog dobra po završenim konzervatorsko-restauratorskim radovima. Slijedom navedenog ističemo nekoliko primjera iz programa radova Zavoda na graditeljskom nasljeđu.

Tako su prošle godine primjerice započeti radovi na znamenitoj utvrdi Gvozdansko, izradom dokumentacije o stanju tog spomenika kulture, a na području Istre početak sustavnih radova na zaštiti u uređenju župne crkve sv. Nikole u Pazinu.

Konzervatorsko-restauratorsko istraživanje arhitekture uz izradu elaborata o nalazima i prijedlozima buduće obnove obavljeno je na zgradi magistrata u Koprivnici, i na Velikoj Stanciji pokraj Savudrije.

Dovršeno je vrlo opsežno i cjelovito projektiranje zgrade Filodramatike u Rijeci, i njezine bogate dekorativne opreme, koja obuhvaća sve aspekte uređenja, opremanja i budućeg korištenja tog značajnog kulturnog centra.

U okviru sprječavanja propadanja ugrožene arhitekture Zavod je proveo nužne zahvate na u ratu oštećenom Kursalonu u Lipiku. U svrhu sprječavanja daljnjeg propadanja značajnih spomenika kulture i ranije su započeli radovi na, primjerice, utvrdi Hrvatske Kostajnice, crkvi sv. Ivana u Kloštar Ivaniću, kapeli sv. Križa u Križovljanu, franjevačkom samostanu u Slavonskom Brodu, ostacima cistercijske opatije u Topuskom, i crkve sv. Marije Magdalene u Zrinu. Ranije započeti radovi na tim kulturnim dobrima nastavljani su kao sustavni konzervatorsko-restauratorski zahvati koji nakon spašavanja vode prema obnovi i cjelovitom uređenju tih značajnih kulturnih dobara, pa su tako i tijekom 2009. godine na njima provedene odgovarajuće faze.

Kao sustavne radove uz postupno provođenje pojedinih faza možemo također kao primjere spomenuti i ex-katedralu sv. Marije u Osoru, crkvu sv. Florijana u Varaždinu, kao posebno značajan primjer barokne cjeline od arhitekture do njene ukupne opreme, potom stari grad Barilović, na kojem se uz postupna istraživanja u arheološkim slojevima i ostacima arhitekture postupno otkrivaju i uređuju pojedini segmenti tog kompleksa, a uz to spominjemo i kapelu sv. Petra u Novom Mjestu, koja također predstavlja iznimno zahtjevan pristup vrijednom srednjovjekovnom spomeniku na kojem pojedini zahvati i nakon više godina otkrivaju nove detalje spomeničkih svojstava te građevine.

Posebno ističemo sustavne konzervatorsko-restauratorske radove na Dvoru Veliki Tabor u Humu Košničkom na kojemu su stručnjaci Zavoda obavili završni dio istražnih radova te izradili konzervatorsko-restauratorski elaborat. Tijekom 2009. izvedena je konstruktivna i građevinska sanacija na vanjskim zidnim plaštevima, a u unutrašnjosti sanacija stropova i svodova. Uz građevinske radove obavljani su i konzervatorsko-restauratorski radovi na kamenoj plastici vanjskog plašta i razdjelnih vijenaca te konzervatorsko-restauratorski radovi na otkrivenom zidnom osliku. Radove na Dvoru Veliki Tabor ističemo kao naročito opsežne i u konzervatorsko-restauratorskom smislu zahtjevne, a naročito s obzirom da se radi o kulturnom dobru svjetskog značaja.

Slika 5.: Hum Košnički, Dvor Veliki Tabor, pogled sa zapada, konstruktivna i građevinska obnova, uz sanaciju krovne konstrukcije sjevernog krila i kule "D",

Slika 6.: Hum Košnički, Dvor Veliki Tabor, nakon obnove krovišta sjevernog krila i kule „D“.

Slika 7.: Zrin, crkva sv. Marije Magdalene, pogled sa sjeveroistoka prije početka konstruktivne sanacije svetišta 2009. godine

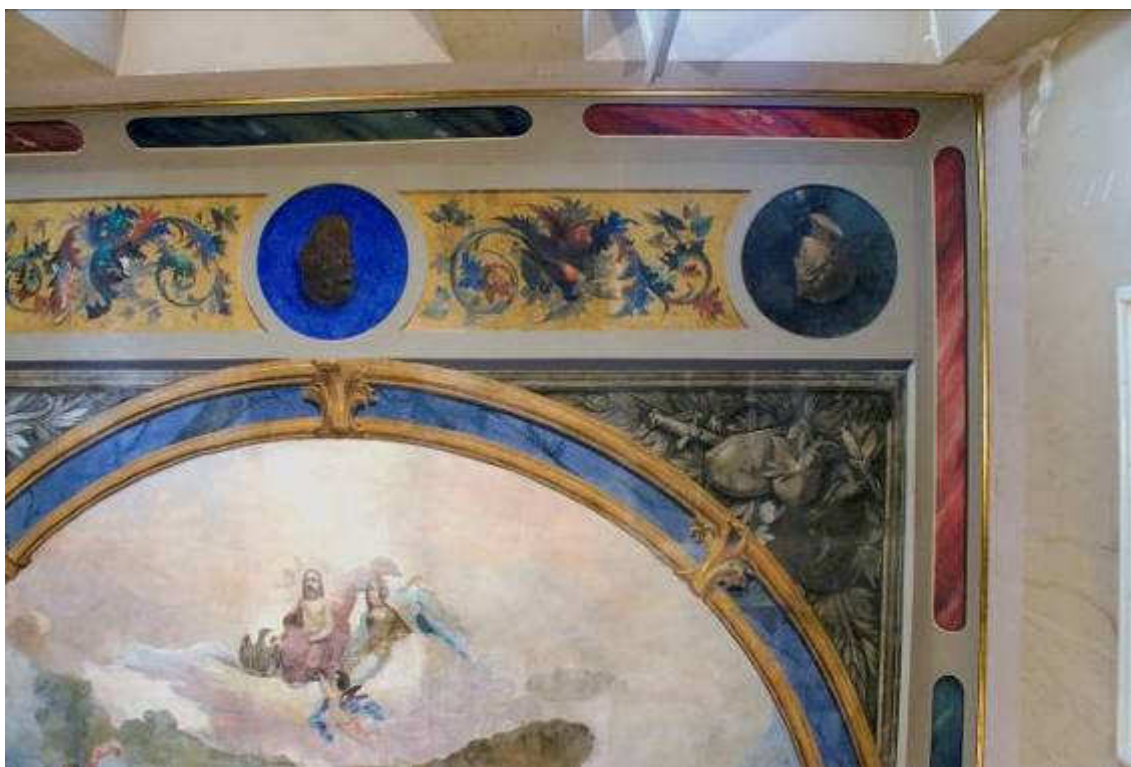
Slika 8.: Zrin, crkva sv. Marije Magdalene, pogled sa sjeveroistoka nakon radova u 2009. godini

Odjel za zidno slikarstvo i mozaik

Odjel za zidno slikarstvo i mozaik djeluje u dvama najvećim sjedištima Zavoda, Splitu i Zagrebu te u sklopu radionica u Dubrovniku, Osijeku i Rijeci. Temeljna su djelatnost odjela konzervatorsko-restauratorski radovi na zidnim slikama i mozaicima. Oni uključuju istraživanja, izradu temeljne dokumentacije (grafičke, fotografske i pisane građe), izradu programa, troškovnika i planova za radove, izvođenje konzervatorsko-restauratorskih zahvata s dokumentiranjem radova, izradu prijedloga prezentacije i pohranu dokumentacije.

Tijekom 2009. u svim su jedinicama odjela konzervatorsko-restauratorski radovi na zidnim slikama i mozaicima izvođeni na više od 38 projekata koje je financiralo Ministarstvo kulture, od čega je 24 projekta izvodio zagrebački, a po 4 projekta splitski, dubrovački i riječki, te 2 projekta osječki dio odjela. Osim Ministarstva kulture Odjel za zidno slikarstvo i mozaik radio je i na nekoliko projekata koji su financirani iz ostalih izvora, među kojima su najznačajniji projekti: upravna palača bivše šećerane u Rijeci, klaustar franjevačkog samostana Male braće u Dubrovniku, crkva manastira u Krupi kraj Obrovca te crkva sv. Stjepana u Motovunu. Investitor iz Bosne i Hercegovine financirao je istraživačke radove u nekadašnjem franjevačkom samostanu na Badiji. Među ostalim programima, na kojima je prošle godine radio Odjel za zidno slikarstvo i mozaik treba istaknuti zidne oslike u Velikom Taboru, crkvi sv. Jeronima u Štrigovi, crkvi sv. Florijana u Varaždinu, kapeli sv. Ivana u Ivanić Miljanskom, crkvi sv. Ivana Krstitelja u Koprivničkom Ivancu, kapeli sv. Krvi Isusove u Ludbregu, crkvi sv. Martina u Martinšćini, mozaike u katedrali sv. Marije u Puli, te oslike u crkvi sv. Martina u Bičićima, ljetnikovcu Sorkočević u Komolcu, crkvama sv. Mihovila u Stonu i sv. Martina u Lovčiću, crkvi Gospe od Šunja na Lopudu, arheološkom lokalitetu Lovrečini na Braču, crkvi sv. Ilije Proroka u Kopanici. Završen je složeni konzervatorsko-restauratorski postupak na stropnom osliku salona palače Bajamonti-Dešković u Splitu u kojem je oslikani strop obnovljen je uz primjenu posebne tehnologije spajanja fragmenata i ovjesom vraćen na svoje mjesto. Također treba navesti i konzervatorsko-restauratorske zahvate na antičkim mozaicima rimske Murse u Osijeku, Isse u Visu te Dioklecijanove palače u Splitu.

Tijekom prošle godine završeno je i nekoliko višegodišnjih programa konzervatorsko-restauratorskih radova koje je financiralo Ministarstvo kulture, primjerice kapela sv. Jelene u Šenkovcu, crkva sv. Martina u Lovčiću, katedrala sv. Stošije u Zadru.

Slika 9.: Split, palača Bajamonti Dešković, stanje dijela stropnog oslika prije i poslije konzervatorsko-restauratorskih radova

Slika 10.: Slum, crkva sv. Mateja, stanje prije i poslije konzervatorsko-restauratorskih radova na zidnom osliku

Slika 11.: Belec, crkva sv. Marije Snježne, stanje prije i poslije konzervatorsko-restauratorskih radova na zidnom osliku

Odjel za štuko

Odjel za štuko ima sjedište u Zagrebu, obavljao je konzervatorsko-restauratorske radove na štukaturi u sakralnim i profanim spomenicima diljem Hrvatske, pretežno baroknih stilskih obilježja: u riznici katedrale Uznesenja Marijina i u Palači Kerša – Palači dubrovačkih ljetnih igara u Dubrovniku, u Kneževoj palači u Zadru, u bivšoj Guvernerovoj palači u Rijeci te u crkvi sv. Mihaela u Velikoj Ludini.

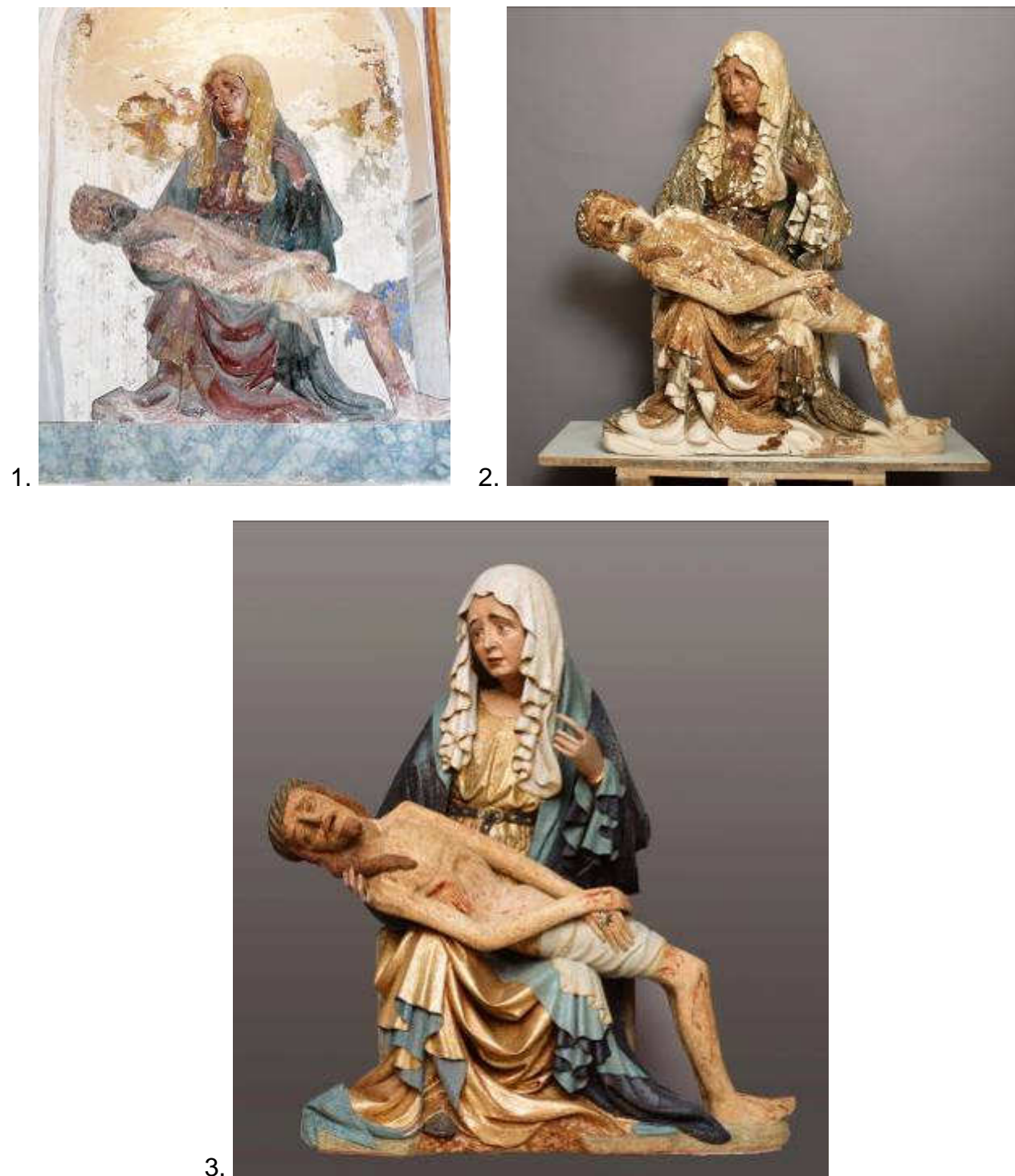
Već se više godina izvode konzervatorsko-restauratorski radovi na štukaturi u refektoriju bivšeg pavlinskog samostana u Lepoglavi, koja je rad Antonia G. Quadria i njegove radionice, a čiji je najveći opus u zagrebačkoj crkvi sv. Katarine što je također ranijih godina izvodio Zavod.

Među sustavne višegodišnje radove Odjela za 2009. godinu treba još naglasiti završenu pozlatu štukature na svodu Riznice dubrovačke katedrale Uznesenja Marijina.

Osobito interesantan i zahtjevan konzervatorsko-restauratorski postupak bio je na gotičkom polikromiranom i pozlaćenom kipu Pietà iz crkve sv. Marije u Zadru, jednoj od rijetkih u nas sačuvanih gotičkih skulptura izrađenih u tehnici *stucca*.

Tijekom 2009. godine nastavljeni su i radovi na oltaru Bl. Dj. Marije Pomoćnice kršćana iz župne crkve u Sotinu, koji je znatno oštećen tijekom agresije na Hrvatsku 1991. Oltar je izrađen u specifičnoj tehnici *stucco-mramora*, te predstavlja složen konzervatorsko-restauratorski zahvat.

Osim navedenih radova koji se sustavno obavljaju već više godina, u 2009. godini provedena su i konzervatorsko-restauratorska istraživanja štukature u crkvi benediktinki sv. Marije Anđeoske u gradu Krku, i na temelju toga izrađen je elaborat za budući cjeloviti konzervatorsko-restauratorski zahvat.

Slika 12.: Zadar, crkva sv. Marije, kip Pietà; prije (1), tijekom (2) i nakon konzervatorsko-restauratorskih radova (3).

Slika 13.: Krk, crkva benediktinki sv. Marije Anđeoske; detalj štukature tijekom istraživanja i djelomičnog odstranjivanja naknadnih nalića.

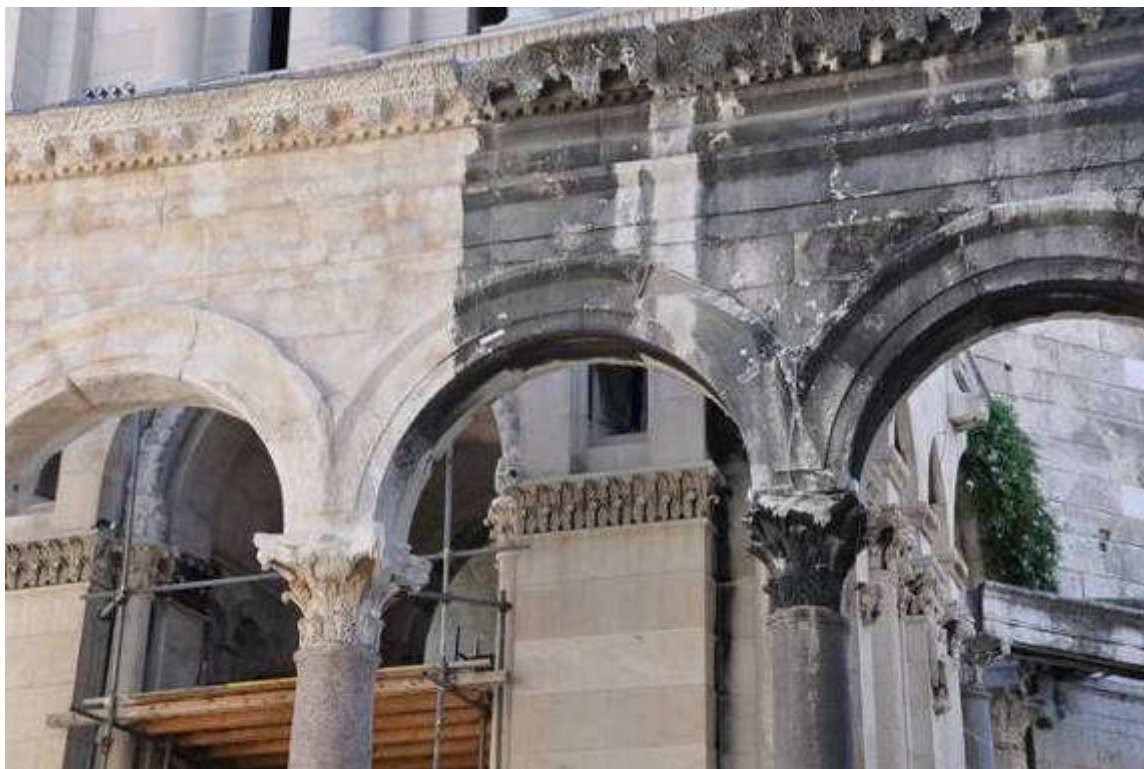

Slika 14.: Dubrovnik, Riznica katedrale Uznesenja Marijina; štukature na dijelu svoda nakon radova.

Odjel za kamenu plastiku

Odjel djeluje u Zagrebu, a odsjeci u Splitu i Osijeku. Najznačajniji radovi u 2009. godini obavljani su na pulskoj Areni i Peristilu Dioklecijanove palače u Splitu. Konzervatorsko-restauratorske radove na Peristilu financira Grad Split uz sudjelovanje Ministarstva kulture RH i World Monument Funda. Radi se o višegodišnjem projektu započetom 2004. godine razrađenom po fazama, u kojem će se do kraja 2012. godine najsuvremenijom metodologijom i tehnologijom konzervirati, restaurirati i predstaviti ovaj spomenik svjetske baštine.

Usvojena metodologija zahvata na Peristilu razrađena u suradnji s talijanskim svjetskim ekspertima primijenjena je već u prvoj fazi, tzv. „pilot projektu“ obnove sjeverozapadne kule amfiteatra u Puli kojeg financira Arheološki muzej iz Pule. Nastavljeni su i opsežni konzervatorsko-restauratorski radovi na sjevernom pročelju crkve sv. Vlahu u Dubrovniku. U Slavoniji su, osim u franjevačkom samostanu sv. Ivana Kapistrana u Iloku, radovi izvođeni na dva zavjetna pila u Osijeku; i to na pilu sv. Trojstva na glavnome trgu u Tvrđi i na pilu s kipom Immaculate na Trgu sv. Roka.

Slika 15.: Split, Dioklecijanova palača, IV. faza konzervatorsko-restauratorskih radova na Peristilu

Za veliku izložbu „Slavonija, Baranja, Srijem“ izvodili su se konzervatorsko-restauratorski radovi na dvije vrlo kvalitetne mramorne biste članova kneževske obitelji Odescalchi iz fundusa Muzeja grada Iloka. Također se izvela kopija kamene gotičke polikromirane skulpture Madone s djetetom iz Trškog Vrha gdje je uspješno primijenjena metoda 3D skeniranja u svrhu izrade kamene kopije. Posebno složeni konzervatorsko-restauratorski zahvat bilo je dovršenje skulptura i njihova konačna muzejska prezentacija *in situ* u novosagrađenom Arheološkom muzeju Narona. Od ukupno osamnaest velikih mramornih rimskih skulptura iz Narone, na sedam su kipova provedeni u Zavodu opsežni

konzervatorsko-restauratorski radovi uz izradu posebnih konstrukcija za njihov stabilitet i postav.

Slika 16.: Naron, Rimska skulptura prije konzervatorsko-restauratorskih radova

Slika 17.: Naron, Rimska skulptura poslije konzervatorsko-restauratorskih radova

Izvedeni su konzervatorsko-restauratorski radovi na nekoliko značajnih i znatno oštećenih skulptura Nikole Firentinca u Hvaru i Trogiru i dvije kamene barokne parkovne skulpture iz Oroslavlja. Na temelju minimalnih ostataka, komparativnog materijala i starih fotografija, uspješno su izvedene rekonstrukcije u glini kipova uništenih u Domovinskom ratu; kipa Vojina Bakića *Bjelovarac* i kipova Vanje Radauša za spomenik u Srbu.

Za izložbu „Slavonija, Baranja i Srijem – vrela europske civilizacije“ djelatnici Odjela Zavoda iz Osijeka restauratorski su obradili kamenu antičku skulpturu atleta, pronađenu u rijeci Dravi kod Osijeka krajem 2008., a složeni konzervatorsko-restauratorski zahvati na nadgrobnim pločama Nikole i Lovre Iločkog s karakterističnim prikazima njihovih likova u naravnoj veličini obuhvatili su cjelovite postupke na originalnim fragmentima, i njihovo spajanje i prezentiranje s ispunama i konstrukcijama.

Restauratori specijalizirani za kamen izvode također i programe sustavne zaštite koji se provode u suradnji s nadležnim konzervatorskim odjelima. Svoj doprinos zaštiti i očuvanju kulturnih dobara ne ograničavaju samo na postupke konzerviranja i restauriranja već sudjeluju i u evidentiranju i praćenju stanja kulturnih dobara, spašavaju ih u hitnim i nepredviđenim okolnostima elementarnih nepogoda i drugih nesreća te na poziv konzervatorskih odjela savjetodavno djeluju kod konzervatorsko-restauratorskih radova koje izvode privatne restauratorske radionice. U ovom je kontekstu u suradnji s povjesničarima umjetnosti i Prirodoslovnim laboratorijem napravljen elaborat koji utvrđuje i analizira stanje renesansne skulpture na otoku Braču. Otok je naime poznat po nizu crkvice s oltarnim reljefima iz vremena renesanse koji su po izvedbi i stilu bliski stilu Jurja Dalmatinca i Nikole Firentinca koji su s Brača dobavljali kamen. Temeljem ovog elaborata napravljen je plan prioriteta spašavanja najugroženijih reljefa.

Slika 18.: Ilok, grafički prikaz stanja nadgrobne ploče Lovre Iločkoga i nadgrobna ploča nakon obavljenih konzervatorsko-restauratorskih radova.

3.2. Pokretna kulturna dobra

Hrvatski restauratorski zavod obavlja konzervatorsko-restauratorske radove na pokretnim kulturnim dobrima u restauratorskim odjelima, odsjecima i radionicama organiziranim prema vrstama umjetnina i teritorijalnoj pripadnosti. Polikromirana drvena plastika i štafelajno slikarstvo restauriraju se u Zagrebu, Splitu, Dubrovniku, Osijeku, Zadru, Rijeci, Ludbregu i Juršićima. Umjetnine od tekstila restauriraju se u Zagrebu i Ludbregu, metalni predmeti u Zagrebu i Zadru, kulturna dobra na papiru i koži u Zagrebu i Dubrovniku, a namještaj samo u Zagrebu. Restauratori iz radionica s različitom lokalnom tradicijom konzerviranja i restauriranja intenzivno surađuju kroz savjetodavne radne grupe koje prate programe i zajedno traže rješenja za najzahtjevnije konzervatorsko–restauratorske probleme na koje nailaze na pokretnim kulturnim dobrima.

Tijekom 2009. godine Zavod je s Ministarstvom kulture ugovorio i izvršio radove na 200 programa zaštite i očuvanja pokretne kulturne baštine, kojima je obuhvaćeno preko 400 pojedinačnih umjetnina.

Posebno je opsežan projekt bila priprema umjetnina za izlaganje na izložbi „Slavonija, Baranja i Srijem“ koja se održala u Galeriji Klovićevi dvori u Zagrebu. Djelatnici Zavoda pregledali su umjetnine predložene za izlaganje, sugerirali odabir s obzirom na stanje i ugroženost predmeta, te izveli potrebne konzervatorsko-restauratorske zahvate na odabranim umjetninama.

Tijekom 2009. godine dovršeno je nekoliko višegodišnjih programa. Među njima ćemo istaknuti postavljanje restauriranih oltara Žalosne Gospe iz 17. stoljeća u crkvi sv. Marije u Lepoglavi, glavnog oltara sv. Križa iz 18. stoljeća u crkvi sv. Križa u Jurandvoru i glavnog oltara sv. Kuzme i Damjana iz 18. stoljeća u crkvi sv. Kuzme i Damjana u Kuzmincu. Završeni su i konzervatorsko-restauratorski radovi na ikonostasu sv. Nikole grčkog majstora Tomiosa Batasa iz 18. stoljeća u pravoslavnoj crkvi sv. Nikole u Puli, a ikonostas je vraćen u crkvu.

Među brojnim slikama restauriranim 2009. godine istaknut ćemo „Bogorodicu s djetetom, sv. Franjom, sv. Antunom i Ivanom Krstiteljem“ Girolama da Santacrocea iz 1536. godine, koja je nakon zahtjevnih višegodišnjih radova vraćena u franjevačku crkvu u Pazinu, nakon što je u prostor crkve ugrađen alarm i video nadzor.

Dovršeni su složeni konzervatorsko-restauratorski radovi na glavnom oltaru franjevačke crkve u Slanom. Davno demontirani monumentalni drveni oltar komplicirane konstrukcije s velikom oltarnom palom na drvenom nosiocu, vraćen je u crkvu čime je rehabilitirana cjelina. Također valja istaknuti složene postupke spašavanja „rasutog“ drvenog poliptiha škole Paola Veneziana s otoka Lopuda te nastavak radova na poliptihu Vittorea Carpaccia iz Zadra, jednom od najznačajnijih djela renesansnog slikarstva u Hrvatskoj.

Završeni su radovi na brončanim kipovima „Zelenaca“ Dubrovačkih muzeja nastalih 1478. godine koji su i predstavljeni javnosti na tematskoj izložbi prigodom dovršetka radova u Muzeju za umjetnost i obrt u Zagrebu. Vrijedno je spomenuti i

dovršetak radova na vezenom antependiju prema nacrtu Paola Veneziana iz 1340. godine iz zbirke benediktinskog samostana SICU u Zadru.

Programi na koje smo posebno ponosni su oni preventivnog i izravnog konzerviranja sakralnog inventara, kako slika tako i polikromirane skulpture, koji svake godine spase veliki broj umjetnina s područja Zagrebačke županije, Istre i Hrvatskog primorja, kao i inventara pravoslavnih crkava u sjeverozapadnoj Hrvatskoj. Tijekom 2009. godine u sakralnim zbirkama otoka Brača (dominikanci u Bolu) i Hvara (zbirke franjevac i benediktinki) izvršeno je konzerviranje predmeta od raznovrsnih materijala, a minimalnim su zahvatima u prostorijama poboljšani uvjeti čuvanja. Slični metodološki postupci provedeni su i u župnoj crkvi i Muzeju otoka Brača u Škripu. Kod ovakvih postupaka preventivnog i izravnog konzerviranja, relativno skromnim sredstvima postižu se značajni rezultati, jer su radovi usmjereni primarnoj zaštiti ugrožene građe. To su programi sustavne zaštite koji se u suradnji s nadležnim konzervatorskim odjelima organiziraju kontinuirano iz godine u godinu. Cilj nam je da se postupno ista razina zaštite koja je uspostavljena na području Istarske i Zagrebačke županije, prenese i na ostala područja RH.

Služba za pokretnu baštinu svoj doprinos zaštiti i očuvanju kulturnih dobara ne ograničava samo na konzerviranje i restauriranje pokretnog materijala, već kroz četiri posebna programa sudjeluje u evidentiranju i praćenju stanja kulturnih dobara, spašava ugroženu građu u hitnim i nepredviđenim okolnostima elementarnih nepogoda i drugih nesreća, te djeluje savjetodavno kod konzervatorsko-restauratorskih radova koje izvode privatne restauratorske radionice, na poziv konzervatorskih odjela koji su službeno nadležni za njihov nadzor. Svoju ulogu ne vidimo samo u provedbi konzervatorsko-restauratorskih radova, već kroz zahtjevne programe na najvrjednijim umjetninama Republike Hrvatske nastojimo oblikovati vrsne stručnjake konzervatorsko-restauratorske struke, što smatramo svojom prvotnom zadaćom.

Pored redovitih programa ugovorenih s Ministarstvom kulture, u protekloj je godini ostvareno 70 dodatnih programa, ugovorenih sa župama, gradovima i županijama. Ugovoreno je, primjerice, restauriranje peći iz Upravne zgrade bivše rafinerije šećera u Rijeci, konzerviranje ugroženog sakralnog inventara župne crkve sv. Marije Magdalene u Mutvoranu, povijesnih karti iz Židovske općine u Dubrovniku te restauriranje grobnog ruha iz prapovijesnog zemljanog tumula iz Pustopolja Kupreškog, u vlasništvu Franjevačkog muzeja i galerije u Livnu. Posebna je pažnja posvećena programima zaštite niza umjetnina s područja Šibensko-kninske županije koje, s obzirom na dugogodišnju zapuštenost zbog nedostatka restauratorske službe, pažljivo programira Konzervatorski odjel u Šibeniku.

Radi uspostavljanja stručnih kriterija i standarda restauratorske struke te rješavanja tekućih organizacijskih pitanja, redovito se sastaje Stručni kolegij Službe za pokretnu baštinu. Kolegij je tijekom 2009. godine donio nekoliko strateških zaključaka, poput opredjeljenja za intenzivnije preventivno i izravno konzerviranje kao učinkovitu i jeftinu alternativu opsežnijim restauratorskim radovima u uvjetima kad zbog ograničenih resursa i dugotrajne zapuštenosti građe sve umjetnine ne mogu na vrijeme dobiti maksimalnu potrebnu skrb. Kolegij kontinuirano potiče suradnju voditelja radova s nadležnim konzervatorima, korisnicima i vlasnicima umjetnina. Nastavljena je prethodnih godina započeta rasprava o poboljšanju sigurnosti restauratora prilikom rada

s otrovnim kemikalijama, kako promocijom novih spoznaja o suvremenim ekološki prihvatljivim tehnologijama, tako i zalaganjem za ugradnju i korištenje odgovarajućih sustava za ventiliranje radnih prostora. Kolegij je usuglasio stavove o pitanjima značajnim za sve odsjeke i radionice, kao što je nabava opreme za laboratorijske analize koje se koriste u konzervatorsko-restauratorskim istraživanjima.

Izmjena znanja i iskustava je među najvažnijim zadaćama stručnog kolegija. U tom cilju uz sastanke, kolegij povremeno organizira interna stručna predavanja s diskusijom. Tako su tijekom 2009. godine u dva navrata organizirana predavanja Sandre Lucić-Vujičić o analiziranju vezova tkanja povijesnih tkanina u Fondaciji *Lisio* u Firenci, gdje je restauratorica stručno usavršavala. Jedno predavanje održano je u Zagrebu, a drugo u Restauratorskom centru Ludbreg, u kojem također postoji Radionica za restauriranje tekstila.

Slika 19.: Varaždin, Gradski muzej, slika „Sv. Alojzije Gonzaga“, 18. st., lijevo: prije konzervatorsko-restauratorskih radova, desno: nakon konzervatorsko-restauratorskih radova

Slika 20.: Zagreb, Arheološki muzej, staroegipatsko pogrebno torokalno platno, nepoznati autor, od 4. do 3. st.pr.n.e., lijevo: prije konzervatorsko-restauratorskih radova, desno: nakon konzervatorsko-restauratorskih radova

Slika 21.: Čakovec, Franjevačka crkva sv. Nikole, skulptura Arkanđela Mihaela, autor: Josip Straub, oko 1746., lijevo: početno sondiranje zatečenog stanja, desno: nakon konzervatorsko-restauratorskih radova.

Slika 22.: Dubrovnik, palača Divona, „Zelenci“, 1478.g., gore: detalj kipa u tijeku konzervatorsko-restauratorskih radova, dolje: nakon konzervatorsko-restauratorskih radova

Slika 23.: Rijeka, Pomorski i povijesni muzej Hrvatskog primorja, Globus terrestri, radionica I.G. Klingera, Nürnberg, 1825./1836., gore lijevo: detalj oštećenja prije radova, gore desno: detalj oštećenja nakon konzervatorsko-restauratorskih radova, dolje: globus nakon cjelovito dovršenih radova

3.3. Arheološka kulturna dobra

Rad na arheološkim materijalnim kulturnim dobrima odvija se u 5 organizacijskih jedinica Zavoda. U Zagrebu su smješteni Odjel za kopnenu arheologiju, Odjel za restauriranje kopnenih arheoloških nalaza i Odjel za podvodnu arheologiju. U Zadru je Odjel za restauriranje podvodnih arheoloških nalaza koji blisko surađuje s Međunarodnim centrom za podvodnu arheologiju. U Juršićima je Odsjek za kopnenu arheologiju za jedinice izvan Zagreba.

Djelatnici Službe za arheološku baštinu organiziraju i provode zaštitna arheološka istraživanja na kopnu i na moru koje financira Ministarstvo kulture i ostali investitori, ili pak arheološka istraživanja prilikom sustavnih istraživanja (plinovodi, autoceste, veliki infrastrukturni projekti u gradovima i sl.). Zatim, izrađuju elaborate kao pripreme za konzervatorske uvjete kao i konzervatorske podloge, arheološke topografije (rekognosciranja i sl.), izlaze na hitne intervencije i surađuju sa Službama za nepokretnu i pokretnu baštinu Zavoda na velikim projektima koje financira Ministarstvo kulture. Služba također provodi poslove konzerviranja i restauriranja arheoloških nalaza koji su proizašli iz arheoloških istraživanja provedenih u Odjelu za kopnenu arheologiju, Odjelu za podvodnu arheologiju i drugim institucijama.

Djelatnici Službe svoje su radove već više puta predstavili široj javnosti putem objave knjiga i postavljanja izložbi. Redovito sudjeluju na kongresima i savjetovanjima te objavljuju znanstvene i stručne članke u domaćoj periodici. Također su aktivni u obrazovanju stručnog kadra (mentorstvo na stručnim ispitima, održavanje tečajeva za odobrenje ronjenja na arheološkim lokalitetima, mentorstvo studentima na praksi i sl.).

Odjel za kopnenu arheologiju i Odsjek za kopnenu arheologiju za jedinice izvan Zagreba

U 2009. godini izvršena su arheološka istraživanja na 13 programa koje financira Ministarstvo kulture i 15 koje financiraju ostali investitori. Projekti financirani od strane Ministarstva kulture bili su usmjereni na višegodišnje projekte zaštite i očuvanja ugroženih kulturnih dobara, gdje posebno ističemo angažman djelatnika na revitalizaciji starih gradova (kaštel Possert, Čanjevo, Krčingrad, Barilović, Veliki Tabor, Garić Grad) te projekt istraživanja najranijih pavlinskih samostana sjeverne Hrvatske (Petrovac, Streza, Bela crkva).

Veliki infrastrukturni radovi na izgradnji magistralnog plinovoda Slobodnica – Donji Miholjac bili su popraćeni zaštitnim arheološkim istraživanjima sjeverne dionice plinovoda.

Među projektima financiranim od strane vanjskih investitora tijekom 2009. posebno treba istaknuti istraživanje prostorne cjeline trga Pul Vele crikve prilikom kojeg su pronađeni iznimni nalazi antičkih termi, ranokršćanske bazilike s višebojnim podnim mozaicima ili srednjovjekovnog groblja koji u mnogočemu rasvjetljavaju do sada slabo istraženu povijest grada na Rječini.

Vrlo dobro surađujemo s lokalnom zajednicom, tijelima lokalne uprave te drugim državnim i javnim ustanovama na realizaciji programa (npr. izvrsna suradnja s

Hrvatskim šumama u realizaciji programa obnove pavlinskog samostana Petrovac, s NP Plitvička jezera na realizaciji programa Krčingrad, Gradom Rijeka itd.).

Svi su navedeni radovi vršeni u skladu s najvišim standardima struke, uz maksimalno poštivanje ugovorenih rokova i uz pokušaje maksimalnog usklađivanja potreba vanjskih investitora i visokih standarda u zaštiti kulturnih dobara koja su istraživana zbog svoje ugroženosti građevinskim radovima.

Prezentacija istraživanja putem stručnih predavanja obavljena je u Newcastlu na XXI. st. Limes Congressu s temom istraživanja Riječkog principija, u Rijeci na danima sv. Vida s temom istraživanja prostorne cjeline trga Pul Vele crikve te na Buzetskim danima s temom arhitektonske analize utvrde Petrapilosa.

Slika 24.: Krčingrad, lijevo: trokutasta branič-kula Krčingrada prije radova, desno: trokutasta branič-kula Krčingrada poslije radova.

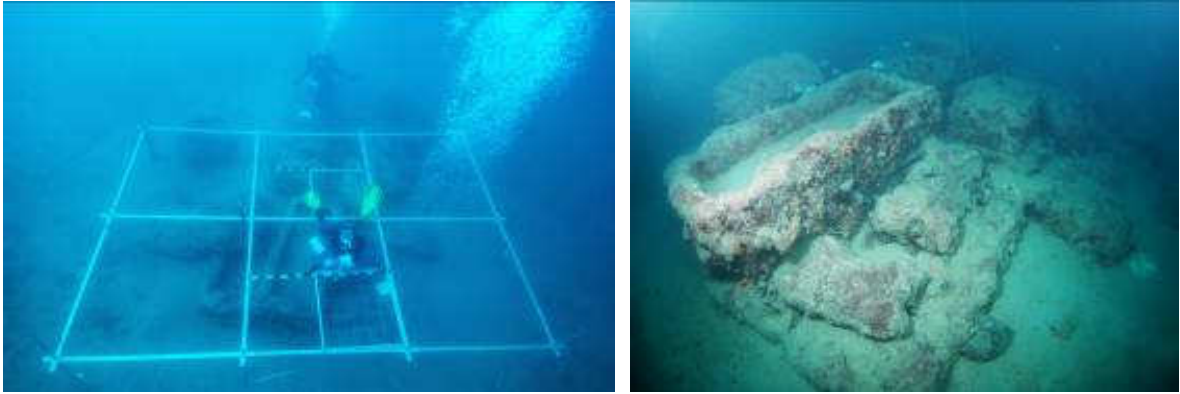
Odjel za podvodnu arheologiju

U 2009. godini izvršena su podvodna arheološka istraživanja na 20 programa koje financira Ministarstvo kulture i 5 ostalih investitora. Jedan dio posla obuhvatio je rekognosciranje podmorja i kopnenih voda (Karlovačka županija, zadarsko, splitsko, riječko i dubrovačko podmorje te Linski kanal, za potrebe izgradnje plinovoda Kukuljanovo – Omišalj). Ostali programi nastavak su višegodišnjih zaštitnih istraživanja. Posebno ističemo lokalitet sv. Pavao na Mljetu s rijetkim nalazom tereta trgovačke robe iz 16. stoljeća.

Za stručno obavljanje poslova djelatnici Odjela moraju imati položen ronilački tečaj pri ronilačkim udruženjima priznatim u Hrvatskoj.

Kategoriju 3 zvjezdice koja je potrebna za samostalno vođenje terena posjeduju svi djelatnici, a ronilačke specijalnosti (trimix ronjenja, nitrox ronjenja, deep air ronjenja, podvodna arheologija) posjeduju većina djelatnika.

Djelatnicu su sudjelovali na više kongresa i savjetovanja gdje su predstavili rezultate svojih istraživanja. (npr. Archäologie der Brücken – Regensburg, ISBSA 11 – Istanbul, MIC – Pula, Regionalni seminar o podvodnoj baštini – Zadar, ARC Nautica – Dubrovnik)

Slika 25.: Brač, Sutivan, lijevo: prije istraživanja; desno: poslije istraživanja.

Odjel za restauriranje kopnenih arheoloških nalaza i Odjel za restauriranje podvodnih arheoloških nalaza u Zadru

Odjel za restauriranje podvodnih arheoloških nalaza i Odjel za restauriranje kopnenih arheoloških nalaza su u 2009. godini proveli konzervatorsko-restauratorske radove na ukupno 14 samostalnih programa. Također su sudjelovali u izvršenju programa Odjela za kopnenu arheologiju i Odjela za podvodnu arheologiju radom na pronađenom arheološkom materijalu. Od 14 samostalnih programa 6 programa je realizirano financijskim sredstvima Ministarstva kulture dok je ostalih 8 programa realizirano sredstvima vanjskih investitora. Od vanjskih investitora u financiranju konzervatorsko-restauratorskih radova sudjelovali su slijedeći investitori: Grad Rijeka, Muzej Grada Koprivnice, Muzej Grada Zagreba, Sveučilište u Zadru, Općina Visoko i Institut za arheologiju. Od zapaženijih projekata u 2009. godini ističemo dugoročne projekte Mljet, sv. Pavao na kojem se konzervatorsko-restauratorski radovi osim na keramičkom materijalu izvode i na brončanim novovjekovnim topovima iz 16. st., i projekt Murter Mijoka, gdje se konzervatorsko-restauratorski zahvati izvode na sitnim arheološkim nalazima s novovjekovnog brodoloma iz 16. st. Posebno je kvalitetna suradnja koju imamo s Institutom za arheologiju na čijem pokretnom arheološkom materijalu radimo već godinama.

Slika 26.: Mljet, lokalitet sv. Pavao, brončani top br. 3 prije zahvata

Slika 27.: Mljet, lokalitet sv. Pavao, brončani top br. 3 poslije zahvata

Slika 28.: Vrbovec, plemićki grad, pećnjak prije i poslije radova 2009.

3.4. POSEBAN PROJEKT „Istraživanje, obnova i revitalizacija kulturne baštine Ilok-Vukovar-Vučedol“

Temeljem ugovora o zajmu između republike Hrvatske i Razvojne banke Vijeća Europe (CEB) za projekt „Istraživanje, obnova i revitalizacija kulturne baštine Ilok-Vukovar-Vučedol“ Ministarstvo kulture RH formiralo je Upravu projekta, a obvezu provedbe dijela projekta koji se odnosi na obnovu graditeljske baštine Vukovara (12 kuća u baroknoj jezgri i kompleks dvorca Eltz) i obnovu graditeljske baštine Iloka (dvorac Odescalchi, tvrđavski plato i zidine, Franjevački samostan i Žitnica), posebnim je ugovorima prenijelo na Hrvatski restauratorski zavod.

Radi izvršenja preuzetih obveza, Zavod je proveo interne organizacijske, kadrovske i tehničke mjere uspostavljanjem organizacijske jedinice za provedbu projekta s odgovarajućim radnim timom, poslovnim prostorom i opremom.

Zavod je potom započeo opsežne radove na organiziranju arhitektonskog snimanja zatečenog stanja, provedbu konzervatorsko-restauratorskih istraživanja i organiziranje izrade projektne dokumentacije, a sukladno propisima za nabavu roba i usluga proveden je niz natječaja, djelomično za arhitektonska snimanja i projektiranje, kao i za sve građevinsko-obrtničke radove, dok su konzervatorsko-restauratorski radovi u najvećoj mjeri provedeni angažmanom djelatnika Zavoda.

Sve aktivnosti na provedbi ovog projekta provodile su se u neposrednoj suradnji sa stručnim službama Ministarstva kulture, posebno s Konzervatorskim odjelom Ministarstva kulture u Vukovaru, i uz pomoć i suradnju stručnih službi poglavarstva grada Vukovara i Iloka.

Posebno otežavajuće okolnosti u provedbi projekta proizlazile su iz postupaka raščišćavanja ruševina uz provjeru eventualno zaostalih minsko-eksplozivnih sredstava, rješavanje zatečenog imovinsko-pravnog stanja većine građevina i odnosa s pojedinim vlasnicima zgrada, kao i proceduralni problemi s odabirom izvođača radova.

Od provedenih radova tijekom 2009. godine možemo posebno navesti:

- **u baroknoj jezgri Vukovara** dovršene tri građevine „Zlatna dolina“, „Rezidencija Paunović“ i obnova pročelja na zgradi dr. F. Tuđmana br. 8.,
- na pet građevina završena je projektna dokumentacija i proveden je postupak javne nabave za izvođenje građevinskih radova, a na jednoj obavljene su pripreme za izradu projekta,
- **u kompleksu Eltz**, na njegovom sjevernom dijelu sa 6 građevina, završena je projektna dokumentacija i proveden znatan dio građevinskih radova, a naročito na zgradi Velikog dvora i Paviljona za gost. Od četiri vlastelinske kurije za jednu je dovršena projektna dokumentacija, a na ostale tri započeto je projektiranje konstruktivne sanacije i sanacije njihova pročelja.
- **U graditeljskoj baštini Iloka** završena je obnova Dvorca Odescalchi za potrebe Muzeja grada Iloka na prvom i drugom katu, kao i u potkrovlju dvorca, uz obnovu cjeline pročelja i okoliša dvorca. Nastavljen je provedba konzervatorsko-restauratorskih istraživanja i izrada idejnog projekta za kompleks zidina s pripadajućim kulama. Za zgradu žitnice dovršen je arhitektonski snimak postojećeg stanja i provedena su konzervatorsko-restauratorska istraživanja.

Slika 29.: Ilok, dvorac Odescalchi tijekom arheoloških istraživanja, a prije obnove pročelja i uređenja krovišta.

Slika 30.: Ilok, dvorac Odescalchi nakon obnove pročelja i uređenja krovišta.

Slika 31.: Vukovar, pročelje u ratu oštećene rezidencije Paunović.

Slika 32.: Vukovar, rezidencija Paunović nakon obnove.

3.5. Zajedničke stručne službe

Zajedničke stručne službe objedinjuju odjele za dokumentaciju i istraživanja u sklopu konzervatorsko-restauratorskih radova koji uključuju laboratorijska istraživanja, arhivska i povijesna istraživanja, dokumentiranje stanja kulturnog dobra prije, za vrijeme i nakon konzervatorsko-restauratorskih radova uz sudjelovanje u izradi elaborata, projekata i prijedloga konzervatorsko-restauratorskih zahvata, te izvješća o radovima.

Povijesni i vizualni podatci, kao i podatci o materijalnoj strukturi kulturnog dobra, putem kojih se utvrđuje stanje i otkrivaju problemi zaštite čine temelj za zaštitu i očuvanje. Veliki raspon vrsta materijala od kojih su izrađena kulturna dobra, tehnološke karakteristike njihova nastanka, interakcije između originalnih i naknadno ugrađenih materijala, različitih degradacija te karakteristike novih materijala koji se danas ugrađuju u kulturna dobra predmet su istraživanja kako bi se odredile najbolje tehnike i metode održavanja i restauriranja. Ti se poslovi obavljaju u suradnji s konzervatorsko-restauratorskim odjelima Zavoda odnosno voditeljima pojedinih programa.

Unutar Zajedničkih stručnih službi objedinjene su slijedeći organizacijske cjeline:

1. Informacijsko-dokumentacijski odjel:
 - a. Dokumentacijski odsjek za pokretnu baštinu
 - b. Dokumentacijski odsjek nepokretnu baštinu
 - c. Fotolaboratorij
 - d. Arhiv
 - e. Knjižnica
2. Prirodoslovni laboratorij

Dokumentacijski su odsjeci za pokretnu i nepokretnu baštinu tijekom 2009. godine obradili 450 projekata. Budući da je većina projekata interdisciplinarna i zahtijeva suradnju više odjela i stručnjaka za različite vrste radova, u Odjelu se spaja i konačno uobličava dokumentacija iz različitih izvora za više stotina pojedinačnih spomenika godišnje. Podaci se većinom obrađuju i evidentiraju u digitalnoj formi, ali je dio dokumentacije (oko 20%) još uvijek analogan zbog nemogućnosti čuvanja i adekvatnog arhiviranja dokumenata u punom digitalnom formatu na svakoj od 22 lokacije Zavoda.

U 2009. godini Dokumentacijski odsjek za nepokretnu baštinu imao je 79 projekata od kojih je oko 85% bilo financirano od strane Ministarstva kulture. Uz već spomenute radove na evidenciji i obradi kulturnih dobara i prateće dokumentacije, ovaj je odjel izradio 6 cjelovitih elaborata istraživanja pojedinih objekata ili njihovih dijelova (Veliki Tabor-KulaD, Križovljan, Lipik-Kursalon, Legrad-pil Sv. Florijana, Dubrovnik Ljetnikovac Bunić-Kaboga, Koprivnica stari magistrat).

Na pokretnim spomenicima kulture Zavod je u 2009. godini prema Ministarstvu kulture imao 379 projekata, od čega su 298 obavljali odjeli u Zagrebu, a 81 vanjski odijeli (Dubrovnik 18, Split 22, Vodnjan – Juršići 4, Ludbreg 10, Osijek 5, Rijeka 10 i Zadar 10 programa).

U sklopu radova u svim fazama od evidencija na terenu do dokumentiranja spomenika kulture nakon radova u 2009. je godini snimljeno i obrađeno 19.560 snimaka pokretnih spomenika i 9.350 snimaka nepokretnih spomenika, čime je prirast fototeke bio 28.910 snimaka, od čega je oko 65% digitalna dokumentacija.

Fototeka Zavoda postoji od 1948. godine i broji preko 243.500 snimaka.

U sklopu dokumentacijskog odjela obavljaju se i nedestruktivna istraživanja u IC, UV i RTG dijelu spektra elektromagnetskih zračenja. U 2009. godini na RTG film je

snimljeno 19 rendgenograma različitih umjetnina ukupne površine 11,9 m², a 3 su umjetnine snimljene na terenu digitalnim sustavom (outsourceing), ukupne površine 8,2 m².

Za potrebe restauratorskih zahvata i istraživanja IC i UV snimanjima obuhvaćene su 34 umjetnine i snimljeno je preko 290 IC i UV snimka cjelina i detalja.

Zavod ima vlastitu bazu podataka BREUH (**B**aza **R**estauratorski **E**videntiranih **U**mjetnina **H**rvatske) u koju pohranjuje podatke o radovima na kulturnim dobrima. Tijekom 2009. godine postavljena je hardverska baza povezivanje na BREUH s više lokacija. Stalno povećanje opsega radova, programa i kadra posljednjih godina uzrokovalo je i ulaganja u nabavu fotografske i informatičke opreme.

Važan je doprinos Informacijsko-dokumentaciji odjel dao pripremom slikovnog i tekstualnog materijala za velike izložbe održane tijekom 2009. godine:

1. Izložba **Slavonija, Baranja i Srijem – vrela europske civilizacije**, (27.04.2009. – 11.10.2009.), Zagreb, Klovićevi dvori; stručna potpora u svim segmentima kataloške obrade i izlaganja umjetnina te tri popratna segmenta izložbe (Nedestruktivna istraživanja, Restauriranje i konzerviranje i Ratne štete i obnova).
2. Izložba **Dubrovački Zelenci**, Muzej za umjetnost i obrt, Zagreb, (03.07.2009. – 30.08. 2009.)
3. Izložba **Zagovori sv. Tripunu**, Galerija Klovićevi dvori, Zagreb, (14.12.2009. – 21.04.2010.)

Slika 33.: Na izložbi „Slavonija Baranja i Srijem – vrela evropske civilizacije“ prikazan je primjer nedestruktivnih istraživanja Kraljevićeva Autoportreta s psom, koji daje uvid u prethodnu sliku s portretom slikara Becića koji je preslikan Autoportretom s psom. Lijevo infracrvena replektografija, kolor snimak u vidljivom dijelu spektra, desno RTG snimak (rendgenogram).

Knjižnica

Zavodska je knjižnica osnovana u siječnju 2003. godine i djeluje kao jedina specijalizirana knjižnica za konzervatorsko-restauratorsku struku u Hrvatskoj sa 10.000

stručnih naslova i 22 najznačajnija restauratorska časopisa. Za nabavu knjiga i časopisa utrošen je planirani godišnji iznos od 50.000 kn.

Uz centralnu knjižnicu na Zmajevcu 8, knjižnica ima priručne odjele na 11 lokacija. Do 2006. godine knjižnica je bila u informacijskom sustavu znanstvenih informacija (SZI-Humanistika na FF) ISIS, no napuštanjem tog sustava Zavod je izgubio informatičku podršku i bio prisiljen iz vlastitih izvora nabaviti novi softver. Kao financijski najpovoljnije, a stručno zadovoljavajuće rješenje odabran je informacijski sustav ZAKI te je tijekom 2009. godine u cjelini implementiran taj sustav i obavljena je edukacija voditelja knjižnice. Knjižnica je otvorena za sve stručne djelatnike, kako Zavoda, tako i drugih institucija. Uz profesore i nastavnike korisnici su i studenti restauratorskih usmjerenja fakulteta u Zagrebu, Splitu i Dubrovniku.

Arhiv

Kako je Zavod smješten na velikom broju radnih prostora (11 lokacija u Zagrebu i 12 po Hrvatskoj), a budući da ni jedna lokacija nema uvjete za centralni arhiv ustanove, arhivi se smještaju na lokacijama pojedinih Službi, redom:

1. Arhiv urudžbenog zapisnika i centralni arhiv, Grškovićeve 23
2. Arhiv financijsko- računovodstvene dokumentacije, Grškovićeve 1
3. Arhiv dokumentacije nepokretne baštine, Ilica 44
4. Arhiv dokumentacije pokretne baštine, Zmajevac 8
5. Arhiv odjela za arheologiju, Kožarska 15
6. Priručni arhivi većih regionalnih radionica (Osijek, Ludbreg, Split, Dubrovnik)

Uz odvojene arhivske prostorije postoje i dvije fototeke, na Zmajevcu 8 i u Ilici 44, u kojima Zavod primjenjuje propise i zakone o čuvanju arhivskog gradiva.

Specijalni softver Zavoda zvan BREUH predviđa pohranu sve dokumentacije u elektronskoj formi i mogućnost njezina on-line korištenja, no stara dokumentacija i dokumentacija koju je potrebno trajno arhivirati u papirnatost formi ostaju u nadležnoj arhivskoj zbirci.

U arhivu Zavoda u Ilici 44 arhivirano je više od 1500 dosjea obavljenih restauratorskih zahvata na nepokretnim kulturnim dobrima. U tom arhivu zbog velike količine raznorodne dokumentacije (fotografija, nacrti i grafička, stručna i poslovna tekstualna dokumentacija) nastavlja se obrada stare dokumentacije, pa je tijekom 2009. godine rađena sustavna digitalizacija stare fototeke (kartona). Do sada su kompletirana i uređena 72 dosjea. U arhivu na Zmajevcu 8 pohranjeno je više od 3000 dosjea restauriranih umjetnina od 1948. do danas.

Prirodoslovni laboratorij

Prirodoslovni je laboratorij Zavoda utemeljen 1966. godine u okviru Restauratorskog Zavoda Hrvatske te je kroz protekle 44 godine nastojao osigurati opremu i uvesti uobičajena istraživanja za najčešće obavljane analize, dok za specifične

slučajeve, za koje laboratorij nije opremljen, koristi uspostavljenu suradnju s većim brojem znanstvenih i srodnih institucija, kako u Hrvatskoj tako i u inozemstvu.

Na nepokretnim spomenicima najčešće su analize materijala poput: analize žbuka, veziva i pigmenata; analize soli i kamena. Kod analiza materijala pokretnih kulturnih dobara i arheoloških nalaza predviđene su analize slojeva, veziva, pigmenata, analize tekstila, bojila i starosti.

Zavod posjeduje opremu za mikroskopske i kemijske analize, VIS i UV, zatim FT-IR analizator (Fourieova transformacijska infracrvena spektroskopija). Analize materijala moguće su samo kao kvantitativne (prisutnost elemenata) pomoću XRF analizatora (donacija Međunarodne agencije za atomsku energiju iz 2006.). Analize strukture materijala (degradacija i sl.) obavljaju se XRD analizatorom (difrakcija x-zraka) na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu, dok se analize PIXE (protonima inducirana emisija x-zraka) i analize starosti materijala (C14, TL (termoluminiscencija) obavljaju na Institutu Ruđer Bošković, a po potrebi i u inozemstvu.

Zavod ima ugovor o suradnji i provođenju istraživanja s Institutom Ruđer Bošković, te stalnu suradnju sa Šumarskim i Prirodoslovno-matematičkim fakultetom. Tijekom 2009. godine u laboratoriju Zavoda napravljeno je 2565 analiza (1035 mikroskopijom, 250 kemijskih i mikro-kemijskih analiza, 290 FT-IRom, 530 XRFom, 120 TLC (tankoslojna kromatografija) i 140 UV-VIS spektroskopijom). U vanjskim je ustanovama (uglavnom IRB-u, PMF-u) napravljeno 325 analiza.

Tijekom 2009. godine Zavod je iz vlastitih sredstava nabavio UV-VIS spektroskopiju, uređaj kojega je Zavod prethodnih godina iznajmljivao od Restauratorskog odjela Likovne akademije u Splitu. U svrhu poboljšanja kvalitete analiza poželjna bi bila nabava mikroskopskog dodatka za FT-IR iz sredstava Ministarstva kulture, dok se SEM uređaj planira nabaviti iz predpristupnih fondova EU. Time bi laboratorij dostigao razinu sličnih laboratorija u susjednim zemljama te bi se intenzivirala postojeća međunarodna suradnja, od koje bismo trenutno istaknuli suradnju sa: IAEA (Međunarodna agencija za atomsku energiju), Restauratorskim centrom Ljubljana, Opificio delle Pietre Dure iz Firence, Bundesdenkmalamtom i Kunhistorisches Museumom iz Beča, Technische Universität München, Universität Potsdam, Nucleart- Grenoble.

Informatička infrastruktura Zavoda

Već spomenuto funkcioniranje Zavoda na 22 lokacije moguće je povezati jedino odgovarajućom informatičkom (hardverskom i softverskom) infrastrukturom, stoga je uvedena jedinstvena informatička mreža – *intranet* koja povezuje sve 23 lokacije. Sva su radna mjesta opremljena informatičkom opremom, no kvaliteta je te opreme u nekim slučajevima nedovoljna. U 2009. godini ulaganje u nabavu hardvera (26 računala) je iznosilo 189.587 kn od čega je oko 40% tog iznosa odvojeno iz vlastitih sredstava.

Poslovi koji se obavljaju u Zavodu informatički su zahtjevni. Održavanje velike zavodske mreže iziskuje značajan softverski angažman, s obzirom na broj računala i servera, te opseg podataka, pa se stoga znatna sredstva izdvajaju za održavanje. U potpunosti je završen i uspostavljen zavodski intranet sustav kojim se transferiraju značajne količine dokumenata poput fotografija u originalnoj rezoluciji, elaborata, izvještaja i sl., koji se razmjenjuju između odjela i lokacija.

Dokumentacija koja se izrađuje i za nepokretne i za pokretne spomenike i arheologiju pretežno je u digitalnom obliku i sve više koristi totalne stanice i 3D tehnologiju s dodatkom 2D fotografije ili lasersko skeniranje koje odmah daje 3-D prikaz sa strukturom površine. Za obradu slika koriste se programi poput Photoshopa dok Služba za nepokretnu baštinu koristi Auto Cad zbog čega je potreba za licenciranim softverom velika. Tijekom 2009. godine nabavljeni je licencirani softver OEM verzija Win xp softvera koja se dobije uz novonabavljena računala.

Zavodski softver zvan BREUH (Baza Restauratorski Evidentiranih Umjetnina Hrvatske) je arhivsko-poslovni program kojim se obrađuje raznorodna dokumentacija: fototeka, planoteka, zbirka uzoraka te uz osnovne informacije o kulturnim dobrima sadrži i osnovnu knjigu, reverse, izvještaje, troškovnike, a izrađuje se i arhivira planska i izvještajna dokumentacija. BREUH je 2009. godine unaprijeđen korištenjem terminalnog servisa i pristup je omogućen s bilo koje lokacije koja ima brzi Internet.

Međunarodna suradnja

Suradnja s inozemnim ustanovama i pojedinim ekspertima prvenstveno se odnosi na poslovima obnove hrvatske kulturne baštine, organiziranju stručnih savjetovanja, simpozija i zajedničkih radionica posvećenih odabranim konzervatorsko-restauratorskim temama.

Tijekom 2009. godine istaknuli bismo suradnju s Muzejom prapovijesne antropologije u Monaku na projektu zajedničkih arheoloških istraživanja Ljubićeve pećine kod Marčane u trajanju od 4 godine (2008. – 2011.), zatim je tijekom 2008. i 2009. godine u suradnji s austrijskom tvrtkom Atelier Pummer po prvi put u Hrvatskoj provedeno posebnom tehnikom učvršćivanje kamenih skulptura na zavjetnom pilu sv. Trojstva u Osijeku. Radi se o najnovijoj metodi učvršćivanja kamena koja se provodi pod vakumskim pritiskom, te omogućuje učinkovito prodiranje sredstva za učvršćivanje kamena duboko u kamenu masu, bez nužne potrebe da se skulpture demontiraju. Također, Zavod je posjetio ravnatelj i izaslanstvo Državnog restauratorskog centra za kulturnu baštinu Republike Makedonije te je tom prilikom potpisan i ugovor o međusobnoj suradnji između Državnog restauratorskog centra za kulturnu baštinu Republike Makedonije i Hrvatskog restauratorskog zavoda o razmjeni stručnog osoblja i publikacija te zajedničkoj suradnji na organiziranju kongresa i seminara.

Nastavljena je suradnja ostvarena na stručnim skupovima održanim krajem 2008. godine; stručni skup „**Najvažniji postupci za očuvanje ili poboljšanje stanja umjetnina od tekstila**“ održan u muzeju Mimara u Zagrebu, radionica „**Slike na tablama: konzerviranje i restauriranje drvenih nositelja**“ održana u Restauratorskom centru Ludbreg, „**Tečaj čišćenja polikromiranih površina korištenjem alternativnih metoda otrovnim otapalima**“ održan u Dubrovniku te savjetovanje „**Četiri evanđelista u opusu Mattie Pretija**“ također održano u Dubrovniku. Na sva četiri savjetovanja predavači su bili strani stručnjaci, a suradnja je nastavljena pripremom međunarodnog stručno-znanstvenog skupa „**Konzervatorska i restauratorska istraživanja na umjetninama od tekstila**“ u Muzeju Mimara u Zagrebu.

Dugogodišnja i stalna suradnja ostvaruje se sa sljedećim stručnjacima iz inozemstva: suradnicima Opificia delle Pietre Dure iz Firence, Erwinom Emmerlingom

sa Tehničkog sveučilišta München, Xavierom Greffeom sa Sveučilišta Sorbonne iz Pariza, dr. Georgom Hilbertom iz njemačke tvrtke Remmers, prof. Wernerom Kochom i prof. Steffernom Laueom sa Sveučilišta za primijenjene znanosti u Potsdamu, prof. Srebrenkom Bogović sa Sveučilišta York iz Toronta, te brojnim privatnim restauratorima poput Stefana Scarpellia, PierPaola Monfardinia, Roldana Fabeira, Renata Olivastria, ali i institucijama poput IAEA (International Atomic Energy Agency) – Međunarodne agencije za atomsku energiju naročito na suradnji mediteranskih zemalja za mirnodopsko korištenje nuklearne energije.

Školovanje, stručno usavršavanje i edukacija djelatnika Zavoda

U svrhu sustavnog usavršavanja djelatnika i time unapređenja djelatnosti Odsjek za školovanje, stručno usavršavanje i međunarodnu suradnju izrađuje godišnji Plan stručnog usavršavanja djelatnika, upućuje, koordinira odlaske i prati edukaciju i stručno usavršavanje djelatnika.

Tijekom 2009. godine 30 djelatnika Zavoda sudjelovalo je u nekom obliku stručnog usavršavanja u inozemstvu, dok je 12 djelatnika upućeno na stručno usavršavanje u Hrvatskoj. Istaknuli bismo stručno usavršavanje jednog restaurator-tehničara u Odjelu za tekstil u trajanju od 3 mjeseca u Odsjeku za konzerviranje organske građe British museuma u Londonu, Velika Britanija, kao i tromjesečni boravak jednog suradnika konzervatora-restauratora na specijalističkom tečaju u Radionici Stefana Scarpellia u Firenci, Italija.

Važan dio stručnog usavršavanja predstavlja polaganje stručnih ispita i stjecanje stručnih zvanja sukladno Pravilniku o Stručnim zvanjima u konzervatorsko-restauratorskoj djelatnosti te uvjetima i načinu njihova stjecanja (NN 59/09). U 2009. godine stručnom je ispitu pristupilo 18 djelatnika Zavoda; od toga je 14 djelatnika steklo temeljno stručno zvanje, dok su 4 djelatnika stekla više temeljno zvanje. Zvanje višeg konzervatora-restauratora dodjelom je dobilo 13 djelatnika, dok je četvero djelatnika steklo zvanje restauratora savjetnika.

Osim iz matične djelatnosti djelatnici polažu stručne ispite iz nadležnosti drugih djelatnosti: primjerice, iz zaštite na radu i zaštite od požara, javne nabave i revizije.

Prijava projekata na natječaje EU fondova, te provođenje projekata financiranih iz europskih fondova

Zavod je na natječaj IPA fondova Europske unije prijavio dvogodišnji projekt „**Zaštita okoliša srednjovjekovnih utvrda Bač i Ilok**“ u suradnji s Tehničkim sveučilištem iz Novog Sada i Pokrajinskim zavodom za očuvanje spomenika iz Novog Sada, te Muzejom grada Iloka i Građevinskim fakultetom iz Osijeka. Projekt obuhvaća povijesna i konzervatorsko-restauratorska istraživanja, izradu dokumentacije i prijedloga za sanaciju pojedinih dijelova građevinskog kompleksa zidina u Iloku te razmjenu iskustava sa stručnjacima iz inozemstva.

Projekti Instrumenta pretpristupne pomoći (IPA), namijenjen su poboljšanju prekogranične suradnje na vanjskim granicama Europske unije između država članica i država kandidatkinja.

U suradnji s Gradom Rijekom pripremljena je dokumentacija za prijavu kompleksa Rikard Benčić, zgrade bivše šećerane u sklopu projekta „**Revitalizacije administrativne zgrade bivše šećerane u Rijeci centra za obuku konzervatora za baroknu baštinu**” za financiranje iz programa Europske unije iz fondova Kultura 2007. – 2013.

Zavod je bio jedan od partnera na projektu **TRAINMONHER (TRAINing in MONumental HERitage)** – Valorizacija spomeničke baštine putem visokog obrazovanja i stručnog usavršavanja. Projekt je financiran u okviru programskog okvira FP6 u kojem je uz Hrvatsku sudjelovala Argentina, Francuska, Meksiko, Maroko, Portugal i Španjolska s ciljem implementacije multidisciplinarnih modula s područja restauriranja i vrednovanja kulturne baštine. Nakon komparativnog istraživanja u svrhu određivanja potreba u edukaciji, razvijeni su teorijski i praktični moduli za studente dodiplomskih i poslijediplomskih studija te stručnjake s područja kulturne baštine, a sam će program biti dostupan na e-learning platformi. Kroz projekt se nastoji promovirati i ojačati visoko i stručno obrazovanje u zemljama u razvoju uz potporu EU na području kulturne baštine.

Publicistička i promotivna djelatnost

Tijekom 2009. godine izdano je više publikacija u kojima su promovirani i široj javnosti približeni neki od ostvarenih konzervatorsko-restauratorskih projekata. Služba za arheološku baštinu objavila je četiri knjige: **Jurišićev Zbornik**, posvećen prerano preminulom kolegi dr.sc. Mariju Jurišiću voditelju Odjela za podvodnu arheologiju; **Tarsatički principij**, monografija o zaštitnim arheološkim istraživanjima rimskog principija (izdano u suradnji s Gradom Rijekom); monografija **Josipovac Punitovački - Veliko polje 1** koja predstavlja rezultate arheoloških istraživanja na trasi autoceste A5. Odjel za podvodnu arheologiju je u suradnji s Međunarodnim centrom za podvodnu arheologiju izdao **Priručnik zaštite arheološke baštine** na hrvatskom i engleskom jeziku.

Restauratorski odjel u Dubrovniku izdao je publikaciju **Četiri evanđelista u opusu Mattije Pretija** u kojoj su predstavljeni rezultati savjetovanja održanog u tom istom Odjelu u listopadu 2008.

Voditeljica Radionice za papir i kožu u suradnji s Muzejskim dokumentacijskim centrom sudjelovala je u izradi **Priručnika preventivne zaštite umjetnina na papiru**. U 2009. Uredništvo je započelo pripremu za objavu publikacije o radovima Hrvatskog restauratorskog zavoda koja bi se ubuduće periodično izdavala.

U pripremi je izrada **Zbornika radova Međunarodnog savjetovanja o konzervatorsko-restauratorskoj djelatnosti - ICOR** održanog 2006. u Restauratorskom centru u Ludbregu. Zbornik će uključiti tekstove 33 predavača koji će biti objavljeni na hrvatskom te engleskom ili francuskom jeziku, podijeljeni u tri sekcije: Organizacija konzervatorsko-restauratorske djelatnosti, Obrazovanje i stručno usavršavanje u konzervatorsko-restauratorskoj djelatnosti, Razvoj i uloga konzervatorsko-restauratorske djelatnosti u kulturnom i gospodarskom razvoju.

4. FINANCIJSKI, OPĆE PRAVNI I ADMINISTRATIVNI POSLOVI

Zadaća je zaposlenih u ovoj Službi izvršenje specijaliziranih poslova s područja financija, računovodstva, ljudskih resursa, općih pravnih pitanja i administrativnog poslovanja za sve organizacijske jedinice Zavoda. Na taj način podupiremo ostvarenje strateških i operativnih ciljeva organizacijskih jedinica i pridonosimo stvaranju jedinstvene vrijednosti Hrvatskog restauratorskog zavoda.

Zavod je registriran kao ustanova u kulturi, no djelatnost i poslovni procesi koji se odvijaju specifični su radi resursa koje zahtjeva obavljanje djelatnosti (brojni i raznoliki materijali koji se ugrađuju u kulturna dobra, brojna i često sofisticirana oprema za obavljanje djelatnosti, stručno educirani i specijalizirani zaposlenici) u bitnome razlikuju poslovanje Zavoda u odnosu na druge ustanove u kulturi.

Razvoj takve djelatnosti zahtijeva trajno prilagođavanje poslovanja, razvoj i unapređivanje poslovnih procesa i podizanje standarda kvalitete Službe kako bi odgovorili izazovima poslovnog okruženja radi optimalnog korištenja svih, a posebice ljudskih resursa. Temeljna pretpostavka povećanja efikasnosti i smanjenja troškova je stvaranje informacijskog sustava koji se neće promatrati isključivo kao formalni izvještajni instrument već kao mehanizam upravljanja poslovnim procesom. Cilj koji želimo postići je stvaranje i uspostava sustava praćenja poslovanja, izvješćivanja i prognoziranja koji će za sve razine upravljanja osigurati istinite, pravovremene i korisne informacije, a da se pri tom podatak u informacijski sustav unosi samo jednom.

4.1. *Financijski pregled poslovanja za 2009. godinu*

Djelatnost Zavoda u 2009. godini financirana je sredstvima Državnog proračuna za:

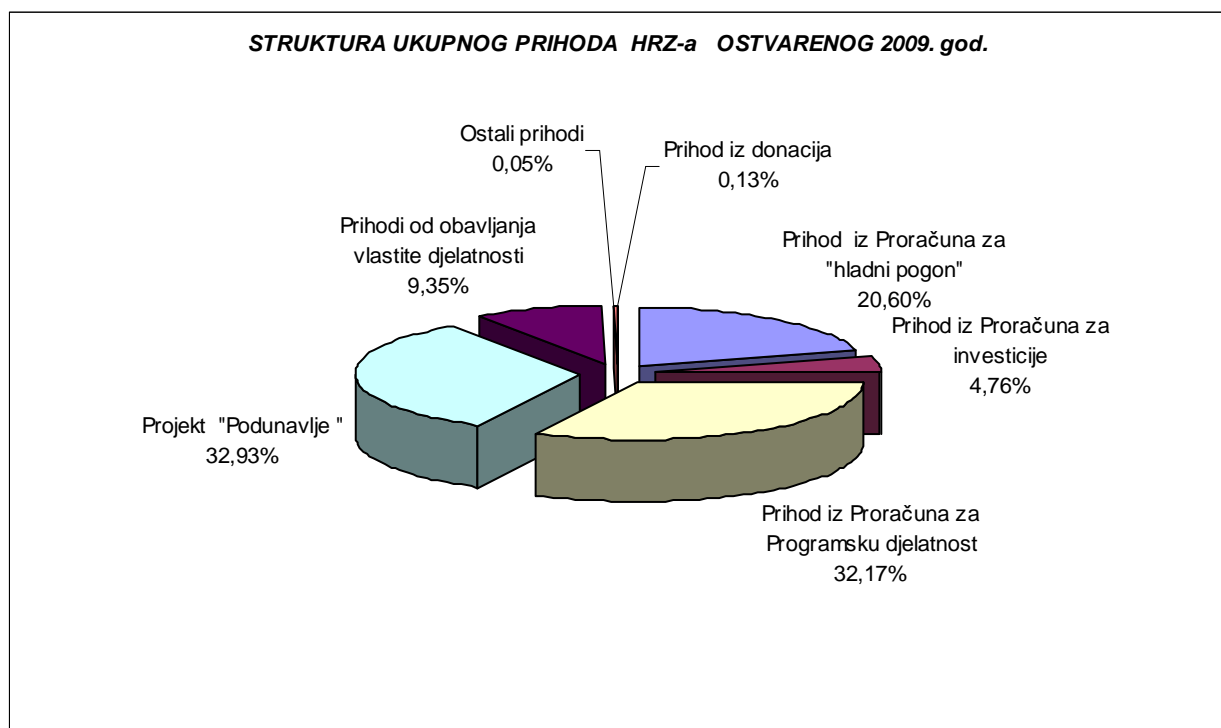
1. redovitu djelatnost, koja obuhvaća materijalne rashode ustanove i plaće stalno zaposlenih djelatnika kojima se plaće osiguravaju na poziciji plaća državnog proračuna;
2. programsku djelatnost, koja podrazumijeva cjelinu zaštitnih radova na svim vrstama spomenika kao i ulaganja u razvoj restauratorske djelatnosti koju sagledavamo kroz ulaganja u radne prostore i opremu za obavljanje djelatnosti;
3. osiguranje sredstava za realizaciju Projekta Ilok-Vukovar-Vučedol (Podunavlje) koji je radi obima i načina financiranja izdvojen u posebnu cjelinu.

Osim sredstava Državnog proračuna koja čine 90 % ukupno ostvarenih prihoda, ostvarena su i financijska sredstva realizacijom zaštitnih radova na kulturnim dobrima koje su financirali ostali investitori kao vlastiti prihod koji u ukupnoj strukturi prihoda čini 9 %. Preostalih 1% ostvaren je iz Donacije za obnovu Ljetnikovca Kaboga u Dubrovniku i ostalih prihoda u koje spadaju naknade šteta, kamate, pozitivne tečajne razlike.

Ostvareni ukupan prihod poslovanja iznosio je 158,590.934 kune. Važno je napomenuti da se od tog iznosa 91,254.144 kune odnose na „redovne“ aktivnosti Zavoda financirane sredstvima Državnog proračuna, dok se 52,217.122 kune odnose

na realizaciju dijela Projekta „Istraživanja obnove i revitalizacije kulturne baštine Ilok-Vukovar-Vučedol“ koja se financira zajmom Razvojne banke Vijeća Europe (CEB). Uprava Projekta, odnosno Ministarstvo kulture, posebnim je ugovorima prenijelo na Hrvatski restauratorski Zavod izvršenje dijela aktivnosti koje se prvenstveno odnose na konzervatorsko-restauratorske i radove građevinske obnove. Detaljan izvještaj o radovima dat je u točki 4. ovog Izvješća.

Struktura ostvarenog ukupnog prihoda u 2009. godini prema namjeni i izvorima prikazana je na Slici 33. ispod.

Slika 34.: Struktura ukupnog prihoda Zavoda ostvarenog u 2009.g.

Iskazani višak prihoda ostvaren je realizacijom vlastitih prihoda i koristi se temeljem Odluke Upravnog vijeća za razvoj djelatnosti.

Tablica 4.: Pregled ostvarenih prihoda i izvršenih rashoda poslovanja u razdoblju 01.01. – 31.12.2009. (iduća stranica)

OPIS POZICIJE	OSTVARENO 1. – 12 2008. GODINE	1-12 2009. GODINE		Indeks 2009. (ostv./plan.)
		PLANIRANO	OSTVARENO	
Prihod iz Proračuna za rashode poslovanja Ustanove (za plaće i naknade stalno zaposlenih i tekućih materijalnih rashoda "hladnog pogona")	32.109.574	32.933.509	32.676.140	99,22
Prihod iz Proračuna za investicije (ulaganje u objekte i opremu za rad)	4.334.614	7.448.316	7.551.816	101,39
Prihod za Programsku djelatnost - za izvođenje konzervatorsko-restauratorskih i drugih zaštitnih radova na kulturnim dobrima	45.223.704	43.401.222	51.026.187	117,57
PRIHOD IZ PRORACUNA - redovne aktivnosti	81.667.892	83.783.047	91.254.144	108,92
Projekt "Podunavlje "	27.415.181	59.300.000	52.217.122	88,06
UKUPNI PRIHOD IZ PRORACUNA	109.083.073	143.083.047	143.471.265	100,27
Prihodi od obavljanja vlastite djelatnosti	12.495.022	13.073.181	14.824.861	113,40
Ostali prihodi	128.374	50.000	83.510	167,02
Prihod iz donacije (donacija za obnovu ljetnikovca Kaboga u Dubrovniku i druge donacije)			211.297	
PRIHOD OD OBAVLJANJA DJELATNOSTI	121.706.469	156.206.228	158.590.934	101,53
UKUPAN PRIHOD	121.706.469	156.206.228	158.590.934	101,53
Materijalni rashodi Ustanove i troškovi plaća stalno zaposlenih	31.972.334	33.266.830	32.730.750	98,39
Rashodi za nabavu nefinancijske imovine (objekti i oprema)	4.852.122	7.697.000	8.349.057	108,47
Rashodi Programske djelatnosti	84.812.892	114.170.033	117.541.553	102,95
UKUPNI RASHODI	121.637.348	155.133.863	158.621.360	102,25
VIŠAK/ MANJAK PRIHODA TEKUĆE GODINE	69.121	1.072.365	-30.426	
KORIŠTEN VIŠAK PRIHODA RANIJIH GODINA	1.261.460	900.000	725.509	
REZULTAT RAZDOBLJA	1.330.581		695.083	
Preostali višak prihoda ranijih godina	147.690		752.761	
VIŠAK PRIHODA RASPOLOŽIV U SLIJEDEĆEM RAZDOBLJU	1.478.271	1.972.365	1.447.844	73,41

U sagledavanju rezultata poslovanja Zavoda ostvarenog u 2009. godini važno se posebno osvrnuti na:

(A) Financiranje rada Zavoda iz sredstava Državnog proračuna

Radi specifičnosti u odvijanju poslovnih procesa i njihovog što efikasnijeg praćenja cjelokupno poslovanje Zavoda sagledavamo kroz 4 zasebna segmenta. Tijekom 2009. godine za financiranje rada Zavoda zaključena su s Ministarstvom kulture ukupno 293 ugovora kojima su osigurana sredstva za sljedeće namjene :

1. Financiranje materijalnih rashoda Ustanove, tzv. hladnog pogona;

U ovaj segment poslovanja razvrstavaju se troškovi vezani za održavanje prostora i opreme na funkcionalnoj razini, primjerice troškovi struje, vode, plina, razne komunalne usluge, troškovi vezani uz komunikacije, troškovi tekućeg održavanja prostora i opreme s funkcionalnog i sigurnosnog aspekta, koji su radi velike koncentracije vrijednih umjetničkih dijela na kojima se izvode konzervatorsko-restauratorski radovi vrlo naglašeni. S obzirom da Zavod, za svoje poslovanje trenutno koristi 23.131m² prostora na 12 lokacija u Zagrebu i 14 lokacija izvan Zagreba to u velikoj mjeri predodređuje režijske troškove i troškove tekućeg i investicijskog održavanja. Prostornu dislociranost dodatno otežava činjenica da se radi o prostorima u kojima se obavlja restauratorska djelatnost koja zahtijeva posebne uvjete s aspekta opremanja, zaštite na radu, zaštite od požara i s aspekta sigurnosti prostora. Troškovi komunikacije i s njima povezani troškovi održavanja informatičkog sustava također su uvjetovani smještajem Zavoda.

U 2009. godini za ovu u namjenu osigurana sredstva u iznosu od 8,554.563 kune.

Za financiranje plaća i drugih prava koja se temelje na radnom odnosu zaposlenih djelatnika osigurano je 24,121.577 kuna

UKUPNO:

32,676.140 kuna

2. Sredstva za razvoj restauratorske djelatnosti

koja sagledavamo kroz ulaganja u prostor i opremu u 2009. su godini iznosila **7,551.816 kn.** Od tog iznosa na adaptaciju i uređenje prostora namijenjenog radu Međunarodnog centra za podvodnu arheologiju u Zadru odnosi se **2,103.500 kn.** Budući da MCPA još nije kadrovski ekipiran za cjelokupnu logističku i tehničku potporu u realizaciji investicija, organizaciji i realizaciji programskih aktivnosti, vođenju poslovnih knjiga, za pravnu i administrativnu potporu zaduženi su djelatnici Zavoda.

Osim sredstva Državnog proračuna u nabavu opreme za obavljanje djelatnosti Zavoda utrošen je i dio sredstava ostvaren iz vlastitih prihoda u iznosu od 879.530 kuna i viška prihoda ranijih godina u iznosu od 502.884 kuna.

3. Financiranje programa zaštitnih radova na kulturnim dobrima

Program rada Zavoda koji obuhvaća izvođenje konzervatorsko-restauratorskih i drugih zaštitnih radova na kulturnim dobrima u 2009. godini financiran je temeljem 290 pojedinačno zaključenih ugovora putem kojih je ostvaren prihod i to:

- program zaštitnih radova na pokretnim kulturnim dobrima	9,193.543 kn
- program zaštitnih radova na nepokretnim kulturnim dobrima	37,579.395 kn
- programi službe za arheološku baštinu	3,398.082 kn
- ostali programi (obnova spomenika u Srbu i dr.)	855.168 kn
UKUPNA VRIJEDNOST PROGRAMSKE DJELATNOSTI	51,026.187 kn

SVEUKUPNO REDOVNA AKTIVNOST
FINANCIRANA IZ DRŽAVNOG PRORAČUNA

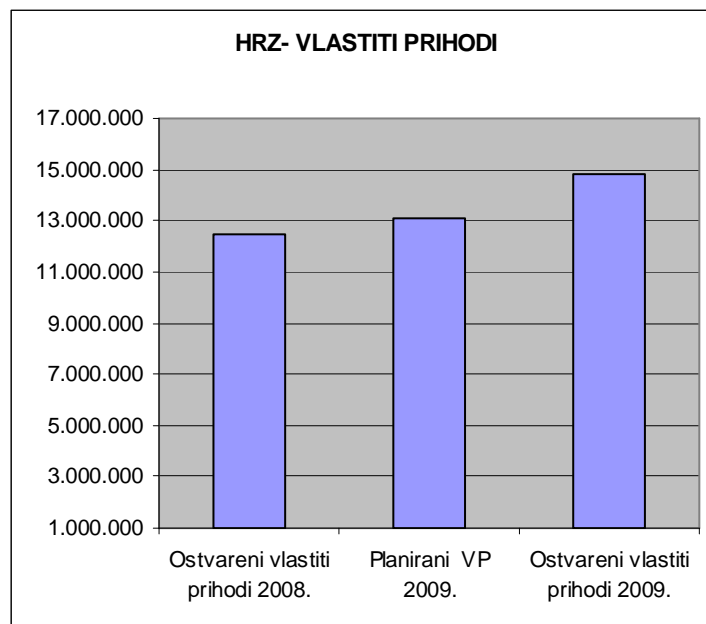
91,254.143 kn

4. Financiranje aktivnosti na Projektu „Podunavlje“

U 2009. godini troškovi nastali izvođenjem radova refundirani su temeljem kopija ulaznih računa u iznosu **52,217.122 kn**

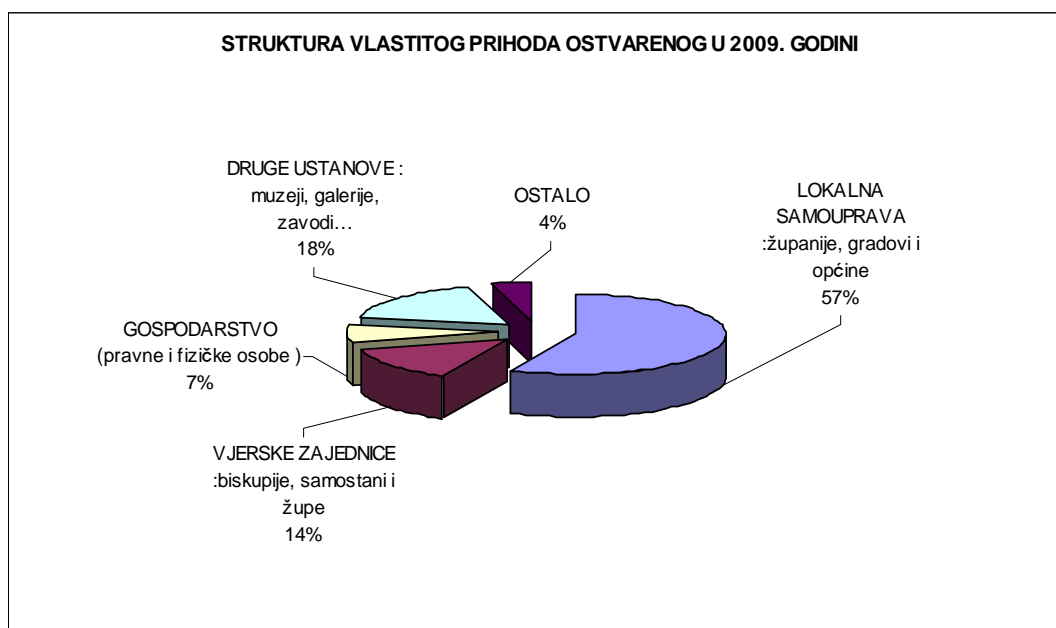
(B) Ostvareni vlastiti prihodi

U 2009. godini planirali smo vlastite prihode u iznosu 13,073.181 kunu, a ostvareni su u iznosu 14,824.861 kn, što je 19 % više u odnosu na 2008. godinu kad su iznosili 12,495.022 kn.

Slika 35.: Vlastiti prihodi Zavoda

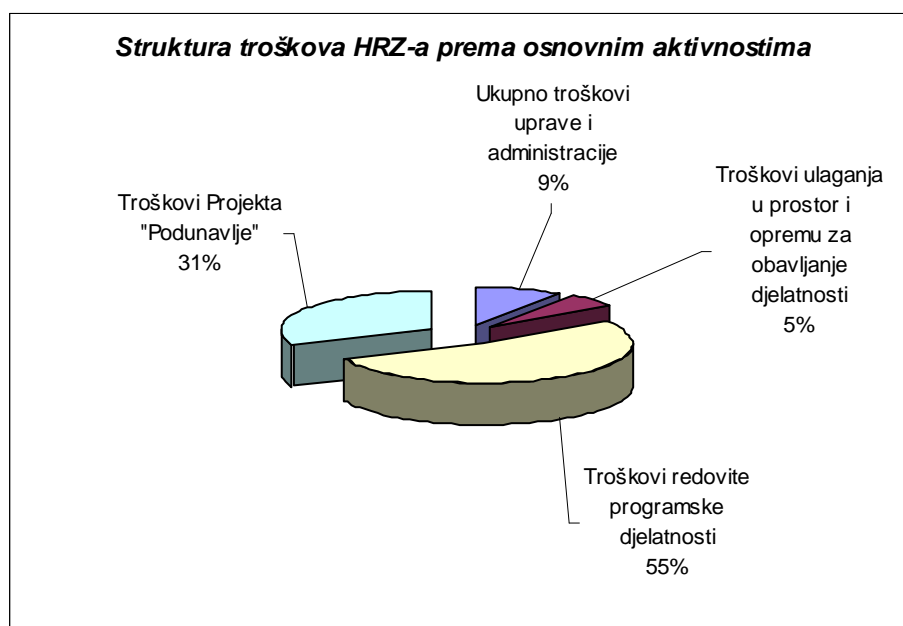
Najznačajniji partneri izvan Državnog proračuna bile su jedinice lokalne samouprave, gradovi i općine, zatim vjerske zajednice i druge ustanove, a značajniji prihodi također su ostvareni s društvima iz sektora gospodarstva. Iako kod nas još ne postoji velik interes privatnog sektora za značajna ulaganja u kulturna dobra, u tom segmentu sasvim sigurno postoje potencijalne mogućnosti financiranja.

Slika 36.: Struktura vlastitog prihoda ostvarenog u 2009.g.

Rashodi poslovanja

U 2009. godini ukupno su izvršeni rashodi poslovanja u iznosu 158,621.360 kuna. Prema funkcionalnoj analizi troškova kada se u troškove uprave i administracije uključe troškovi rada zaposlenih u upravnim i potpornim procesima (Ured ravnatelja, Služba za financijske, pravne i administrativne poslove, Služba za nabavu i opće tehničke poslove) kao i materijalni rashodi ustanove – hladnog pogona, koji su nužni za održavanje prostora i opreme na funkcionalnoj razini, odnosno svi troškovi koji nastaju izvršavanjem potpornih aktivnosti za cjelokupnu konzervatorsku-restauratorsku djelatnost na području cijele zemlje, struktura troškova Zavoda prema osnovnim funkcijama, odnosno aktivnostima, bila je sljedeća :

Slika 37.: Struktura troškova Zavoda prema osnovnim aktivnosti

Tablica 5.: Analiza troškova prema osnovnim aktivnosti

Analiza troškova prema osnovnim aktivnostima

Troškovi uprave i administracije

- troškovi rada	6,247.274
- materijalni troškovi "hladnog pogona"	8,554.563
Ukupno troškovi uprave i administracije	14,801.837
Troškovi ulaganja u prostor i opremu za obavljanje djelatnosti	8,349.057
Troškovi redovite programske djelatnosti	86,024.706
Troškovi Projekta "Podunavlje"	49,445.760
Ukupni troškovi	158,621.360

U odnosu na planirane veličine za 2009. godinu ukupni rashodi izvršeni su sa 102 %, a u odnosu na 2008. godinu indeks ostvarenja iznosi 130 %. Ostvareno povećanje rashoda u odnosu na 2008. godinu prvenstveno se odnosi na realizaciju radova vezanih uz projekt „Podunavlje“ (povećanje u odnosu na 2008. godinu za 22 mil. kuna), zatim na realizaciju zaštitnih radova programske djelatnosti gdje su rashodi u odnosu na 2008. povećani za 14 mil. kuna, dok su rashodi vezani uz „hladni pogon“ ostali na razini 2008. godine.

U strukturi rashoda najznačajniji su rashodi za usluge drugim pravnim osobama koji iznose 97,845.870 kuna i čine 62 % ukupnih rashoda. Na tu su poziciju temeljem računskog plana za proračunske korisnike razvrstane usluge što ih izvrše druge pravne osobe izvan Zavoda kao zaštitne radove na kulturnim dobrima. Tu su klasificirani izvedeni

radovi građevinske obnove na nepokretnim kulturnim dobrima, izvršeni projektantski, građevinski i druge vrste stručnih nadzora. Od 85,487.279 kuna iskazanih na kontu 3239 za građevinske radove vezane uz realizaciju projekta „Istraživanje, obnova i revitalizacija kulturne baštine Ilok-Vukovar-Vučedol“ odnosi se 47,517.669 kuna što u bitnome mijenja sliku redovitih poslovnih aktivnosti Zavoda. Preostali iznos odnosi se na izvođenje radova na programima redovite programske djelatnosti koji su financirani sredstvima Državnog proračuna (popis programa dat je u prilogu) kao i ostvarenih vlastitih prihoda. To se prvenstveno odnosi na radove vezane uz Peristil u Splitu, Arenu u Puli, zgradu Županije u Osijeku i crkvu sv. Vlaha u Dubrovniku. Od ukupnog iznosa iskazanog na kontu 3239 na redovite programske aktivnosti odnosi se 37,859.999 kuna, dok se na usluge vezane uz segment materijalnih rashoda ustanove, kao što su tehnički pregledi vozila, fotokopiranje, grafičke usluge i slično, odnosi 109.612 kuna

Tablica 6.: Pregled rashoda Zavoda u 2009.g.

RAČUN	NAZIV RAČUNA	IZVRŠENJE UKUPNIH RASHODA 1. – 12. 2008.	FINANCIJSKI PLAN 2009.	IZVRŠENJE UKUPNIH RASHODA 1. – 12. 2009.	Indeks ostv. plana
3	RASHODI POSLOVANJA	116.785.262	147.436.863	150.272.303	
31	RASHODI ZA ZAPOSLENE	38.934.127	41.994.346	42.279.128	
32	MATERIJALNI RASHODI	77.771.029	105.358.517	107.903.666	
321	NAKNADE TROŠKOVA ZAPOSLENIMA	4.574.064	5.060.459	4.224.687	83,5
322	RASHODI ZA MATERIJAL I ENERGIJU	6.069.352	6.114.356	5.500.863	90,0
323	RASHODI ZA USLUGE	66.708.301	93.742.702	97.845.870	104,4
3231	Usluge telefona, pošte i prijevoza	1.123.541	932.000	1.154.908	123,9
3232	Usluge tekućeg i investicijskog održavanja	3.150.196	2.667.085	2.000.351	75,0
3233	Usluge promidžbe i informiranja	287.999	85.000	126.237	148,5
3234	Komunalne usluge	668.448	668.500	607.078	90,8
3235	Zakupnine i najamnine	1.148.235	907.000	1.258.962	138,8
3236	Zdravstvene i veterinarske usluge	10.418	2.000	3.886	194,3
3237	Intelektualne i osobne usluge	7.273.999	5.570.677	6.778.605	121,7
3238	Računalne usluge	299.895	308.080	428.564	139,1
3239	Ostale usluge izrada projekata, izvođenje građevinskih radova, projektantski i drugi stručni nadzor...)	52.745.570	82.602.360	85.487.279	103,5
329	OSTALI NESPOMENUTI RASHODI POSLOVANJA	419.312	441.000	332.246	75,3
34	FINANCIJSKI RASHODI	80.106	84.000	80.959	
38	OSTALI RASHODI	0	0	8.550	
4	RASHODI ZA NABAVU PROIZVEDENE DUGOTRAJNE IMOVINE	4.852.121	7.697.000	8.349.057	108,5
	UKUPNI RASHODI 3+4	121.637.383	155.133.863	158.621.360	102,2

Primljena donacija

Zavod je postao korisnik sredstava donacije temeljem ugovora koji je 11. ožujka 2009. godine potpisan između Batahovina Fondation, Republike Hrvatske - Ministarstva kulture, Grada Dubrovnika i Hrvatskog restauratorskog zavoda za financiranje obnove ljetnikovca Bunić-Kaboga u Dubrovniku.

Time su uspješno okončani višegodišnji pregovori oko uvjeta i načina preuzimanja sredstava, poštivanja uvjeta Donatora i osiguranja interesa svih strana u obnovi i korištenju ljetnikovca Bunić- Kaboga kao budućeg radnog prostora Zavoda.

Donator, Batahovina Fondation darovati će sredstva za obnovu u iznosu EUR 3.000.000,00.

4.2. Ostali financijsko-računovodstveni, i opće-pravni i administrativni poslovi

Poslove financijsko-računovodstvenog odjela tijekom 2009. godine obavljalo je jedanaest djelatnica zaposlenih u tri odsjeka (Odsjeku financijske operative, Odsjeku za knjigovodstvo i Odsjeku za obračun plaća i drugih osobnih primitaka).

Tijekom 2009. godine obrađeno je ukupno 31.398 dokumenata za Zavod i to: 5.562 ulazna računa, 452 ulazna i 298 izlaznih ugovora, ispostavljena su 233 izlazna računa, knjižene 2.492 primke i 556 temeljnica, obrađeno 3.566 putnih naloga, ispostavljena ukupno 10.221 blagajnička uplatnica/isplatnica, te 138 uplatnica/isplatnica za poslove devizne blagajne, evidentirana je 81 promjena u nadzornoj knjizi za uvoz, obrađeno 776 ugovora i aneksa ugovora o radu, 488 ugovora sa vanjskim suradnicima, 4.410 radnih listi, 639 doznaka za bolovanje na teret Zavoda i HZZO-a, predano 60 zahtjeva za troškove koji se refundiraju, izvršen je obračun i isplata za 667 naloga za isplatu vanjskim suradnicima i dr. Za potrebe poslovanja u 2009. godini nabavljeno je 450 komada razne opreme, i 489 komada sitnog inventara, te izvršeno evidentiranje i zaduživanje istih na korisnike.

Tijekom 2009. godine u Odjelu općih pravnih i administrativnih poslova koji je organiziran u tri Odsjeka obavljali su se redovni opće pravni, radno-pravni i administrativni poslovi koji između ostalog obuhvaćaju sastavljanje ugovora o radu, ugovora o djelu i autorskih ugovora s vanjskim suradnicima, sastavljanje ugovora s naručiteljima i ostalih vrsta ugovora, stručne pripreme sjednica tijela Zavoda, izradu nacrtu općih i posebnih akata, sastavljanje natječajne dokumentacije za javna nadmetanja na kojima se Zavod pojavljuje kao ponuđač, kao i poslovi Pisarnice i dostave. U odjelu je zaposleno 10 djelatnica.

U Pisarnici je tijekom 2009. godine zaprimljeno i klasificirano ukupno 13.508 ulaznih i izlaznih dokumenata uz istodobno vođenje poslovne evidencije putem urudžbene knjige u elektroničkom obliku te je distribuirana signirana pošta unutar Zavoda. Također je sustavno provedena briga o arhiviranju i pohrani dokumenata urudžbenog zapisnika.

U Odsjeku za kadrovske poslove tijekom godine prikupljeni su podaci o radnom iskustvu vanjskih suradnika i djelatnika Zavoda za potrebe pristupanja stručnim ispitima u konzervatorsko-restauratorskoj djelatnosti, te su sukladno tome izdavane

odgovarajuće potvrde. Na zahtjeve za službena putovanja u Hrvatskoj i inozemstvu izrađeno je i uručeno 3105 putnih naloga.

Odjel općih pravnih i administrativnih poslova u 2009. je godini sudjelovao i u uspostavi sustava financijskog upravljanja i kontrola (FMC) pa je izrađen popis poslovnih procesa s opisom aktivnosti u svakom procesu (revizijski trag).

Aktivnosti na uspostavi sustava unutarnjih financijskih kontrola (FMC)

Zavod kao korisnik Državnog proračuna treće razine dužan je provoditi aktivnosti na uspostavi sustava unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru. U tom je segmentu izvršeno sljedeće: izrađen je i usvojen Plan uspostave i razvoja financijskog upravljanja i kontrola u Zavodu, imenovan je voditelj za financijsko upravljanje i kontrole, kao i osoba zadužena za nepravilnosti.

Aktivnosti unutarnje revizije u 2009.g.

U Zavodu prema članku 11. Pravilnika o unutarnjoj reviziji proračunskih korisnika ustrojena je neovisna jedinica za unutarnju reviziju.

U suradnji sa mentorom iz Ministarstva financija obavljena je prva praktična revizija procesa obračuna i isplate plaća zaposlenicima Zavoda u razdoblju od svibnja do rujna 2009. godine, te je Ministarstvu financija dostavljeno godišnje izvješće o obavljenim revizijama i aktivnostima unutarnje revizije za 2009. godinu zajedno sa strateškim planom rada unutarnje revizije za razdoblje 2010.-2012. godine i godišnjim planom rada unutarnje revizije za 2010. godinu.

5. SURADNJA S DRUGIM USTANOVAMA U HRVATSKOJ

5.1. Poseban odnos između Zavoda i Međunarodnog centra za podvodnu arheologiju u Zadru

Međunarodni centar za podvodnu arheologiju u Zadru (skraćeno MCPA) osnovan je Uredbom Vlade Republike Hrvatske (NN33/08) 19. ožujka 2008.

Odluka Vlade RH o osnivanju MCPA zasnivala se na činjenici da je Hrvatska među prvim državama koje su ratificirale UNESCO-ovu Konvenciju o zaštiti podvodne kulturne baštine iz 2001. godine, te je iz tog razloga UNESCO prihvatio inicijativu Hrvatske za proglašenjem MCPA u Zadru kao regionalnog centra II. kategorije pod pokroviteljstvom UNESCO-a.

Glavna zadaća MCPA je provođenje aktivnosti obrazovanja u polju istraživanja, konzerviranja i restauriranja podvodne kulturne baštine. MCPA će također promovirati ratifikaciju i implementaciju Konvencije iz 2001. razvijajući i šireći najsuvremenije metode istraživanja u podvodnoj arheologiji, konzervaciji i restauraciji, obuci i razmjeni znanja. MCPA će djelovati u skladu s principima Konvencije i njenih aneksa i također pridonositi širenju mogućnosti u ostalim državama regije.

Člankom 7. Uredbe o osnivanju MCPA, Hrvatski restauratorski zavod je zadužen pružati „Centru stručnu, tehničku i drugu pomoć potrebnu za obavljanje djelatnosti Centra, što će se pobliže urediti sporazumom ustanova,“ a to je nastavak činjenice da je MCPA izrastao iz Centra za podvodnu arheologiju koji je bio organizacijska jedinica u sklopu Hrvatskog restauratorskog zavoda od rujna 2007. godine.

Nadalje, MCPA je pravnu osobnost postigao u siječnju 2009. nakon odgovarajućeg reguliranja temeljnih dokumenata te donošenja Uredbe Vlade RH o objavi Ugovora između UNESCO-a i Vlade Republike Hrvatske o uspostavljanju Regionalnog centra za podvodnu arheologiju u Zadru, Hrvatska, kao centra 2. kategorije pod pokroviteljstvom UNESCO-a (NN 1/09), a koji je potpisan u Parizu, 1. kolovoza 2008. godine.

Navedenim dokumentima MCPA je u određenom smislu izdvojen iz nadležnosti Hrvatskog restauratorskog zavoda, te je postigao status regionalnog centra za podvodnu arheologiju 2. kategorije pod pokroviteljstvom UNESCO-a.

Međutim, MCPA je tijekom 2009. godine bio, i još uvijek jest, sasvim ovisan o financijsko-administrativnom servisiranju od strane Zavoda, a s obzirom da odnosi Zavoda i MCPA još nisu regulirani sporazumom spomenutim u Uredbi o osnivanju, odnosi u poslovanju i Zavoda i MCPA, traže skoro razrješenje.

U skladu s obvezama Zavoda koje proizlaze iz povezanosti s MCPA slijedom navedene Uredbe Vlade RH o osnivanju MCPA, Zavod je tijekom 2009.g. obradio 138 dokumenata, što uključuje financijske i računovodstvene dokumente, razne ugovore, redovna statistička i financijska izvješća, izradu raznih potvrda, procesuirana je nabava i zaduženje nabavljene opreme i sitnog inventara, priređeni su dokumenti za provođenje godišnjeg popisa, a izrađen je i izvještaj o nastalim troškovima na realizaciji programa

Organiziranje regionalnog seminara o podvodnoj baštini u Zadru, koji je financiran od strane UNESCO-a.

Više o Međunarodnom centru za podvodnu arheologiju u Zadru može se pročitati na URL: <http://www.icua.hr/>.

5.2. Suradnja s drugim ustanovama u Hrvatskoj

U sklopu redovne djelatnosti Zavod surađuje s brojnim kulturnim, znanstvenim i obrazovnim ustanovama u Hrvatskoj. Osobito bismo istaknuli suradnju s fakultetima i akademijama te strukovnim školama na realizaciji prakse studenata konzerviranja i restauriranja umjetnina, arhitekture te studenata povijesti umjetnosti i zaštite spomenika.

Tijekom 2009. formalizirana je suradnja temeljem sporazuma o realizaciji studentske prakse na projektima Zavoda s Odjelom za povijest umjetnosti Sveučilišta u Zadru, Odjelom za umjetnost i restauraciju Sveučilišta u Dubrovniku i Akademijom likovnih umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu, dok se sa studentima Arhitektonskog fakulteta iz Zagreba koji dolaze na praksu u Zavod individualno sklapa sporazum o obavljanju prakse. Tako je 9 studenata treće i četvrte godine Akademije likovnih umjetnosti, Odsjeka za restauriranje – konzerviranje umjetnina Sveučilišta u Zagrebu imalo 80 sati stručne prakse u Restauratorskom centru Ludbreg. Šestero studenata treće godine Sveučilišta u Dubrovniku, Odjela za umjetnost i restauraciju, Studija restauracije i konzervacije papira imalo je ukupno 216 sati stručne prakse na Odsjeku za papir Restauratorskog odjela Dubrovnik. Petero studenata studija Zaštite spomenika kulture – muzejsko-konzervatorskog usmjerenja Sveučilišta u Zadru imalo je stručnu praksu u trajanju od 10 dana u Restauratorskom odjelu Zadar.

Studentsku praksu i izradu diplomskog rada u Zavodu je odradio i njemački student sa studija restauracije Visoke stručne škole u Potsdamu u Njemačkoj.

Zavod održava dugogodišnju suradnju s Agencijom za strukovno usavršavanje nastavnika srednjih škola u sklopu koje svake godine nastavnici strukovnih predmeta srednjih škola posjete odjele Zavoda i upoznaju se s najnovijim projektima, te tehnikama i metodologijama restauracije i principima zaštite kulturnih dobara.

Zavod omogućuje stručno usavršavanje preparatorima i restauratorima iz raznih muzeja, tako je primjerice preparator za keramiku iz Arheološkog muzeja u Osijeku bio na dvotjednom usavršavanju u Odjelu za restauriranje arheoloških nalaza Zavoda.

Učenici Drvodjeljske škole iz Zagreba, usmjerenja drvodjeljski tehničar-restaurator također odraduju stručnu praksu u radionicama Zavoda u trajanju od 80 sati godišnje. U svrhu dobivanja dozvole Hrvatske obrtničke komore za primanje naučnika na praksu voditelj stolarske radionice je položio ispit za pravo prijema naučnika u zanimanje stolara te je tijekom 2009. godine jedan učenik odradio 537 radnih sati naukovanja u Restauratorskom odjelu Osijek.

U sklopu dugogodišnje suradnje s Viteškim alkarskim društvom iz Sinja njihova restauratorica za tekstil je dio vježbeničkog staža odradila kao volonter u Odjelu za tekstil.

Djelatnici Zavoda daju važan doprinos razvoju struke objavljivanjem stručnih i znanstvenih članaka u raznim publikacijama te isto tako sudjeluju u nastavnom procesu studija restauracije i na Umjetničkoj akademiji u Splitu, Dubrovniku i Osijeku te na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu i Filozofskom fakultetu u Zagrebu, na Odsjeku za povijest umjetnosti održavajući predavanja iz područja konzervatorsko-restauratorske djelatnosti te povijesti umjetnosti, a studenti imaju praksu u atelijerima i drugim prostorima Hrvatskog restauratorskog zavoda.

Djelatnici Zavoda angažirani su i kao mentori, ispitivači i članovi stručnog Povjerenstva na stručnom ispitu u konzervatorsko-restauratorskoj djelatnosti.

Hrvatski restauratorski zavod potpisao je ugovor o suradnji s Institutom „Ruđer Bošković (IRB). Osim analiza sastava i starosti materijala koje se izvode u nekoliko odjela IRB, Institut pruža uslugu dezinfekcije i dezinfekcije umjetnina gama-zračenjem koje provodi u Laboratoriju za radijacijsku kemiju i dozimetriju. Kako je to iznimno povoljan način uništavanja crvotočine u drvetu, izvodi se na većini drvenih umjetnina koje se restauriraju u Zavodu. Djelatnici Zavoda i Instituta surađuju u istraživanjima na području zaštite kulturne baštine, te kao suautori zajedničkih znanstvenih i stručnih članaka i postera, nastojeći povezati rezultate temeljnih znanstvenih istraživanja s mogućnošću njihova korištenja u praksi.

6. POPIS PRIVITAKA

Privitak 1:

Pregled programa na kojima je radove tijekom 2009. godine izvodio Hrvatski restauratorski zavod, a radovi su financirani sredstvima državnog proračuna RH;

Privitak 2:

Pregled objekata graditeljskog nasljeđa na kojima je radove tijekom 2009. godine izvodio Hrvatski restauratorski zavod, a u sklopu realizacije projekta "Istraživanje, obnova i revitalizacija kulturne baštine Ilok-Vukovar-Vučedol";

Privitak 3:

Pregled programa na kojima je radove tijekom 2009. godine izvodio Hrvatski restauratorski zavod, a radovi su financirani sredstvima ostvarenim od ostalih investitora.

Privitak 1

**PREGLED PROGRAMA NA KOJIMA JE RADOVE TIJEKOM 2009. GODINE IZVODIO
HRVATSKI RESTAURATORSKI ZAVOD A RADOVI SU FINANCIRANI SREDSTVIMA
DRŽAVNOG PRORAČUNA RH**

A) NEPOKRETNNA KULTURNA DOBRA

GRADITELJSKO NASLJEĐE		
Redni broj	NAZIV PROGRAMA	Raspoloživa sredstva za realiz. prog.
1	Barban, crkva Sv. Antuna Opata	108.999
2	Barilović, stari grad Barilović	454.295
3	Brinje, stari grad Sokolac, kapela Sv. Trojstva	70.000
4	Cernik, Franjevački samostan i crkva Sv. Petra	100.000
5	Čukovec, crkva Sv. Nikole	100.000
6	Dropkovec, kapela Sv. Franje Ksaverskog	30.000
7	Dvor, Bešlinec, visoka peć	50.000
8	Gora, crkva Uznesenja Blažene Djevice Marije	26.802
9	Gornji Kraljevec, kapela Sv. Benedikta	200.000
10	Gvozdansko, kaštel	100.000
11	Hrvatska Kostajnica, stari grad Kostajnica	1.620.500
12	Hum Košnički, dvorac Veliki Tabor- izrada dokumentacije, konstruktivna i građevinska sanacija, istražni radovi	22.572.604
13	Hum Košnički, kapela Sv. Marije Magdalene	218.838
14	Ivanić Miljanski, kapela Sv. Ivana Krstitelja	5.400
15	Kamensko, župna crkva Majke Božje Snježne	386.164
16	Karlovac, povijesni portali	34.840
17	Kloštar Ivanić, crkva Sv. Ivana Krstitelja i Franjevački samostan	1.083.567
18	Kotari, crkva Sv. Leonarda i samostan	50.000
19	Krapina, crkva Sv. Katarine i Franjevački samostan	295.569
20	Križovljan, crkva Sv. Križa	555.239
21	Lipik, lječilišni kompleks Kursalon	519.757
22	Lipnik, crkva Sv. Ilije Proroka	672.987
23	Lovčić, kapela Sv. Martina	29.257
24	Ludbreg, župna crkva Presvetog Trojstva	562.258
25	Novo Mjesto, kapela Sv. Petra	781.893
26	Osor, katedrala Sv. Marije	100.000
27	Plešivica, kapela Sv. Franje Ksaverskog	293.706
28	Prodol, crkva Sv. Mateja	100.000
29	Rijeka, upravna zgrada bivše rafinerije šećera "Rikard Benčić"	200.000
30	Slavonski Brod, Franjevački samostan i crkva Sv. Trojstva	461.918
31	Slum, crkva Sv. Mateja	10.620
32	Stara Drenčina, kapela Sv. Ivana Krstitelja	14.855
33	Ston, crkva Sv. Mihajla i kompleks zgrada	230.572

34	Šenkovec , kapela Sv. Jelene	150.000
35	Topusko , kompleks ruševina cistercitske opatije	511.900
36	Trški Vrh , crkva Sv. Marije Jeruzalemske	104.488
37	Umag , kapela Sv. Roka	60.000
38	Varaždin , crkva Sv. Florijana	480.573
39	Volavje , crkva Blažene Djevice Marije Snježne	105.156
40	Zrin , crkva Sv. Marije Magdalena	1.402.649
41	Žumberak , crkva Sv. Nikole Biskupa	102.849

ZIDNE SLIKE I MOZAIK

<i>Redni broj</i>	<i>NAZIV PROGRAMA</i>	<i>Raspoloživa sredstva za realiz. prog.</i>
1	Bičići , crkva Sv. Martina	102.849
2	Dubrovnik , crkva i franjevački samostan Male braće	56.780
3	Dubrovnik, Komolac , ljetnikovac Sorkočević (Sorgo)	356.282
4	Feričanci , crkva Sv. Duha	20.614
5	Ivanić Miljanski , kapela Sv. Ivana Krstitelja	100.000
6	Kamensko , crkva Majke Božje Snježne s pavlinskim samostanom	100.000
7	Koprivnički Ivanec , župna crkva Sv. Ivana Krstitelja	43.959
8	Kuzminec , kapela Sv. Kuzme i Damjana	100.000
9	Lipnik , crkva Sv. Ilije Proroka	31.899
10	Lopud , crkva Gospe od Šunja	100.000
11	Lovčić , kapela Sv. Martina	102.321
12	Lovran , župna crkva Sv. Jurja Mučenika	90.000
13	Ludbreg , dvorac Batthyany, kapela Sv. Križa	100.000
14	Ludbreg , vjenčalonica	67.725
15	Marija Gorica , župna crkva Pohoda Marijina	19.346
16	Martinščina , kapela Sv. Martina	100.000
17	Osijek , arheološki lokalitet Mursa	32.352
18	Postira , arheološki lokalitet Lovrečina	80.427
19	Pula , katedrala Uznesenja Blažene Djevice Marije	100.000
20	Rijeka , upravna zgrada bivše rafinerije šećera "Rikard Benčić"	251.059
21	Slum , crkva Sv. Mateja	120.000
22	Split , Dioklecijanova palača	80.000
23	Split , palača Bajamonti-Dešković	200.000
24	Ston , crkva Sv. Mihajla	147.598
25	Suđurađ , crkva Sv. Mihajla u Pakljeni	75.000
26	Šipan, Šilovo selo , crkva Sv. Ivana	64.080
27	Štrigova , crkva Sv. Jeronima	100.000
28	Trsteno , župna crkva Sv. Vida	80.000
29	Trški Vrh , crkva Sv. Marije Jeruzalemske	117.335
30	Velika Kapanica , crkva Sv. Ilije Proroka	100.000
31	Vis , rimske terme - mozaik	70.837
32	Zadar , crkva i samostan Sv. Marije	82.007
33	Zadar , katedrala Sv. Stošije	43.443
34	Zagreb , kapela Sv. Stjepana	129.668

35	Završje Začretno , kapela Sv. Ane	100.000
----	--	---------

KAMENA PLASTIKA

<i>Redni broj</i>	<i>NAZIV PROGRAMA</i>	<i>Raspoloživa sredstva za realiz. prog.</i>
1	Bjelovar , skulptura "Bjelovarac" Vojina Bakića	330.834
2	Ilok , crkva Sv. Ivana Kapistrana i Franjevački samostan	215.523
3	Legrad , zavjetni pil "Sv. Florijana"	53.799
4	Lobor , crkva Majke Božje Gorske - kip "Sv. Antuna"	57.498
5	Oroslavje , dvorac Donje Oroslavje - skulpture "Flore i Satira"	88.912
6	Osijek , zavjetni pil "Majke Božje"	154.263
7	Osijek , zavjetni pil "Presvetog Trojstva"	845.245
8	Pazdigrad , crkva Sv. Lovre - kip "Sv. Lovre"	7.519
9	Požega , crkva Sv. Duha, romanički portal	9.336
10	Požega , kužni pil "Sv. Trojstva"	133.054
11	Pregrada , kip "Bogorodice s Djetetom"	1.801
12	Trogir , grb obitelji Cega	1.381
13	Trogir , katedrala Sv. Lovre	7.201
14	Trški Vrh , crkva Sv. Marije Jeruzalemske	180.877
15	Vid, Narona , rimske skulpture	138.932
16	Zagreb , župna crkva Sv. Marka - skulpture južnog portala	16.010

ŠTUKO

<i>Redni broj</i>	<i>NAZIV PROGRAMA</i>	<i>Raspoloživa sredstva za realiz. prog.</i>
1	Dubrovnik , Katedrala Uznesenja Marijina	256.453
2	Dubrovnik , Palača Festivala (Kerša)	300.000
3	Lepoglava , crkva Sv. Marije i bivši pavlinski samostan	632.405
4	Rijeka , Guvernerova palača (Pomorski i povijesni muzej Hrvatskog Primorja)	210.915
5	Sotin , župna crkva Marije Pomoćnice	147.450
6	Velika Ludina , župna crkva Sv. Mihaela	170.710
7	Zadar , crkva i samostan Sv. Marije	100.000
8	Zadar , Kneževa palača	250.000

b) ARHEOLOŠKA BAŠTINA

<i>Redni broj</i>	<i>NAZIV PROGRAMA</i>	<i>Raspoloživa sredstva za realiz. prog.</i>
1	Belaj , Kaštel Possert - istraživanja srednjovjekovnog kaštela i građevinska sanacija zidova	205.396
2	Darda , dvorac Esterhazy - arheološka istraživanja, konzervatorsko-resturatorski radovi	80.000
3	Dubrovnik , podmorski arheološki lokaliteti	80.000
4	Dužica - zaštitna arheološka istraživanja na trasi autoceste Zagreb-Sisak	700.000
5	Gvozd , samostan Sv. Petra, Petrovac	118.120
6	Jakopovec , Blizna - restauriranje arheoloških nalaza	8.679
7	Kamensko , crkva Sv. Marije i pavlinski samostan	3.081
8	Klenovec Humski , plemićki grad Vrbovec	80.000
9	Koločep , drveni sanduk sa nalazišta Drevine	128.899

10	Ludbreg , vrt "Somođi"	50.000
11	Marčana , Villa Rustica	85.677
12	Mikleuška , pavlinski samostan Sv. Marije	100.000
13	Molunat - hidroarheološki istražni radovi i izrada dokumentacije na podmornici "Garibaldi"	80.000
14	Murter , pličina Mijoka	182.174
15	Nedelišće , arheološki lokalitet Stara Ves	50.000
16	Nin , podmorje	20.000
17	Omišalj - podvodni terenski pregled područja izgradnje magistralnog plinovoda Kukuljanovo-Omišalj	230.000
18	Osijek , antički ostaci plovnog puta Drava-Dunav	50.000
19	Plitvička jezera , gradina Kozjak	40.000
20	Podgarić , stari grad Garić-grad	100.000
21	Pula , ostaci antičkih i novovjekovnih brodoloma	50.000
22	Rijeka , evidencija podmorskih arheoloških lokaliteta	70.000
23	Rovinj , Veštar	25.000
24	Rovišće , lokalitet Streza - srednjovjekovni pavlinski samostan, istraživanja	100.000
25	Saplunara , brončani topovi s ostatka novovjekovnog brodoloma	179.971
26	Sobra , antički brodolom	100.000
27	Sobra , ostaci brodoloma iz 16. st.	50.000
28	Split , evidencija podmorskih arheoloških lokaliteta	52.727
29	Split , ugrožena arheološka baština	50.000
30	Sutivan , podmorski arheološki lokalitet	80.674
31	Sveti Petar Mrežnički , unutrašnje vode Karlovac-Kupa	108.638
32	Varaždin , arheološki lokalitet Šarnjak i Brezje	25.000
33	Vinkovci , kopnene vode - istraživanje	37.545
34	Vis , antička luka - istraživanje lokaliteta i postavljanje zaštitnih mreža, nastavak rekognosciranja lokaliteta	27.311
35	Zadar , rekognosciranje zadarskog podmorja	113.106
36	Zvonimirovo , starohrvatsko i keltsko groblje Veliko Polje	263.986
37	Žirje , uvala Koromašno	50.000
38	Žminj , Kaštel Žminj - bedemi	46.789

c) POKRETNA KULTURNA DOBRA

<i>Redni broj</i>	<i>NAZIV PROGRAMA</i>	<i>Raspoloživa sredstva za realiz. prog.</i>
1	Barban , župna crkva Sv. Nikole - oltarna pala "Sv. Sebastijan"	46.440
2	Baška voda , crkva Uznesenja BDM - drvene polikromne skulpture anđela lučonoša	57.000
3	Bašćanska Draga , župna crkva Sv. Elizabete - oltar Sv. Elizabete	63.318
4	Baška , župna crkva Presvetog Trojstva - slika "Posljednja večera"	12.224
5	Betina , župna crkva Sv. Frane- drvena polikromirana skulptura "Bogorodica s djetetom"	26.000
6	Bobota , crkva Sv. Georgija - prijestolni križ	60.000
7	Bol , Dominikanski samostan - relikvijar sa slikom "Glava Krista"	6.000
8	Bosiljevo , crkva Uznesenja Marijina - skulptura "Bogorodica s djetetom"	32.000
9	Brinje , kapela burga Sokolca - oltari "Presveto Trojstvo" i "Žalosna Gospa"	94.044
10	Brseč , crkva Sv. Jurja - bočni oltar "Sv. Aurelija" sa škrinjom s moćima sveca	95.631
11	Buševac , kapela Sv. Ivana Krstitelja - tabulat	142.099

12	Buzet , crkva Sv. Jurja - slika "Bogorodica od Sv. Ružarija"	39.000
13	Buzet , crkva Sv. Jurja - slika "Sv. Antun i krivovjerac iz Toulousea"	71.958
14	Buzet , crkva Sv. Jurja - slike "Sv. Andrija, Juraj i Lucija" i "Sv. Barbara, Apolonija, Šimun i Longin"	10.000
15	Cavtat , Galerija Bukovac - 7 crteža	16.683
16	Cernik , crkva Sv. Franje - skulpture "Sv. Ivan Kapistran" i "Sv. Bernardin Sijenski" s oltara Sv. Franje	20.000
17	Cres , crkva Sv. Franje i franjevački samostan - liturgijsko ruho	35.000
18	Cres , Muzej grada Cresa - skulpture "Sv. Jeronim" i "Sv. Blaž"	44.500
19	Cres , zbirka Franjevačkog samostana - reljef "Bogorodica s djetetom"	17.000
20	Dajla , župna crkva Sv. Ivana Krstitelja - slika "Bogorodica s djetetom, Sv. Ivanom Krstiteljem i Sv. Lovrom"	40.000
21	Donja Voća , kapela Sv. Tome - Glavni oltar "Sv. Toma"	100.000
22	Droptovec , kapela Sv. Franje Ksaverskog - Glavni oltar "Sv. Franjo Ksaverski"	129.000
23	Dubočac , crkva Sv. Mihovila - bočni oltar BDM	85.000
24	Dubrovnik , Biskupska palača - vratnice ormara knjižnice	37.710
25	Dubrovnik , crkva Sv. Vlaha - raspelo s oltara "Sv. Križa"	35.000
26	Dubrovnik , depo Biskupskog ordinarijata - slika "Mrtva priroda s pticama"	21.821
27	Dubrovnik , depo dubrovačke biskupije - 4 evanđelista i crkva Sv. Vlaha - 4 evanđelista	60.000
28	Dubrovnik , Divona - skulptura "Zelenac", desni	103.136
29	Dubrovnik , katedrala Marijina Uznesenja - antependij s medaljonom "Presveto Trojstvo kruni BDM"	56.056
30	Dubrovnik , katedrala Marijina Uznesenja - bula Pape Innocentiusa XI	18.000
31	Dubrovnik , Knežev dvor - 2 ikone	15.000
32	Dubrovnik , Knežev dvor - grafike	10.000
33	Dubrovnik , Knežev dvor - krevet s baldahinom	50.000
34	Dubrovnik , Knežev dvor - ormarić	40.000
35	Dubrovnik , Knežev dvor - slika "Rođenje Marijino"	34.900
36	Dubrovnik , ljetnikovac Sorkočević - grafike	30.000
37	Dubrovnik , palača Sorkočević - mali i veliki tabulat	190.111
38	Dubrovnik , palača Sponza - kabinetni ormarić	120.000
39	Dubrovnik , Pomorski muzej - akvarel i grafika	24.000
40	Đakovo , spomen muzej J.J. Strossmayera - kartoni za zidne slike	41.000
41	Razna naselja - Evidencija stanja Pokretnih kulturnih dobara	50.000
42	Razna naselja - Hitne intervencije na pokretnim kulturnim dobrima	80.277
43	Hvar , crkva Gospe Anuncijate - edikula	20.000
44	Hvar , katedrala Sv. Stjepana - 5 moćnika	10.972
45	Hvar , Hvarska biskupija - slika "Portret Biskupa"	3.000
46	Ilok , Muzej grada Iloka - karta posjeda kneza Odescalchija	34.700
47	Istra i Hrvatsko primorje - konzerviranje i restauriranje slika 17. i 18.st.	71.261
48	Ivanić Miljanski , kapela Sv. Ivana Evanđelista - oltar "Sv. Ivana Evanđelista"	45.799
49	Jasenovac , crkva Sv. Nikole - Glavni oltar "Sv. Nikole"	200.000
50	Jasenovik, Šušnjevića , crkva Sv. Kvirina - dva drvena oltara	183.225
51	Jurandvor , crkva Sv. Križa - oltar Sv. Križa	30.137
52	Kaštel Lukšić , stara župna crkva - sakristijski ormar	7.330
53	Kloštar Ivanić , crkva Uznesenja BDM - oltar Sv. Barbare	110.000
54	Koprivnica , Muzej grada Koprivnice, zbirka cehalija - cehovska zastava	29.985
55	Koprivnički Ivanec , crkva Sv. Ivana Krstitelja - Glavni oltar "Sv. Ivana Krstitelja"	40.000
56	Košljun , Franjevačka crkva - slike s predele poliptiha G. Santacrocea	46.000
57	Krapina , Župni dvor - sakristijski ormar	60.000
58	Križevci , crkva Marije Koruske - 4 slike	10.008
59	Križevci , zbirka župnog dvora Sv. Ane - reljef "Rođenje Isusa"	14.230
60	Krk , benediktinski samostan Marijina Uznesenja - slika "Bogorodica od Ružarija"	3.000
61	Krk , crkva Sv. Franje Asiškog - slika "Sacra Conversazione"	123.306
62	Kuzminec , župna crkva Sv. Kuzme i Damjana - Glavni oltar Sv. Kuzme i Damjana	40.000
63	Lastovo , župna crkva Sv. Kuzme i Damjana - brončana zdjela	8.000

64	Lepoglava , crkva Bezgrešnog začeća BDM - korske klupe sa sjeverne strane svetišta	170.000
65	Lepoglava , crkva Sv. Marije - pluvijal	48.523
66	Lepoglava , crkva Sv. Marije - oltar Sv. Marije	15.202
67	Lopatinec , crkva Sv. Jurja - evakuacija inventara (preventivna zaštita)	4.734
68	Lopud , crkva Gospe od Špilice - skulptura "Bogorodica s djetetom"	35.000
69	Lopud , crkva Gospe od Šunja - poliptih Gospe od Šunja	53.052
70	Lopud , crkva Gospe od Šunja - oltarni retabl BDM	113.300
71	Lopud , crkva Gospe od Šunja - slika "Sacra Conversazione"	104.874
72	Lopud , Župni muzej Gospe od Šunja - dalmatika	40.000
73	Lopud , Župni muzej - misal	30.500
74	Lovrečka Varoš , crkva Sv. Lovre - propovijedaonica	90.000
75	Ludbreg , kapela Sv. Križa dvorca Batthyany - kazula	63.315
76	Ludbreg , Vjenčaoonica dvorca Batthyany - intarzirana komoda	40.000
77	Ludbreg , Zavičajna zbirka - kijklja leganka	23.800
78	Martijanec , crkva Sv. Martina - crkveno ruho	28.900
79	Medulin , župna crkva Sv. Janje - skulptura "Sv. Agneza"	70.000
80	Motovun , župna crkva Sv. Stjepana Prvomučenika - kazula	42.968
81	Našice , crkva Sv. Antuna - klupa	22.652
82	Novalja , crkva Sv. Marije - slika "Bogorodica od Ružarija"	29.000
83	Novi Vinodolski , kapela Sv. Trojstva - Glavni oltar Sv. Trojstva	35.000
84	Omiš , župna crkva Sv. Mihovila Arkandžela - drvena polikromna skulptura "Sv. Mihovil Arkandžeo"	50.000
85	Osijek , izložba "Slavonija, Baranja i Srijem"- priprema umjetnina	186.000
86	Osijek Vojakovački , crkva posvećena prijenosu moštiju Sv. Oca Nikolaja - ikonostas i drveni inventar	28.000
87	Osijek , crkva Sv. Jakova - 4 anđela i kruna	8.669
88	Osijek , crkva Sv. Križa - skulptura "Sv. Ivana Nepomuka"	20.489
89	Osijek , crkva Sv. Mihaela - krunište glavnog oltara	210.000
90	Osijek , Galerija likovnih umjetnosti - zbirka crteža i grafika	55.037
91	Osijek , Galerija likovnih umjetnosti - 4 slike	90.350
92	Osijek , Galerija likovnih umjetnosti - 7 slika	118.250
93	Osijek , župna crkva Preslavnog imena Marijinog - oltarna pala Sv. Ante i Bogorodice s malim Isusom	52.100
94	Osijek , župna crkva Sv. Mihovila Arkandžela - Glavni oltar Sv. Mihovila Arkandžela	38.000
95	Osor , riznica katedrale Sv. Marije - velum	63.195
96	Pakrac , crkva Uznesenja BDM - Glavni oltar Uznesenja BDM	169.000
97	Pazin , Franjevačka crkva - slika "Bogorodica s Djetetom i svecima"	22.711
98	Plomin , crkva Sv. Jurja Starog - drveni polikromni inventar	36.230
99	Plomin , crkva Sv. Jurja Starog - skulptura "BDM"	29.455
100	Poreč , Zavičajni muzej Poreštine - slika "Član obitelji Carli"	52.000
101	Posedarje , crkva Gospe od Ružarija - slika "Gospa od Presvetog Ružarija"	57.535
102	Požega , katedrala Sv. Terezije Avilske - tekstilni predmeti iz kripte	68.256
103	Požega , Svilana - kaljeva peć	82.000
104	Razna naselja - Praćenje uvjeta i stanja restauriranih umjetnina	5.000
105	Pula , crkva Sv. Franje - skulptura "Bogorodica s djetetom"	3.000
106	Pula , srpska pravoslavna crkva Sv. Nikole - ikonostas	18.454
107	Rab , samostan Sv. Bernardina Sienskog - raspelo	14.000
108	Rijeka , crkva Sv. Marije - slika "Bogorodica s Kristom"	52.000
109	Rijeka , crkva Uznesenja BDM - slika "Sv. Dominik"	34.500
110	Rijeka , katedrala Sv. Vida - relikvijari Sv. Fantinija i Sv. Felicisa	60.000
111	Rijeka , PPMHP - globus i grafika	46.500
112	Rovinj , župna crkva Sv. Jurja i Eufemije- slike "Molitva na Maslinskoj gori" i "Zaspali apostoli"	90.209
113	Rovinj , župna crkva Sv. Eufemije - slika "Posljednja večera"	52.000
114	Senj , katedrala Uznesenja BDM - slika "Smrt sv. Franje Ksaverskog"	64.000
115	Sinj , Viteško alkarsko društvo - dio zbirke oružja	62.807
116	Sinj , Viteško alkarsko društvo - odora i oprema alkara	54.892

117	Slano , Franjevački samostan - arhitektura glavnog oltara	14.627
118	Slavonski Brod , Franjevački samostan, crkva Sv. Trojstva - bočni oltar "Sv. Križa"	100.000
119	Solin , župni ured Vranjic - slika "Poklonstvo pastira"	18.263
120	Split samostan Sv. Frane na obali - slika "Oplakivanje Krista"	8.652
121	Split , crkva Sv. Duha - drveni pozlaćeni tabernakul	50.000
122	Split , katedrala Sv. Duje - drveni kasetirani svod s deset slika	59.147
123	Split , katedrala Sv. Duje - slika "Sv. Petar šalje Sv. Dujma u Dalmaciju"	226.670
124	Split , Nadbiskupijsko sjemenište - oltarna pala "Bogorodica s djetetom, Sv. Alojzijem Gonzaga i dušama iz čistilišta"	7.000
125	Split , Nadbiskupijsko sjemenište - slika "Bogorodica s djetetom i sveticama"	6.000
126	Split , Poljud, Franjevački samostan - barokni stol	16.772
127	Split , crkve otoka Brača - renesansne skulpture	12.000
128	Split , samostan Sv. Frane - Genealogija-apoteoza franjevačkih redova	9.000
129	Split , Splitska nadbiskupija - slika "Oplakivanje Kristovo"	11.129
130	Split , Splitsko-dalmatinska županija - crkveni inventar u Hvaru i Bolu na Braču	12.000
131	Stari Brod , kapela Sv. Martina - tabulat	36.350
132	Ston , crkva Sv. Liberana - oltarna pala "Obrezivanje Krista"	44.000
133	Razna naselja - Stručni nadzor nad konzervatorsko-restauratorskim radovima	5.000
134	Sv. Petar u šumi , župna crkva Sv. Petra i Pavla - kožne tapete	29.610
135	Šibenik , Šibenska biskupija - okov slike "Gospe od Zdravlja"	3.000
136	Šibenik , crkva Sv. Barbare - oltar i antependij	62.123
137	Šibenik , crkva Sv. Nikole - slika "Sv. Obitelj"	25.000
138	Šipan, Pakljena , crkva Velike Gospe - slike "Sv. Lovro", "Sv. Jeronim" i "Navještenje"	180.000
139	Taborsko , crkva BDM - sakralni inventar	12.000
140	Trakošćan , dvorac Trakošćan - šest slika iz fundusa	68.150
141	Trogir , crkva Sv. Josipa - slika "Krštenje Krista"	6.000
142	Trogir , crkva Sv. Josipa - slika "Zavjetna slika blaženom Ivanu Trogirskom"	6.000
143	Trogir , katedrala Sv. Lovre - slika "David i Golijat"	10.734
144	Trogir , katedrala Sv. Lovre - okvir slike "Krunjenje Bogorodice sa svecima"	15.000
145	Trogir , katedrala Sv. Lovre - slika "Bogorodica Žalosna, Bogorodica Radosna"	50.000
146	Trsteno , kapela Sv. Mihaela - oltar Sv. Mihaela	35.000
147	Trsteno , ljetnikovac Gučetić Gozze - slika "Bogorodica s djetetom"	5.000
148	Trsteno , ljetnikovac Gučetić Gozze - slika "Mrtva priroda"	32.000
149	Trsteno , ljetnikovac Gučetić Gozze - slika "Obitelj"	12.000
150	Trsteno , ljetnikovac Gučetić Gozze - slika "Portret gospođe u plavom"	5.000
151	Trviž , crkva Sv. Petra i Pavla - tabulat	18.000
152	Valpovo , župna crkva Bezgrešnog začeca BDM - oltarna pala	78.539
153	Varaždin , crkva Sv. Ivana Krstitelja Franjevačkog samostana - Glavni oltar	40.000
154	Varaždin , Gradski muzej - 4 slike	91.808
155	Varaždin , Gradski muzej - streljačke mete	5.220
156	Varaždin , Gradski muzej - zbirka tekstila i modnog pribora	52.496
157	Varaždin , katedrala Uznesenja Marijina - oltar "Sv. Križ"	57.322
158	Varaždinske Toplice , Zavičajni muzej - grupa nacrti	30.800
159	Veli Lošinj , crkva Sv. Antuna Opata - slika "Sv. Gaudencije i Sv. Longin"	4.950
160	Veli Lošinj , crkva Sv. Antuna Opata - slika "Sv. Jeronim"	8.500
161	Velika Ludina , crkva Sv. Mihaela Arkandjela - Glavni oltar Sv. Mihaela Arkandjela	110.000
162	Virovitica , crkva Sv. Roka Franjevačkog samostana - skulptura "Sv. Petar"	30.000
163	Virovitica , crkva Sv. Roka - slika "Smaknuće Sv. Katarine"	52.436
164	Vis , crkva Sv. Duha - slika "Krštenje Krista"	25.000
165	Vodnjan , crkva Gospe Traverse - preventivna zaštita i istraživački radovi na oltarima	33.533
166	Vodnjan , crkva Sv. Blaža - sarkofazi s relikvijama svetaca	20.000
167	Vranjic , Župni ured - pozlaćeni okvir slike "Poklonstvo pastira"	10.000
168	Vrsar , crkva Sv. Foške - slika "Skidanje s križa"	24.312
169	Vukovar , Gradski muzej Vukovar - umjetnine na papiru zbirke Bauer	55.851
170	Zadar , Benediktinski samostan - vezeni antependij	12.000
171	Zadar , crkva Sv. Ilije - antiminsi	41.488

172	Zadar , crkva Sv. Ilije - litijski križ	4.000
173	Zadar , crkva Sv. Ilije - ručni križ	4.000
174	Zadar , Zadarska nadbiskupija - slika "Bogorodica i Sv. Ivan evanđelist"	14.000
175	Zadar , Zadarska nadbiskupija - slika "Gospa od Ružarija s donatorom"	20.000
176	Zadar , Zadarska nadbiskupija - slika "Krunidba Bogorodice"	23.367
177	Zadar , Narodni muzej - slika "Žrtvovanje Ifigenije"	15.748
178	Zadar , SICU - poliptih "Sv. Martin"	27.385
179	Zadar , SICU - slika "Gospa od Sniga"	12.000
180	Zagreb , Arheološki muzej - staroegipatski pogrebni tekstil	55.675
181	Zagreb , Dijecezanski muzej - konzerviranje skulptura	21.637
182	Zagreb , HAZU likovni arhiv - umjetnine na papiru	37.000
183	Zagreb , Hrvatski povijesni muzej - 9 slika	69.500
184	Zagreb , Hrvatski povijesni muzej - slika "Marko Lazar Smiljanić Serdar"	24.000
185	Zagreb , za izložbu "Slavonija, Baranja i Srijem" - tekstilni predmeti	81.000
186	Zagreb , za izložbu "Slavonija, Baranja i Srijem" - 4 slike	94.500
187	Zagreb , za izložbu "Slavonija, Baranja i Srijem" - priprema	35.000
188	Zagreb , MUO - nedestruktivna istraživanja slika	47.000
189	Zagreb , Muzej Blaženog Alojzija Stepinca - slika "Raspeće"	10.000
190	Zagreb , Muzej suvremene umjetnosti - umjetnine na papiru	53.000
191	Zagreb , nedestruktivna istraživanja uz izložbu "Slavonija, Baranja i Srijem"	1.996
192	Zagreb , Vlada Republike Hrvatske - "Posljednji sud" J.J. Klovića	51.762
193	Zagreb , Strossmayerova galerija - slike iz fundusa	86.394
194	Zagreb , Zagrebačka nadbiskupija - sakralni inventar	62.522
195	Zrinski Topolovac , crkva Sv. Mihaela - glavni oltar Sv. Mihaela	61.000

Privitak 2

**PREGLED OBJEKATA GRADITELJSKOG NASLJEĐA NA KOJIMA JE RADOVE
TIJEKOM 2009. GODINE IZVODIO HRVATSKI RESTAURATORSKI ZAVOD, A U
SKLOPU REALIZACIJE PROJEKTA "ISTRŽAIVANJE, OBNOVA I REVITALIZACIJA
KULTURNE BAŠTINE ILOK-VUKOVAR-VUČEDOL"**

Na projektu su u 2009.g. utrošena sredstva u ukupnom iznosu od 52.217.122 kn.

Red. Br.	NAZIV GRAĐEVINE
	KOMPLEKS ELTZ
1	Zgrada velikog dvora
2	Paviljon za goste
3	Sjemenarska stanica
4	Zgrada kolnice
5	Kuća vrtlara
6	Vodotoranj
7	Dvorac Eltz, obnova perivoja i zelenih površina
8	Vlastelinska kurija "Directoratum"
9	Vlastelinska kurija "Domum"
10	Vlastelinska kurija "Inspectoratum"
11	Vlastelinska kurija "Perceptoratum"
	BAROKNA JEZGRA
1	Kuća "Zlatna dolina", Ul. dr. F. Tuđmana 15
2	Kuća Bingulac II, Ul. dr. F. Tuđmana 22B
3	Kuća Bingulac III, Ul. dr. F. Tuđmana 22C
4	kuća Častek, Ul. dr. F. Tuđmana 32
5	Kuća Emsminger, Ul. dr. F. Tuđmana 23
6	Kuća Paunović, Ul. dr. F. Tuđmana 7
7	Rezidencija Paunović, Ul. dr. F. Tuđmana 5
8	Kuća Puches, Ul. dr. F. Tuđmana 9
9	Kuća, Ulica dr. F. Tuđmana 10
10	Kuća, Ulica dr. F. Tuđmana 8
11	Magaza Mihajlović I, Ul. dr. F. Tuđmana 18
12	Magaza Mihajlović II, Ul. dr. F. Tuđmana 20
	ILOK
1	Dvorac Odescalchi
2	Dvorac Odescalchi-konzervacija i prezentacija arheoloških nalaza
3	Franjevački samostan
4	Tvrđavinski plato i zidine
5	Žitnica

Privitak 3

PREGLED PROGRAMA NA KOJIMA JE RADOVE TIJEKOM 2009. GODINE IZVODIO HRVATSKI RESTAURATORSKI ZAVOD A RADOVI SU FINANCIRANI SREDSTVIMA OSTVARENIM OD OSTALIH INVESTITORA

A) NEPOKRETNNA KULTURNA DOBRA

GRADITELJSKO NASLJEĐE		
Redni broj	NAZIV PROGRAMA	Raspoloživa sredstva za realiz. prog.
1	Badija kraj Korčule - sondažna istraživanja i ekspertiza istražnih radova na žbukama, izrada elaborata konzervatorsko-restauratorskih radova na kamenu	142.072
2	Brinje , kula starog grada Sokolac - izrada projektne dokumentacije	200.000
3	Donji Miholjac , Stari dvorac - izrada elaborata istražnih radova	151.695
4	Koprivnica , zgrada Gradskog magistrata - konzervatorska istraživanja	31.160
5	Krk , Benediktinski samostan - istraživanja štukature i izrada elaborata crkve Uznesenja Marijina	60.000
6	Novo Mjesto , kapela Sv. Petra - rekonstrukcija krovišta	200.000
7	Osijek , Muzej Slavonije - istražni radovi u prostorijama muzeja i konzervatorsko-restauratorski radovi na zidnom osliku	124.067
8	Pazin , crkva Sv. Nikole - arhitektonsko snimanje postojećeg stanja	45.000
9	Pula , Amfiteatar - radovi na obnovi sjeverozapadne kule	3.056.404
10	Radoboj , župna crkva Sv. Trojstva - nadzor tijekom radova na sanaciji i prezentaciji svetišta kapele Sv. Jakova na Očuri	4.250
11	Rijeka , Filodrammatica - izrada izvedbenog projekta zgrade i projekta dokumentacije za klimatizaciju u prizemlju	451.260
12	Rijeka , Guvernerova palača - konzervatorsko restauratorski radovi na štukaturi, mramornoj oplati i stolariji prozora Mramorne dvorane	70.000
13	Rijeka , upravna zgrada bivše rafinerije šećera "Rikard Benčić" - zidne slike i štukatura	1.570.488
14	Savudrija , Velika stancija - konzervatorsko-restauratorska istraživanja građevina i okoliša	276.000
15	Split , Dioklecijanova palača - Peristil - 4. faza konzervatorsko-restauratorskih radova	3.772.766
16	Sv. Križ Začretje - laboratorijska istraživanja, izrada grafičke dokumentacije, obrada nakon istraživanja i izrada elaborata	54.100
17	Utvrdna Gradec - izrada arhitektonskog snimka	19.850
18	Valdenaga i Vodnjan - izrada konzervatorske studije Valdenaga i Vodnjan-Sjever	14.000
19	Vodnjan , Poslovni park Tison - konzervatorska studija	87.000
20	Zadar , Kneževa palača - konzervatorsko-restauratorski radovi na štukaturama	129.750

ZIDNE SLIKE I MOZAIK		
Redni broj	NAZIV PROGRAMA	Raspoloživa sredstva za realiz. prog.
1	Dubrovnik , Biskupska palača - radovi na zidnim slikama	132.894
2	Dubrovnik , Franjevački samostan Male braće - 1. faza radova na zidnim oslicima u klastru	340.906
3	Feričanci , župna crkva Sv. Duha - radovi na osliku zidnih površina	100.000
4	Krupa , manastir Uspenja Bogorodice - radovi na freskama	250.000
5	Motovun , crkva Sv. Stjepana - konzervatorsko-restauratorska istraživanja slikanih i žbukanih slojeva stropa glavne lađe	69.450
6	Pula , Franjevački samostan - radovi na podnom mozaiku	15.170
7	Rijeka , grobnica obitelji Kopajtić Battagliarini na groblju Kozala - laboratorijsko određivanje sastava slikanog sloja s ton kartom oslika u unutrašnjosti kapele i izrada troškovnika radova na metalnim predmetima	8.490
8	Rijeka , Prva sušačka hrvatska gimnazija - radovi na stropnom osliku na stubištu zgrade	39.374

KAMENA PLASTIKA		
Redni broj	NAZIV PROGRAMA	Raspoloživa sredstva za realiz. prog.
1	Dubrovnik, crkva Sv. Vlaha - radovi na kamenoj plastici (kupola i preslica)	239.000
2	Dubrovnik, crkva Sv. Vlaha - radovi na sjevernom portalu	824.500
3	Đakovo, katedrala Sv. Petra - izvođenje konzervatorsko-restauratorskih radova	69.581
4	Pregrada - skulptura Bogorodice s Djetetom - izvođenje konz.-rest.radova	69.700
5	Sisak, spomenik Emanuelu Maraviću - radovi na kamenoj plastici	68.500
6	Split, Muzej grada Splita - radovi na kamenoj menzi iz podruma Dioklecijanove palače	50.000
7	Split, Trg Republike - sanacija kamenih ploča	28.752
8	Stari grad na Hvaru - analiza polikromije i soli u kamenu škropionica iz crkve	1.450
9	Varaždinske Toplice - završni radovi na mramornoj skulpturi "Minerva"	7.659
10	Vid, Narona, arheološki muzej - radovi na kamenoj ploči s natpisom	39.384
11	Zagreb - radovi na kamenoj plastici iz ostavštine akademskog kipara Vojina Bakića	42.000

b) ARHEOLOŠKA BAŠTINA

Redni broj	NAZIV PROGRAMA	Raspoloživa sredstva za realiz. prog.
1	Barbariga - konzervatorska studija za područje Barbariga zapad 1 i 2	26.000
2	Barbariga, uvala Marić, arheološka istraživanja	37.313
3	Čanjevo - arheološka iskapanja	69.000
4	Čanjevo - radovi na arheološkim nalazima	31.000
5	Krnjice-Jelanje - prapovijesni keramički materijal s lokaliteta Krnjice-Jelanje	41.700
6	Limski kanal - usluge ronjenja i podmorskog arheološkog rekognosciranja u Limskom kanalu	12.566
7	Lošinj - arheološko rekognosciranje podmorja otoka Lošinja i okolnih otoka (Susak, Unije, Ilovik)	15.000
8	Ljubač - konzervatorsko-restauratorski radovi na arheološkim nalazima s lokaliteta Ljubač-Nekropola	5.412
9	Pakoštane - restauratorsko pokrivanje arheoloških nalaza Pakoštane-Crkvina	2.798
10	Plitvička jezera - arheološka istraživanja na Krčingradu, Gradina Kozjak	69.998
11	Remete, župna crkva Blažene Djevice Marije - čišćenje i konzerviranje novovjekovnih medaljica s nalazišta	10.000
12	Rijeka - arheološka istraživanja prostorne cjeline Trga Pul Vele crkve	1.674.310
13	Rijeka - arheološki nadzor pri izvođenju geotehničkih istražnih radova i izrada izvješća	7.250
14	Rijeka - izrada elaborata projekt prezentacije arheoloških nalaza na Riječkoj Principiji	47.500
15	Rijeka, Pomorski i povijesni muzej Hrvatskog Primorja - radovi na arheološkim metalnim i keramičkim nalazima	5.000
16	Rijeka, Principia - konzerviranje i restauriranje arheoloških nalaza	68.000
17	Rovinj - istraživanje i restauriranje nalaza na lokalitetu "Rovinj, Veštar"	20.000
18	Senj - podmorska arheološka istraživanja luke Stinica-pristanište	69.600
19	Stancija Markocija - probna arheološka istraživanja-sondiranja budućeg golf igrališta "Markocija"	68.250
20	Svetice - izvođenje arheoloških istraživanja sonde uz južno vanjsko pročelje svetišta crkve Rođenja Blažene Djevice Marije	50.000
21	Svetvinčenat - arheološki nadzor prilikom iskopa instalacija za fekalnu kanalizaciju	45.000
22	Svetvinčenat - zaštitna arheološka iskopavanja prilikom iskopa instalacija za fekalnu kanalizaciju	64.250
23	Zagreb - stručna obrada i restauriranje arheoloških nalaza na području grada Zagreba	69.500
24	Zdenci - restauriranje i konzerviranje keramičkih posuda s nalazišta Tomasanci, Zdenci	3.432

c) POKRETNA KULTURNA DOBRA

Redni broj	NAZIV PROGRAMA	Raspoloživa sredstva za realiz. prog.
1	Badija , crkva Uznesenja BDM - oltar Gospe od Otoka	20.000
2	Betina , župa Sv. Frane - skulpture Sv. Sebastijana i Sv. Fabijana iz župne crkve	50.000
3	Brijuni , Javna ustanova NP Brijuni - slika "Portret carice Elizabete u dvorcu Schonbrunn"	29.964
4	Cres , samostan Sv. Frane - dvije slike "Sv. Ljudevit Tuluški" i "Sv. Bernardin Sijenski"	70.000
5	Čakovec , Franjevački samostan i crkva Sv. Nikole Biskupa - skulptura "Arkandela Mihovila" s atike glavnog oltara	80.000
6	Darda , Parohijska crkva Sv. Arhandela Mihaila - ikona "Rođenje Bogorodice"	45.000
7	Dobrinj , crkva Sv. Ivana Krstitelja - skulptura Sv. Ivana Krstitelja	15.000
8	Donja Voća , RKT župa Sv. Martina - tri bočna oltara iz kapele Sv. Tome	11.960
9	Donji Vidovec , RKT župa Sv. Vida - istražni radovi na skulpturi s glavnog oltara Sv. Vida iz crkve Sv. Vida u Donjem Vidovcu	30.000
10	Dubrovnik , Biskupska palača - istražni radovi na drvenom materijalu	48.000
11	Dubrovnik , Biskupski ordinarijat - radovi na matičnim knjigama rođenih, krštenih, vjenčanih i umrlih Župe Ošlje	15.000
12	Dubrovnik , Biskupski ordinarijat - radovi na matrikuli "Sv. Julijana i Sv. Martina" iz Žuljane na Pelješcu	12.000
13	Dubrovnik , Biskupski ordinarijat - tri kanonske table	15.000
14	Dubrovnik , Biskupski ordinarijat - ukrasni okvir bule Pape Innocentiusa XI iz dubrovačke katedrale	30.000
15	Dubrovnik , Dubrovački muzeji - dvije ikone iz Kneževa dvora	10.000
16	Dubrovnik , Knežev dvor - klupe iz bivše sudnice	15.000
17	Dubrovnik , Knežev dvor - radovi na 4 grafike	15.000
18	Dubrovnik , Židovska općina - karta Palestine	65.000
19	Gorica Livno , Franjevački muzej i galerija - grobni plašt iz prapovijesnog zemljanog tumula br. 16 s Pustopolja Kupreškog	106.335
20	Goričan , RKT župa Sv. Leonarda - glavni oltar Sv. Leonarda iz crkve Sv. Leonarda	50.144
21	Gradec Lekenički , kapela Sv. Petra - istraživanje i konzerviranje drvenog inventara	44.000
22	Gradište , Orguljarska radionica Mihaljević - dezinfekcija orgulja iz crkve Sv. Franje Asiškog	12.883
23	Karlovac , parohijska crkva Sv. Nikole - konzerviranje ikona	163.173
24	Kaštel Lukšić , župa Uznesenja BDM - drvena atika iz župne crkve	80.000
25	Kloštar Ivanić , crkva Uznesenja BDM - atika s oltara Sv. Barbare	25.000
26	Koprivnica , Muzej grada Koprivnice - konzerviranje i restauriranje željeznih predmeta	2.000
27	Mutvoran , crkva Sv. Marije Magdalene - sakralni inventar	45.000
28	Nova Gradiška , RKT župa Bezgrešnog začeca BDM - propovjedaonica iz kapele Sv. Terezije	140.000
29	Orebić , RKT župa Pomoćnica kršćana - 7 grafika Križnog puta	32.120
30	Osijek , Franjevački samostan - zapadno i sjeverno pročelje Franjevačkog samostana Sv. Križa	69.404
31	Osijek , kapela Snježne Gospe u Donjem Gradu - raspelo	69.065
32	Osijek , Muzej Slavonije - radovi na 4 lepeze	25.600
33	Osijek , Muzej Slavonije - namještaj iz etnografske zbirke	69.528
34	Osijek , Osječko-baranjska županija - luster i zidne svjetiljke	325.335
35	Osijek , Osječko-baranjska županija - uređenje Velike vijećnice	1.907.184
36	Ostrovo , SPC općina Ostrovo, parohijska crkva Rođenja Sv. Jovana Krstitelja - ikona Isusa	50.000
37	Poreč , Zavičajni muzej Poreštine - ženska bluza i pojas	37.500
38	Pula , Arheološki muzej Istre - primarna preventiva na kopijama istarskih fresaka u Zračnoj luci Pula	22.824
39	Rijeka , Pomorski i povijesni muzej Hrvatskog primorja - brodska pramčana pulena	11.977

40	Rijeka , Riječka nadbiskupija, katedrala Sv. Vida - relikvijari Sv. Felicisa i Sv. Fantinija	60.000
41	Rijeka , SPC općina Rijeka, crkva Sv. Nikole - radovi na križu	70.000
42	Rijeka , SPC općina Rijeka, crkva Sv. Nikole - slike "Bogorodica" i "Sv. Ivan"	70.000
43	Sisak , Gradski muzej - dvije drvene polikromirane skulpture "Sv. Ivan Evanđelist" i "Sv. Luka"	15.000
44	Slavonski Brod , Franjevački samostan - preventivna zaštita i konzerviranje na misnom ruhu	44.977
45	Split , palača Augubio - laboratorijska istraživanja na drvenoj polikromiranoj skulpturi sv. Ante	2.300
46	Split , Dominikanski samostan Sv. Katarine - konzervatorsko-restauratorski radovi na pluvijalu	50.000
47	Sveta Marija , RKT župa Uznesenja BDM - oltar Muke Kristove	54.942
48	Šibenik , Biskupski ordinarijat, župna crkva - drveno raspelo	50.000
49	Šibenik , samostan Sv. Frane - oltar Sv. Stjepana	80.000
50	Šibenik , samostan Sv. Lovre - slika "Požar u Troji" i ukrasni okvir	50.000
51	Šibenik , župni ured Sv. Jakova - slika "Bogorodica s djetetom, Sv. Nikolom i Sv. Lovrom" iz crkve Sv. Nikole	70.000
52	Šipan , Pakljena, kapela Sv. Katarine - radovi na oltarnoj pali	15.000
53	Trakošćan , dvor Trakošćan - radovi na raznim umjetninama iz fundusa Muzeja	32.532
54	Trogir , župni ured Sv. Lovre - kukuljica plašta iz katedrale Sv. Lovre	25.000
55	Trogir , župni ured Sv. Lovre - poliptih "Bogorodica s Djetetom i svecima"	10.000
56	Varaždin , Franjevački samostan - glavni oltar Sv. Ivana Krstitelja iz crkve Sv. Ivana Krstitelja u Varaždinu	30.264
57	Varaždin , Vindija d.d. - masivna ženska torbica i novčanik	4.000
58	Vinkovci , župna crkva Sv. Euzebija i Poliona - oltar Presvetog Srca Isusova	79.998
59	Vodnjan , Župni ured - izrada 4 kovčega od drva i transport Svetih tijela iz crkve Sv. Blaža u Vodnjaju	13.000
60	Vukovar , Franjevački samostan - propovjedaonica iz kapele Sv. Roka	49.992
61	Vukovar , Gradski muzej - zastava pjevačkog društva "Dunav"	65.000
62	Vukovar , Gradski muzej Vukovar - radovi na 3 slike iz fundusa	45.500
63	Vukovoj , kapela Sv. Vuka - konzervatorsko-restauratorski radovi na glavnom oltaru Sv. Vuka	27.000
64	Zadar , Benediktinski samostan sv. Marije, SICU - misnica s otoka Vrgade	36.000
65	Zadar , Benediktinski samostan sv. Marije, SICU - radovi na 3 slike	29.000
66	Zagreb , Anić Holding Plus d.o.o. - tri reljefa na fasadi kuće Popović	69.322
67	Zagreb , Centar za likovni odgoj Grada Zagreba - skica glave "Anđela Gabrijela" iz Memorijalne zbirke "Joze Kljakovića"	3.500
68	Zagreb , Galerija Klovičevi dvori - konzervatorsko-restauratorski zahvat na dalmatici iz katedrale Sv. Tripuna u Kotoru	9.900
69	Zagreb , Muzej za umjetnost i obrt - određivanje vrste vlakana i veziva na fragmentima tekstilnih predmeta	1.800
70	Zagreb , Spomen-muzej biskupa J.J. Strossmayera - radovi na pisaćem stolu iz zbirke	30.000
71	Zagreb , Vlada Republike Hrvatske - radovi na dva pozlaćena lusteru	169.387

